

Flacăra

SĂPTĂMINAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

În avangarda noului

Printr-un memorabil „profil de epocă” pe care-l contura cu peste două decenii în urmă poetul „mirabilei semințe”, Lucian Blaga, „cu pasiunea pentru mai bine, inerență firii noastre”, reliefa cu justete și adincime citeva din trăsăturile definitorii ale timpului în care trăim, timp care „s-a transformat în formă a realității în devenire, nu numai atotcuprinzătoare, dar și accesibilă previzibilității”. Abordind o asemenea realitate din perspectiva pe care ne-o deschid progresul economico-social de astăzi al țării, ca și liniile directoare ale Programului Partidului Comunist Român, de propășire multilaterală a societății noastre socialiste, sintem în permanență chemați să descifrăm sensurile innoitoare ale vieții, spiritul ei revoluționar. Inzestrat cu acea însușire rară de a rămâne „mercu tinăr în țara tinereții”, cum l-a caracterizat secretarul său general, Partidul Comunist Român a fost investit de viața însăși ca forță conducătoare a societății noastre, clarvăzătoare și dinamică.

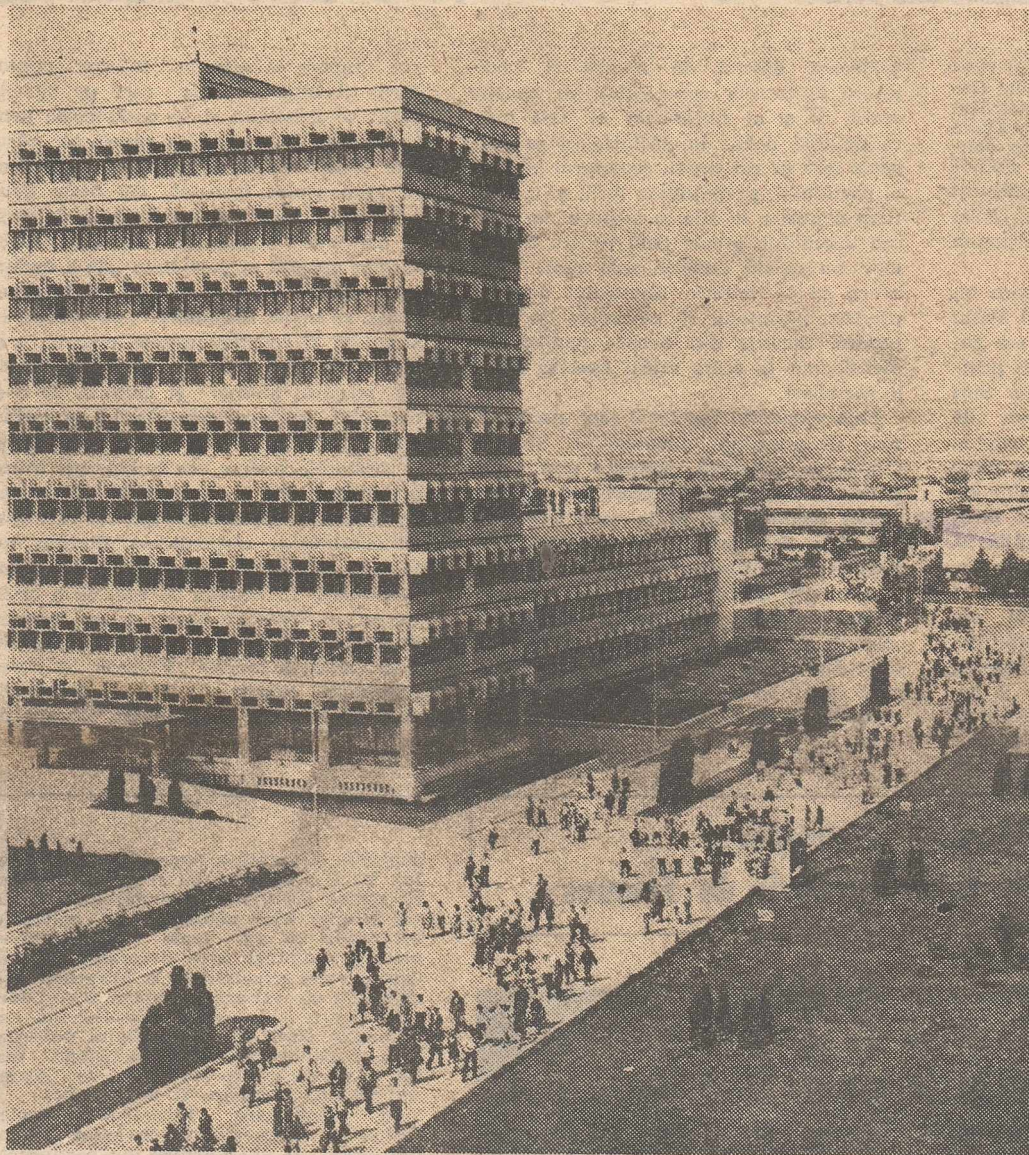
„În socialism — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — lupta dintre vechi și nou are, de asemenea, un rol important și constituie forța motrice a dezvoltării societății. Această luptă se poate desfășura însă fie în mod stihnic, fie în mod organizat și conștient. Pentru a dirija în mod corespunzător acest proces dialectic, este necesar să se sesizeze la timp noul și să se acționeze împotriva vechiului în așa fel încât să nu se ajungă la ciocniri”.

Evident, un rol de seamă în sprijinirea noului în lupta împotriva vechiului, a tot ceea ce e sclerosat, perimat, înapoiat, îl are ideologia, în general, dar și arta care de pe poziții filosofice științifice înfățișează acest proces dialectic, zugrăvind curajos, realist, viața, mutațiile din societate și din conștiința oamenilor, efortul pentru progresul rapid al forțelor de producție, pentru perfecționarea relațiilor socialiste, pentru plămădirea omului nou. Neîndoios, arta noastră contemporană, prin tot ce are ea mai valoros, este de partea noului, îl descoperă în viață (și nu e totdeauna lesne a-l descoperi), îl cultivă, îl sprijină și-l promovează. Rolul ei e cu atât mai mare în această direcție cu cât adresându-se omului și reflectând viața acestuia în permanență ei devin contribuie la propulsarea elementului celui mai dinamic, mai complex, a factorului conștient. Or, factor conștient înseamnă înainte de toate însuși omul nou.

Alături de omul muncii, revoluționar prin însăși poziția sa cheie în dezvoltarea multilaterală a societății socialiste, omul de știință, îndeosebi în condițiile afirmării revoluției tehnico-științifice contemporane în toate domeniile de activitate, poate — și trebuie — să se implice cât mai organic în tot ceea ce devine în țară, în înarmarea noului cu platosa imbatabilă a cuceririlor sale creatoare. Tocmai această impulsivitate de conștiință prin știință are darul de a conferi proceselor vieții noastre economico-sociale un dinamism în care Partidul Comunist Român, secretarul său general văd atu-ul principal în câștigarea bătăliei cu timpul.

Desigur, înțelegerea acestor procese atât de complexe și de complicate nu e simplă. Uneori, vechiul ne poate apărea ca nou și noul ca vechi, împingându-ne să ne înșelăm în judecățile pe care le exprimăm. Alte dată, interese subiective pot schimba termenii ecuației într-atât, încât progresul ajunge a fi socotit, în viziunea îngustă a unora, drept o împietate. Nu o dată, noul apare atât de timid și de firav încât e anevoios a-l descifra în tumultul vieții sau, dacă e observat, atunci e stinjenit, e admonestat, e acuzat de către spiritele retrograde, conservatoare. De aceea artele, ca și științele de altfel, sint chemate să facă ceea ce au făcut întotdeauna de-a lungul istoriei, să descopere noul oriunde s-ar ivi, să-l stimuleze, să-i câștige adepți și să-l înfățișeze cu pasiune și talent, să-l promoveze prin creații durabile. Cuvintele de față se vor și o invitație colegială către toți cei ce au scris și sint gata să scrie în aceste pagini, indiferent de domeniul în care lucrează, să militeze prin opiniile și considerațiile lor la înaintarea vertiginosă a României pe drumul societății socialiste multilateral dezvoltate, al comunismului, să fie întotdeauna în avangarda noului.

ION DODU BALAN ■

Mii de locuitori ai satelor argeșene lucrează în prezent la gigantul industrial al Piteștiului, Întreprinderea de autoturisme, de pe platforma de la Colibași, fără a-și fi părăsit comunele natale. La confluența dintre sat și oraș, ei ilustrează o fațetă importantă a urbanizării, care nu se confundă neapărat cu mutația în buletin, ci cu mutații de alt ordin, profunde și complexe. Despre aceste realități, reportajul din paginile 12-13: „Au schimbat fața orașului, dar ei mai sint, oare, aceiași?”

În acest număr:

Galeria personalităților
muncii

■ Să punem mai mult suflet în viața camenilor

Cu simțul datoriei față de cetățean.

■ S-au făcut multe, dar s-ar putea face și mai mult

Colectivitatea, plenul eticii și echității

■ Puterea de îniriure a obștii

Noua noastră școală.

■ Formula integrării la politehnica timișoreană

Spiritul revoluționar în știința românească

■ Pentru un statut al nutriției — știința de a ne hrăni

Omul la tribuna socială

■ „La noi, nimeni nu mănincă pine pentru că arată cu degetul la altul”

Nou și vechi în Univers

■ Aritmetica libertății (Corespondență din Madrid)

Pastel cu nuci

În vremurile-acelea cînd le știam pe toate
Misterioase graiuri de arbori și de flori,
Cînd stam la sfat cu greierii năuci pe înserate,
Cînd mi-aduceau din lună, vești, norii călători ;

Cînd vrăbiile piinea mi-o ciuguleau din mină
Și șerpii — moale aur — mi se făceau brătări,
Cînd mieii-mi torceau firul mănșurilor de lînă
Și-mi trimiteau cocorii scrisori din depărtări ;

În vremurile-atîtor prietenii duioase
Ce semănau cu zorii, mereu la început,
Mai mult, de-un nuc, iubirea în taină mă legase —
Înalt, de-asupra casei cu-al ramurilor scut.

Răzbușia mireasma ciudată-a frunzei sale
Spre-amiiaz, căldura verii cînd da grădinii foc.
Grăbeau în sus prin trunchiu-i iuți seve minerale ;
Știam că-n verzi găoace miejii încet se coc.

Și așteptam. Un leagăn zbura prin foșnitoare
Frunzișuri ; țări de umbră adîncă-mpărăteam
Pînă tîrziu cînd vîntul da glas de întornare
Și-uscată prima frunză se desprindea de ram.

Mai șiroia mireasma din el ca dintr-o vrană,
Mai sta de-asupra casei coroana-i ca un scut,
Dar ruginea lumina-n această grea coroană,
Dospesa în sucul frunzei un iz necunoscut.

Porneam spre vîrf suișul. Ploi verzi, torențiale
De nuci cădeau cu ropot din cerul neguros
Al norilor de frunze și fumega în vale
Ca în fintini, coclitul adinului miros.

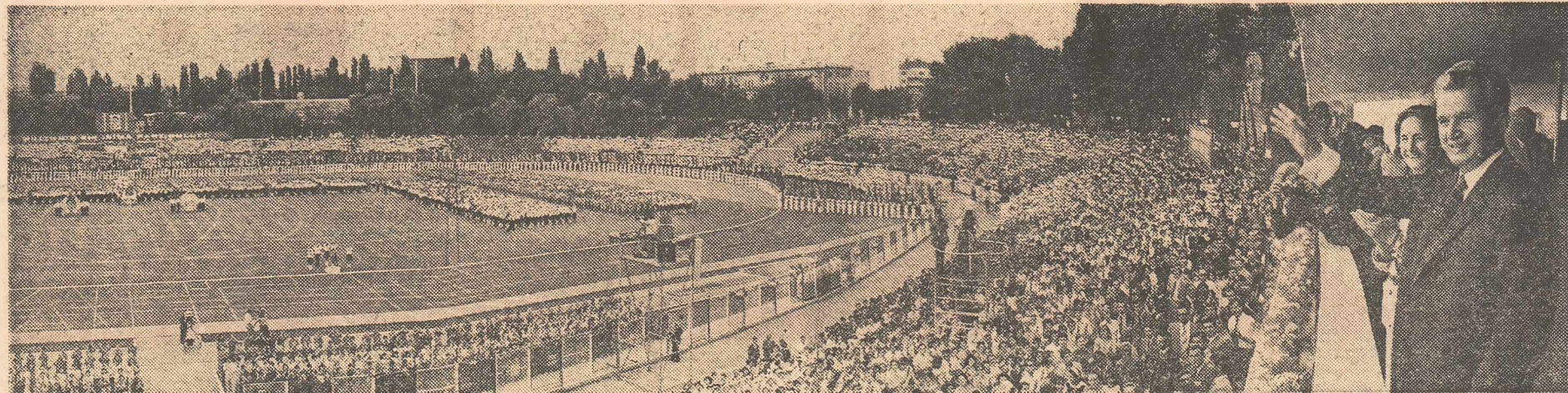
Era o abureală de umedă țărînă
Prelinsă-n sus și-o briză sufla cu iod marin...
O sevă-ntunecată mi se zvînta pe mină
Și miezul alb de nucă se amăra pușin.

DOINA SALAJAN ■

Patria, cabinetul
de lucru al președintelui

Sărbătorirea Zilei pionierilor

„Născuți în România primăverii Iubirea țării punem mai presus“

În prezența secretarului general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți tovarăși din conducerea partidului și statului, pe stadionul „Dinamo” din Capitală s-a desfășurat sîmbătă seara spectacolul dedicat „Zilei pionierilor”, intitulat sugestiv „Mulțumim din inimă partidului”.

Probată prin realitățile de fiecare zi, statornică grijă pe care partidul și statul nostru o poartă tinerei generații s-a reliefat în cursul săptămîinii încheiate printr-un nou și prestigios act politic. Sînt nu doar profunde ci și generatoare de unanimă emoție semnificațiile pe care le incumbă faptul că, iată, pe una din filele agendei sale de lucru, acolo unde sînt înscrise toate marile probleme ale țării, președintele țării a găsit de cuviință să noteze: serbarea de sfîrșit de an școlar.

S-a instituit în ultimii ani, ca una din cele mai scumpe și prețuite tradiții ale școlii noastre, prezența conducătorului iubit al partidului și statului la deschiderea anului de învățămînt, îndrumările și îndemnul adresate în asemenea prilejuri

jalonează efortul de muncă și învățatură al tuturor celor aflați pe băncile școlii, ca și al slujitorilor ei. Iată însă, că de astă dată, în părinteasca sa dragoste față de cei tineri, secretarul general al partidului, președintele țării, și-a făcut timp pentru a se afla în mijlocul lor și la ora bilanțului, atunci cînd pentru fiecare elev nu există bucurie mai mare decît aceea ca la vederea carnetului de note privirea părintelui să se umple de mulțumire. Bucuria din fiecare familie, dimensionată la scara mării noastre familii socialiste.

Impresionantul spectacol care s-a bucurat de prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, prezintă salutată prin ovații și urale, cu multă înflăcărare, pe tot parcursul manifestării, și la care televiziunea ne-a dat prilejul să participăm cu toții n-a fost, firește, serbarea unei școli, ci a tuturor școlilor, a întregului învățămînt românesc. Cei peste 15 000 de „Șoimi ai patriei”, de pionieri și uteciști, împreună cu dascălii, cu îndrumătorii lor, s-au reunit în această manifestare spre a rosti, în fața partidului și țării, frumo-

sul raport în numele tuturor copiilor țării, al tuturor celor care pe băncile școlii se formează și se desăvîrșesc pentru muncă și viață. Un raport ale cărui file bogate au vorbit despre faptul că în anul școlar încheiat cei peste două milioane de pionieri, ca și elevii de vîrstă mai mari, răspunzînd chemării secretarului general al partidului „de a învăța, de a munci, de a se pregăti cu perseverență, cu înaltă răspundere”, au studiat cu sîrguință și conștiinciozitate pentru a-și însuși cît mai mult și cît mai temeinic din tezaurul științei și culturii, de a-și temeinici viitoarea meserie, că în cercurile științifice, în cele tehnico-aplicative, în atelierile școlare sau în cele ale întreprinderilor și-au demonstrat dragostea de muncă și învățatură, spiritul inventiv, entuziasmul și răspunderea, dorința nobilă de a fi și de a deveni tot mai folositori țării. În cununa de succese a acestui an, o strălucire aparte o are mesajul de muncă și creație pe care pionierii l-au adus în marele Festival național „Cîntarea României”. Și s-a vorbit fierește în acest sugestiv tablou compus pe

suprafața multicoloră a unui stadion arhiplin și vibrînd de înflăcărare, cu mijloace dintre cele mai expresive și adecvate vîrstei — muzica, versul, dansul, demonstrația sportivă — despre tot ceea ce înseamnă copilărie fericită, a fi elev, pionier, sau utecist, tînăr adică al României socialiste, despre modul exemplar în care, crescută și educată de partid, tînăra generație a țării — români, maghiari, germani și de alte naționalități — într-o unitate deplină și animată de spirit revoluționar, patriotic înțelege să răspundă prin fapte minunatelor condiții de învățatură și muncă, de viață, de recreere ce-i sînt oferite. Clar exprimat în însăși denumirea manifestării, numitorul comun al atît de diverselor puncte care au alcătuit spectacolul pionieresc, ideea și sentimentul care au unificat ca un fir roșu întregul program au fost dragostea și recunoștința profundă față de partid, iubirea fierbinte pe care toți copiii patriei o poartă secretarului general al partidului, președintelui țării, tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai drag prieten și apropiat îndrumător al tinerei generații.

O sărbătoare a artelor, un imbold pentru toți creatorii de frumos

Ziua de sîmbătă, 18 iunie, a fost o zi de mare sărbătoare pentru artele plastice românești, pentru creația amatorilor și profesioniștilor deopotrivă. În dimineața acestei zile, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, însoțit de tovarășa Elena Ceaușescu, de alți tovarăși din conducerea de partid și de stat a vizitat Expoziția republicană de artă populară, artă plastică și fotografică de amatori și Expoziția republicană de pictură și sculptură a artiștilor profesioniști, ambele deschise cu prilejul fazei finale a Festivalului național al educației și culturii socialiste „Cîntarea României”. Au fost de față membri ai conducerii Consiliului Culturii și Educației Socialiste, ai conducerii uniunilor de creație, reprezentanți de seamă ai vieții noastre artistice, astfel că această vizită a constituit, totodată, o emoționantă întîlnire între creatori și conducerea superioară de partid și de stat, un dialog bogat în idei pe tema angajării

artistului plastic — popular, amator sau profesionist — în efortul general al elevării spirituale a maselor, pentru constituirea tezaurului artei socialiste, pentru promovarea unei veritabile, autentice gîndiri innoitoare în domeniul atît de vast al frumosului plastic. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Elena Ceaușescu s-au oprit mult în fața pieselor de port popular, și-au exprimat admirația față de geniul cel mai adesea anonim al creatorului de port, au lăudat prinosul unor celebre vetre de folclor. Faptul că președintele României privește cu mare interes opera unor creatori, români și maghiari, germani și sirbi, faptul că acum, în cea mai aleasă zi a Festivalului „Cîntării României” se rostesc nume de meserii ai frumosului popular, trăiți în curățenie sufletească și în frumos din tată în fiu și din moși în strămoși are valoare de simbol. Aceasta a fost vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu la bogata manifestare a creatorilor populari și amatori: un simbol al comuniunii de

aspirație și voință a poporului și partidului. Dacă s-au formulat și unele observații critice privind reprezentarea în Festival a unor zone geografice și culturale, ori faptul că nu toate exponatele — picturi, sculpturi, arte decorative — vădesc o reală sensibilitate la interesele primordiale ale culturii socialiste, a fost tot mai pentru a accentua convingerea că viitoarele ediții ale Festivalului pot realiza un panoramă mai cuprinzător, mai îndrăzneț al tuturor valorilor de seamă ale creației populare și de amatori.

În continuare tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, cu alți tovarăși din conducerea de partid și de stat, a vizitat Expoziția republicană de pictură și sculptură a artiștilor profesioniști din holul Teatrului Național. Cele peste 200 de lucrări expuse aici sînt sinteza etapelor precedente și, mai presus de aceasta, sinteza tuturor frumuseților pe care artiștii profesioniști le închină patriei. În chip firesc lucrările fac omagiul istoriei glorioase a națiunii noastre, prezentului, a marelui efort de construcție, în toate planurile vieții sociale și spirituale, conceput de poporul român și de partidul său comunist. Tovarășul Nicolae Ceaușescu dă o înaltă apreciere sentiment-

tului ce animă cele mai alese picturi și sculpturi din expoziție și subliniază, încă o dată, adevărul că tot ce se vede aici, tot ce realizează artiștii plastici din România, într-o mare varietate de tehnici și vizțiuni artistice, toțel și rodul condițiilor pe care Partidul Comunist Român le pune în slujba marii arte, a libertății depline de care se bucură creatorul autentic la noi. În cadrul dialogului ce-l poartă cu artiștii prezenți în holul Teatrului Național, tovarășul Nicolae Ceaușescu recomandă mai multă îndrăzneală în alegerea temelor, mai multă preocupare pentru problemele culorii și ale mesajului. Arătînd necesitatea unor expoziții mai cuprinzătoare, tovarășul Nicolae Ceaușescu indică organizarea în acest an a unei ample expoziții de pictură și sculptură în care, pentru a se evita intervenția subiectivismului oricărei selecții, se va stabili doar numărul de lucrări pe care le va expune fiecare artist, alegerea operelor prezentate rămînd la latitudinea creatorilor însiși. Felicitîndu-l pe artiștii plastici, tovarășul Nicolae Ceaușescu le adresează un cald îndemn de a pregăti manifestările editiei din 1979 a Festivalului „Cîntarea României”.

ANDREI IONESCU ■

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit pe patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, l-a primit sîmbătă, 18 iunie, pe patriarhul Bisericii Ortodoxe Române Justin Moisescu, cu prilejul desemnării și investirii sale în fruntea ierarhiei cultului religios ortodox.

Exprimînd președintelui României cele mai profunde mulțumiri pentru recunoșterea sa în fruntea Bisericii Ortodoxe Române, patriarhul Justin Moisescu a dat glas, totodată, sentimentelor de stimă și dragoste ale întregului cler față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, înalta prețuire patriotică pentru neobositele strădăni pe care le depune în conducerea partidului și poporului spre noi și istorice izbînzî în toate domeniile vieții economico-sociale, în făurirea societății

noastre socialiste multilateral dezvoltate, l-a asigurat de devoțiunea și contribuția slujitorilor tuturor cultelor la opera de propășire a patriei.

Felicitîndu-l pe noul patriarh Justin Moisescu și urîndu-i succes în înalta sa misiune, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evocat tradițiile bogate ale Bisericii Ortodoxe Române în sprijinirea luptei seculare a poporului pentru libertate, subliniind în același timp faptul că în zilele noastre, cînd se edifică o patrie demnă și prosperă, este de datoră clerului ortodox, a tuturor cultelor, care prin însăși Constituția țării au deplina libertate de manifestare, să slujească în orice împrejurări, cu dăruire, interesele patriei, ale poporului, să-și desfășoare activitatea în spiritul respectării legilor țării.

Bună vecinătate, prietenie, cooperare multilaterală

Traseele păcii,
colaborării și cooperării

Debrețin: Tovarășul Nicolae Ceaușescu întâmpinat cu manifestări călduroase de prietenie

Oradea: Salutați cu deosebită căldură și ospitalitate, cei doi conducători de partid continuă dialogul în țara noastră

Preocuparea statornică a partidului și statului nostru pentru promovarea unor raporturi de strinsă prietenie, colaborare și solidaritate cu țările socialiste vecine, cu toate popoarele care construiesc noua orânduire, și-a aflat și în cursul săptămânii trecute o expresie concretă dintre cele mai elocvente. La Debrețin și Oradea a avut loc în zilele de 15 și 16 iunie întâlnirea prietenească dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul János Kádár, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar.

Eveniment politic de o deosebită importanță, noul dialog la nivel înalt româno-ungar, desfășurat în ambianța sinceră, cordială, tovarășească, caracteristică relațiilor de prietenie și colaborare dintre cele două partide, țări și popoare, înscrie în cronică acestor relații un moment nou, deschizător de largi perspective adâncirii pe mai departe a conlucrării fructuoase, în planul raporturilor bilaterale și, deopotrivă, pe arena mondială. În folosul, deci, al celor două țări și popoare ca și al cauzei generale a socialismului, păcii și cooperării în întreaga lume.

Desfășurată în două runde, pe teritoriul țării vecine, la Debrețin, ai cărui locuitori i-au făcut tovarășului Nicolae Ceaușescu o primire plină de căldură și cordialitate, și apoi, pe pământul nostru, la Oradea, unde înaltul oaspete a fost primit cu tradiționala căldură a ospitalității românești, convorbirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și János Kádár au prilejuit o amplă și rodnică abordare a unor probleme fundamentale privind desfășurarea construcției socialiste în cele două țări, experiența dobândită de P.C.R. și P.M.S.U., stadiul și perspectivele relațiilor bilaterale, aspecte ale prezenței active a celor două partide și țări în viața internațională.

S-a constatat cu satisfacție, în cursul

întâlnirii și al convorbirilor, faptul că în toate domeniile — politic, economic, tehnico-științific, cultural — relațiile româno-ungare au cunoscut, în spiritul Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală semnat la București în 1972, o evoluție ascendentă. Schimburile economice dintre țările noastre au sporit de 2,2 ori în cincinalul trecut, urmînd ca în actualul cincinal acestea să crească iarăși de aproape două ori. Se adaugă la acestea rezultatele înregistrate în domeniul cooperării și specializării în producție, contribuția în această direcție a Comisiei mixte guvernamentale fiind apreciată ca substanțială.

Pornind de la înfăptuirile în construcția socialistă, de la potențialul actual și de perspectivă al economiilor celor două țări, de la nivelul tehnic atins în fiecare din ele, ca și de la avantajele decurgînd din vecinătate geografică, convorbirile de la Debrețin și Oradea au concluzionat asupra posibilităților sporite existente în cele mai diferite domenii de activitate pentru adîncirea colaborării. Dorința reciprocă de a asigura valorificarea acestor posibilități și-a găsit intruchiparea în înțelegerile convenite, în documentele semnate, al căror caracter larg — vizînd ridicarea pe o treaptă superioară a cooperării economice, în formele ei moderne, în special, amplificarea colaborării în știință și tehnică, în domeniul culturii, învățămîntului, artei etc. — le consacră, așa cum releva tovarășul Nicolae Ceaușescu, drept un amplu program de colaborare multilaterală. Un program a cărui înfăptuire solicită acțiune consecventă, sistematică, adoptarea de măsuri concrete care să fructifice plenar orientările trasate.

Semnificații aparte, dobîndesc, în ansamblul măsurilor menite să ducă la întărirea continuă a prieteniei dintre cele două popoare vecine, înțelegerile privind înființarea, pe bază de reciprocitate, de consulate la Cluj-Napoca și Debrețin, micul trafic de frontieră care cuprinde în

fapt sute de mii de cetățeni din cele două țări. Sînt înțelegeri care facilitează în și mai mare măsură întîlnirile, contactele, vizitele la diferite niveluri, și îndeosebi între oamenii muncii din România și Ungaria, într-un cuvînt, cunoașterea, înțelegerea și apropierea reciprocă.

Realitatea, decurgînd din împrejurări istorice, a existenței în România a unor cetățeni de naționalitate maghiară și în Ungaria a unor cetățeni de naționalitate română, fost apreciată în cursul întîlnirii — pe temeiul competenței exclusive a fiecărui partid și stat în soluționarea problemei naționalităților, care reprezintă pentru fiecare o problemă internă — drept o punte de apropiere între poporul român și poporul ungar, un factor important pentru dezvoltarea prieteniei dintre cele două țări.

Cum era și firesc, întîlnirea prietenească dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și János Kádár a prilejuit și un larg schimb de păreri cu privire la problemele vieții internaționale. Reafirmînd solidaritatea cu popoarele care luptă pentru independență națională, împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, a discriminării rasiale, pentru progres social, dialogul la nivel înalt româno-ungar a reliefat eforturile celor două partide și țări în direcția aprofundării proceselor internaționale pozitive din lumea de azi, a destinderii, pentru dezvoltarea prieteniei și colaborării dintre popoare și asigurarea păcii și securității pe continentul nostru și în întreaga lume.

Decise să-și aducă, printr-o strînsă conlucrare, o contribuție și mai activă la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane, cele două părți și-au exprimat dorința comună ca reuniunea de la Belgrad, ale cărei lucrări se desfășoară în aceste zile, să ducă la progrese efective în edificarea securității europene și au evidențiat necesitatea de a se ajunge la adoptarea unor măsuri concrete și eficiente de dezarmare generală și în primul rînd de dezarmare nucleară, la

reducerea cheltuielilor și a efectivelor militare, desființarea concomitentă a blocurilor militare opuse, încheierea unui tratat mondial privind renunțarea la folosirea forței în relațiile internaționale, sporirea eforturilor în vederea reglementării juste, pe cale pașnică, a situațiilor conflictuale din diferite regiuni ale planetei; ambele părți se pronunță pentru creșterea rolului și eficienței O.N.U. în soluționarea, în spiritul Cartei Națiunilor Unite, a tuturor problemelor fundamentale internaționale.

Dată fiind semnificația pe care o are pentru evoluția lumii contemporane influența mișcării comuniste și muncitorești internaționale, părțile au reafirmat voința fermă a P.C.R. și P.M.S.U. de a contribui la întărirea continuă a unității partidelor comuniste și muncitorești pe baza principiilor marxism-leninismului, solidarității internaționale, colaborării tovarășești liber consimțite, egalității depline în drepturi, respectării dreptului fiecărui partid de a-și decide căile de luptă pentru transformări sociale progresiste și socialism.

Comunicatul comun semnat de tovarășii Nicolae Ceaușescu și János Kádár la încheierea întîlnirii evidențiază, dincolo de sfera largă a problemelor ce au fost abordate — nominalizate în parte în comentariul nostru — spiritul de înțelegere și sensul profund constructiv care au caracterizat acest fructuos dialog ce va fi continuat cu prilejul vizitei oficiale de prietenie pe care o va face în Ungaria o delegație română de partid și de stat și care deschide noi perspective prieteniei și conlucrării multilaterale a celor două țări, partide și popoare. Apreciînd rezultatele întîlnirii, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Fără îndoială că aceasta se va înscrie ca un moment nou în evoluția relațiilor româno-ungare, va impulsiona puternic colaborarea și conlucrarea dintre partidele și popoarele noastre, în interesul deplin al celor două popoare, al cauzei generale a socialismului și păcii“. La rîndul său, tovarășul János Kádár exprima aceeași fermă convingere că „munca noastră depusă pentru adîncirea în continuare a prieteniei, alianței și colaborării noastre slujește deopotrivă intereselor popoarelor noastre, precum și intereselor comune ale țărilor socialiste frățești, contribuie la succesul luptei desfășurate pe plan mondial pentru victoria socialismului, a progresului și păcii“.

Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., în ședința de marți, desfășurată sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, a apreciat că întîlnirea prietenească de la Debrețin și Oradea reprezintă un aport de seamă la dezvoltarea prieteniei și colaborării frățești româno-ungare, spre binele ambelor popoare, în interesul accelerării construcției socialiste în cele două țări, al cauzei generale a socialismului și păcii. Dînd o înaltă apreciere activității desfășurate de secretarul general al partidului, de delegația de partid și de stat a României, rezultatelor întîlnirii dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și János Kádár, Comitetul Politic Executiv, a aprobat în unanimitate documentele semnate, înțelegerile și concluziile la care s-a ajuns și a stabilit măsuri menite să asigure toate condițiile dezvoltării pe multiple planuri a colaborării dintre țările, partidele și popoarele noastre.

Pe temeiul unor profunde convingeri poporul nostru, în deplină sa unitate, a primit cu satisfacție bilanțul întîlnirii prietenești de la Debrețin și Oradea, hotărît să înfăptuiască neabătut politica internă și externă a partidului și statului.

Ceremonia semnării Comunicatului comun

NICOLAE ALEXANDRU ■

Să punem mai mult suflet în viața oamenilor

Lupta cu inerția

Curajul de-a fi realist

O cooperativă agricolă de producție, fie ea și dintre cele mai puține — chiar și numai cea din satul meu — unde în ciuda fertilității pământului și hărniciei oamenilor, din pricina unei rele gospodării și organizări, recoltele intrunesc cote pe care nu m-aș grăbi „să le dau la ziar“; un liceu de pe băncile căruia de ani de zile dacă saltă către pragul învățământului superior 3-4 absolvenți, dar la care continuă să profeseze nestingheriți oameni altfel cu diplome, definite, grade și reciclări în regulă;

un laborator care este gata să cheltuiască multă fantezie — și, bineînțeles, bani, uneori chiar valută — pentru a soluționa nu știu ce probleme „insolite“ fără însă a se putea lăuda că a făcut ceva progrese în cercetarea unor aspecte mai lumeste;

o publicație, fie ea centrală sau locală, de la București sau de la Iași să zicem, continuând de ani să ne ofere aceleași pagini terne care, vorba unui confrate, „nici nu înroșesc și nici nu albăstresc hirtia de turnesol“;

un individ care-și consumă liniștit, potrivit nevoilor sale „mereu crescînde“, cuantumul zilnic de prînzuri și cine ocupînd un loc într-o schemă pe care nu se îndură nici să-l „sfințească“, potrivit proverbului, necum să-l părăsească, între altele și pentru că, nederanjînd în nici un fel, nișni nu se gîndește să-i sugereze o asemenea idee;

iată, cu titlul de exemplificare, fie și numai citeva dintre feudele conservatorismului, dintre verigile ruginite ale unui lanț care, în mod normal, ar trebui să fie de aur ca tot ce e viață veritabilă, gîndire și acțiune îndrăzneată, spirit revoluționar neconformist, dinamizator.

Inerția e, la urma urmei — și nu numai din punct de vedere filosofic — un fenomen de-a dreptul antisocial într-o societate care e creația maselor revoluționare, mase ale căror idealuri de luptă înscrise pe steagul partidului comunist de avangardă ne cheamă mereu spre viitor, nelăsîndu-ne o clipă posibilitatea de a ne domoli entuziasmul, de a ne complăce în dulce farnientele mulțumirii de sine. Pare o pleoară pro domo pentru romanism această denunțare pătimașă a inerției, dar cine îi poate întrece în realism pe romantici cînd sînt revoluționari, vizionari și oameni de acțiune, cînd nu se lasă seduși de sunetul imbiator al sirenelor mărunțelor satisfacții personale, al mentalităților mic-burghize? Dacă din punct de vedere științific inerția, odată cunoscută, pentru a-i contracara reculurile, trebuie să ții seama de anumite legi sigure, pe plan social, și încă în societatea noastră socialistă multilateral dezvoltată, există de asemenea legi științific definite pentru a ne desprinde de solul stătut, nedestelenit, al rutinei și anchilozei. Aceste legi de viață sînt concepție filosofică marxistă, clarvăzătoare și creatoare, spiritul de luptă revoluționar al partidului nostru. Dacă, refuzînd traiul filistin și mărginirea conservatoare, lașă, vom declara un război zilnic, total și intransigent inerției, putem fi siguri odată cu poetul de la metafora căruia împurmutăm acest titlu al rubricii de față că întotdeauna:

Cei ce nu ard dezlănțuiți ca noi în flăcările noastre se destramă.

NICULAE STOIAN ■

Povestită de el însuși, fără prea mult talent, cu pauze lungi, de parcă cineva i-ar fi smuls cuvintele cu cleștele, viața de miner a lui Ioan Sălăgean n-ar avea decît două momente mai neclare. În 1958, cînd s-a hotărît să vină în Valea Jiului, să cîștige bani, cît mai mulți, avea numai 19 ani și era, după spusele sale, firav ca o flăcără de luminare, gata să se stingă, dar asta numai la prima vedere, pentru că, pe dinlăuntru, era plin de sănătate și-n putere, obișnuit cu munca, ba chiar satul de coasă și seceră. Avea pe-atunci, la 19 ani, carnetul de tractorist în buzunar și nu-și poate explica nici azi cum de-a lăsat el bunătatea de meserie, călare pe tractor, liber în bătaia vîntului și-n lumina soarelui, și a venit aici, în Vale, sub pămînt, în întuneric.

Al doilea moment mai ciudat din viața sa ca miner ar fi faptul că, în mod normal, după cel mult un an de zile de muncă în subteran, ca vagonetar, poți să devii miner, iar dacă dai dovadă de anumite calități și de pricepere în meserie, ortacii te aleg șef de schimb, ba chiar și șef de brigadă. Ei bine, asta în mod normal, pentru că Ioan Sălăgean, măcinat poate de dorul meleagurilor natale, satul Țingău, comuna Lechința, județul Bistrița-Năsăud, sau poate vișind intruna să urce din nou la volanul unui tractor, 10 ani a îndeplinit una și aceeași funcție de început într-ale mineritului, cea de vagonetar. Altfel spus, de-abia în 1968 s-a hotărît să rămînă definitiv în Valea Jiului, în subteran. După numai doi ani a intrat în brigada lui Petre Constantin, care avea să devină mai tirziu Erou al Muncii Socialiste, brigadă în care, ca șef de schimb, a ortăcit împreună cu Constantin Nichita, Mihai Nistor și Constantin Popa. Toți patru au devenit șefi de brigadă, iar Nichita l-a urmat la conducerea brigăzilor chiar pe Petre Constantin, acesta urcînd în funcția de maestru minier.

Zic: și asta-i tot?

Păi ce-ar mai putea fi, zice, am două fete, una de 18 ani, la liceul economic din Petroșani, alta de 14 ani, intră în clasa a VIII-a. Nevasta are grijă de casă, mă așteaptă, iar eu muncesc și-mi place să cred că lumea mă respectă, nu numai pentru munca mea, brigada noastră e mereu pe locul întii, cit și pentru faptul că și eu o respect. Le dau bună ziua și oamenii îmi răspund, așa-i la noi, în Vale, nu ca la București. Zic: la București?! Cum adică? Asta-i o întîmplare pe care nu pot să o uit. Eram la București, la un verșor, și coboram noi scările și pe scări ne-am întîlnit cu alți locatari din bloc. Verșorul meu le dădea bună ziua, le spunea noroc bun, iar ei tăceau și treceau pe lingă noi ca pe lingă pereți. M-am mirat, cum să nu, dar verșorul mi-a spus că așa-i obiceiul. Urit obicei.

Zic: cum e cu modernizarea, cu mecanizarea? Cum să fie, zice, așa și așa. Nu am făcut pași prea mari înainte. Se munceste mult cu lopata. Ați văzut o lopată de mină? E mare cît o pîne ardelenescă. Dacă nu ești învățat cu munca, te rupe în două, nu alta. Dar miine-poi miine se duce și vremea ei. Avem în mină la brigada lui Popa un complex mecanizat. Se perforază, se pușcă, vine încărcătorul și încarcă, se curăță locul, complexul înaintează, iar se pușcă și tot așa mai departe. Mineurul apasă pe butoane și manete. Mare minune. Mai trage și la lopată, ca să curețe bine locul, dar asta-i floare la ureche pe lingă ce era 90 la sută din muncă este mecanizată. Mai avem în curte alt complex pe care-l coborîm în mină, la mine în sector, cam peste o lună-două. Între timp oamenii mei, prin rotație, învață să-l conducă, adică lucrează în brigada lui Popa. După cîte știu eu, un alt complex mecanizat este pe cale să ne sosească dintr-o clipă în alta, așa că pînă la sfîrșitul anului vom avea în mină trei complexe. Cred că atunci se va termina odată pentru totdeauna problema fluctuației. Zic: de ce vin și pleacă oamenii din mină? Eu, cînd am venit în mină, aveam 19 ani, dar eram obișnuit cu munca. Astăzi, la aceeași vîrstă, tinerii nu prea știu ce-i greul, iar în mină, cînd iei lopata în mină, sau stîlpul în brațe, greul e mai greu decît oriunde. Și apoi meseria asta, care-ți cere și curaj, nu-și arată, ca altele, frumusețile de la prima vedere. Atunci, de ce să nu o spunem, prea îi punem dintr-o

Ioan Sălăgean, șef de brigadă, abotaj frontal 4-Vest, stratul III, sectorul 4, mina Lupeni.

dată la proba de rezistență în efort. Știm foarte clar că el a venit să cîștige un ban mai mult, că la noi se plătește bine, și-l tot amenințăm că banul se cere muncit. Dar dacă vrem să fim oameni cu adevărat, atunci trebuie să-l obișnuim înțelul cu înțelul, să-l lăsăm să se dezmeticească, și-abia după un timp să-l punem cu adevărat la treabă, să tragă cot la cot cu noi, care ne-am obișnuit. Așa facem noi acum, mai nou, în brigada noastră care a lansat inițiativa „În sprijinul noului angajat, toată brigada și toată omenia“. Așa au venit și au rămas băieții ca Petrică Mangu, Gheorghe Cristea, Gheorghe Oprea I și II (nu, nu sînt rude), Lőrincz Bela, Polgari Gheza, Constantin Rusu, Ioan Nistor, Nicolae Circu (asta-i cel mai bun dintre ei), și Gheorghe Stoica.

Zic: cum trebuie să fie o brigadă, după ce legi trebuie ea neapărat să se conducă? O brigadă trebuie să fie ca o familie de frați. Unii mai mari, mai în vîrstă, mai trecuți prin viață, cu capul mai pe umeri, alții mai tineri, mai fără experiență. Legea brigăzii noastre și a celorlalte trebuie să fie aceea ca nimeni să nu se teamă de nimic atunci cînd are de partea lui adevărul, cînd poate dovedi acest adevăr cu argumente, cu probe. A venit într-o zi la mine Nicolae Circu, tinerelul de care vă spuneam, și mi-a zis că nu e bine, că eu nu am dreptate. Nu m-am infuriat, nu l-am repezit, nu i-am spus că eu am atîția ani de meserie. Dovedește-mi cu probe, i-am zis, și mi-a arătat, la fața locului, că avea dreptate. Era o problemă de armare. Datorită unei presiuni de pe diagonală, surparea nu putea fi oprită decît cum își dăduse el cu ideea. Eu vorbisem fără să cunosc cu adevărat problema. Totul e să lași la o parte ambiția și prostia, că uneori, oameni sîntem, mai avem și astfel de apucături, sau cum să le spun eu mai clar. Zic: a contat mult faptul că dumneata și ceilalți șefi de brigadă ați crescut la școala lui Petre Constantin?

Cum să nu?! Zic: am auzit, în legătură cu mecanizarea, că în Valea

Jiului este o mare dispută. Să se facă investiții pentru o mecanizare a metodei de lucru numită abataj frontal, cu cîmp lung, sau mecanizarea metodei de înaintare cu cameră? Dumneata ce părere ai?

La mina din Lupeni, unde aproape 80 la sută din producție o asigură stratul III, mecanizarea nu poate fi decît pentru abatajul frontal. De ce? Pentru că la Lupeni stratul are o lățime de 130 de metri și, pe măsură ce înaintăm, se îngustează. În alte mine însă, unde stratul acesta III este îngust și șerpuitor ca o apă de munte, mecanizarea trebuie să fie pentru înaintare cu cameră. După cum se vede, depinde de felul de-a fi al stratului. Zic: cine sînt și cum sînt șefii de schimb din brigada dumitale? Mihai Gîrdei, Gheorghe Bejan și Ene Tălmăciu. Primul e puțin cam pasiv, cam indiferent la probleme, la sarcini. Dar pînă la urmă, bătut la cap, își duce treaba la bun sfîrșit. Ar trebui să pună ceva mai mult suflet în viața oamenilor. Poate să crească mult, ca șef de schimb. Al doilea, Bejan, se interesează mai mult de producție, îi mai ambițios, dar se pierde repede la discuții, adică una-două se enervează și numai ce-l auzi cum spune că dacă nu ne convine, el își pune securea pe spate și pleacă. Îi trebuie ceva mai multă hotărîre cînd discută și mai mult calm. Cel mai bun dintre ei este Tălmăciu. Marea lui calitate este că s-a apropiat foarte mult de oameni, mai ales de cei noi. Cînd apare cîte o neînțelegere între noii angajați și cei mai bătrîni, le spune acestora că toți „au fost, la început, exact cum sînt cei de-acum, adică neștiutori și arțăgoși, cu sau fără motive. Dincolo de această căldură a sufletului său, Tălmăciu își organizează foarte bine munca, are totdeauna materialele la locul lor, iar omul, fiecare pe postul lui, știe exact ce are de făcut. Lucrurile astea sînt foarte importante pentru un șef de schimb, numai că așa avea și eu o dorință. Zic: care? Să scrieți exact ce v-am spus, că dacă apare altceva, eu dau ochii cu oamenii, nu dumneavoastră. Mă-nțelegeți? Zic: da, te înțeleg, dar spune-mi ce părere ai despre Lupeni, ca oraș.

Cînd am venit eu, acum aproape 20 de ani, Lupeniul mi se părea ca un sat mai mare. Acum e un adevărat oraș. În linii mari sîntem mulțumiți, numai cu aprovizionarea nu prea stăm în toate privințele strălucit. Zic: ce anume nu se găsește în Vale?

Covoare, de exemplu. Cine nu-și doarește un covor și frumos, și ieftin, dar magazinele noastre aduc doar din cele scumpe. Nu se găsesc haine de blană întoarsă, acele „alen delonuri“, cum li se spune, deși Orăștia, unde se confecționează, este în județul nostru și ar putea trimite și aici, nu numai la magazinul de prezentare din Deva. Ar trebui ca minerul, cînd intră într-un magazin, să nu audă vorba „nu avem“. Și cînd spun asta mă gîndesc că în alte orașe se găsesc de toate. Zic: am notat cuvînt cu cuvînt și așa mai vrea să-mi răspunzi la fel de deschis la o întrebare. Știi că ești unul dintre cei mai buni șefi de brigadă din Valea Jiului?

Știu, dar fără nici un fel de lozincă, mai sînt și alții ca mine. Mulți.

N. VICTOR ■
Fotografii de ION LICIU ■

lese din șut, de sub pămînt, din mină, unul din cele trei schimburi ale brigăzii lui Sălăgean.

A proceda democratic — a consulta, a rezolva

Pietonul obișnuit n-ar crede că dincolo de gardul care desparte întreprinderea de malul sting al Dimboviței aproape trei mii de oameni se luptă cu sutimile de microni, iar uneori cu ei înșiși. Constantin Ciobanu, unul dintre aceștia, e mărunț, brunet, cu fața puțin ovală, pe care poți citi acum, la 45 de ani cîți numără, urmele celor 9 000 de zile muncite la Întreprinderea „Timpuri noi”. Încep reportajul cu el, pentru că omul acesta, mai mult firav decît athletic, de cinci ani component al Consiliului oamenilor muncii, m-a convins, veți vedea și dumneavoastră mai încolo, că democrația înseamnă, cel puțin aici, un drum lung, de multe ori anevoios, nu o dată marcat de dispute, evident constructive, totdeauna ascendent. Spre unul din etajele de sus ale unei hale moderne, aflui despre mai multe acțiuni ale oamenilor, ajunse pînă în C.O.M., dezbătute și aplicate în practică, tot atîtea probe ale accesului lor la decizie, la conducerea colectivă a unității. „Întreprinderea noastră e foarte veche, zice Ciobanu, unele hale au peste o sută de ani, iar altele nu mai corespundea exigențelor tehnice. Fabricăm aici motoare și compresoare, iar în secția scularie, în care ne aflăm, fabricăm scule, dispozitive și verificatoare cu care lucrează toate secțiile uzinei, piese pretențioase, executate la nivel de sutimi de microni, hotăr de la care mina omului dispăre, adică nu mai poate să execute lucru de precizie. Atunci, trebuie să apelezi la mașină. Oamenii cereau în fiecare ședință sau adunare generală mărirea spațiului de lucru — era foarte îngust —, dotarea cu mașini de înaltă tehnicitate, luminizitate și temperatură corespunzătoare”.

Cu vreo doi ani în urmă, într-o ședință de partid, sculerii Ilie Iordache și Dumitru Anton au propus să li se dea mandat reprezentantului ceomeului, adică mie, zice Ciobanu, șefului secției, inginerului Alexandru Popescu, să susțină în acest organ de conducere colectivă inițiativa oamenilor izvorită din necesitatea muncii lor zilnice: aducerea unor utilaje de înaltă tehnicitate. Întoarsă pe toate fețele, propunerea sculerilor a fost acceptată. S-au adus — evident, o parte din investiții, dar multe din resursele existente descoperite prin acțiunile de mai bună utilizare a zestreii tehnice a întreprinderii — mașini de prelucrat prin electroeroziune, de găurit și alezat prin coordonate, de rectificat, de frezat scule de înaltă precizie, mașină anododinamică de ascuțit și altele. Preocuparea susținută a Consiliului oamenilor muncii s-a dovedit hotărtoare în stimularea și organizarea eforturilor colectivului, a inițiativei sale creatoare în materializarea la înalți parametri de calitate și eficiență a programelor privind modernizarea întreprinderii, a producției, ca și în realizarea celorlalte investiții destinate ridicării condițiilor de viață.

Fiindcă iată, această hală, multietajată, apărută în locul celei vechi, forja nouă ca și dispensarul, cele trei cămine și două cantine din care una restaurant se află în special la dispoziția tinerilor nefamilisti, au implicat în realizarea lor nu numai munca conștiințioasă a oamenilor, ci și foarte multe idei, propuneri primite de C.O.M. cu receptivitate și urmărite perseverent în realizarea lor.

— Ce urmări au avut în planul producției aceste acțiuni?

— Calitatea după proiect a S.D.V.-urilor este acum aproape ireproșabilă, condițiile de muncă s-au îmbunătățit

— La ultima ședință, ce probleme ați ridicat?

— Unele aspecte legate de disciplină, de îngrijirea și utilizarea rațională a S.D.V.-urilor de către secțiile beneficiare ale uzinei — că unele se mai deteriorează din cauza proastei depozitări, a neverificării lor periodice.

— Care sînt sursele dv. de informare?

— Sursele mele de informare, ca membru al Consiliului oamenilor muncii, sînt viața mea și munca mea: se aseamănă cu ale tuturor de aici. Apoi, perspectiva care rezultă din planurile de muncă și de dezvoltare ale uzinei. Cea mai democratică sursă o formează propunerile oamenilor. Ca maestru, ca președinte al comitetului sindicatului pe secție, văd și aflui destule. Îmi rămîne numai să vreau și să pot să muncesc.

— Oameni nemulțumiți de activitatea ceomeului sînt, în secție, în uzină?

— Unde nu sînt? Viața nu se duce pe roze, ci pe drum neumbat. Nu poți să-i premiezi pe toți și nici să-i acorzi

Consiliul oamenilor muncii

categoria a șasea celui care nu o merită, chiar dacă el o solicită. Nu o merită pentru că ori lipsește nemotivat de la lucru, tocmai cînd îți crapă buza de treabă, ori că face scandal în public. Cerința este să aibă o conduită demnă în familie, în societate. Și cînd un om nu primește ceea ce solicită, nu vine nici să-ți strîngă mina. Oricum, noi procedăm democratic în fiecare situație: consultăm toți oamenii.

— Dv. sînteți mulțumit de activitatea ceomeului?

— Acum, da. Președintele e un om cu multă experiență, pe care o și folosește. Dovadă, realizarea planului decadal cu decadală. A mai instituit încă o treabă bună: o comisie, în frunte cu directorul, ia întreprinderea în primire în fiecare simbată de la șefii de compartimente, de secții. Aceasta i-a obligat pe oameni să întrețină curățenia la fiecare loc de muncă. Acum oamenii s-au obișnuit, încît comisia poate să nu mai treacă pe la ei. Dar comisia trece. Astfel s-a ordonat mult munca fiecărui. În legătură cu ceomeul, aș avea mai degrabă o propunere: există biroul ceomeului, mai restrîns, care lucrează permanent între două adunări sau ședințe. Rezolvă toate problemele curente, mari și mici. Opinia mea este că deși directorul rămîne figura centrală în conducerea întreprinderii — și e firesc să fie așa — trebuie găsite niște forme noi de informare a întregului consiliu, cu activitatea biroului între cele două adunări generale ale sale.

Inginerul Vasile Teodorescu de la secția de prelucrări mecanice e cu o mie de probleme pe cap, cel puțin așa susține, nu știe căreia să-i găsească rezolvarea mai rapidă și numai încîntat nu pare de apariția noastră. „Nici noi nu ne așteptăm”, zic eu cu aceeași nuanță de glumă, dar ca membru al ceomeului, bănuim că inginerul Teodorescu trebuie să aibă ceva de spus. Și are: „Istoria e veche la noi, zice, iar problemele care ne stau pe cap în momentul acesta sînt cele legate de colaborarea cu secțiile, cu uzinele din afară. Piesele forjate ne creează mari greutăți. Mai ales acum cînd sintem în deficit cu forța de muncă: fluctuația e cam mare, pentru

că, la un moment dat, provincialii se satură de gazdă și pleacă acasă. Alții pleacă în armată. Să plece, armata e bună, te face om, dar să vină înapoi aici, de unde pleacă”.

— Ce problemă, ridicată de oameni, ați rezolvat-o prin C.O.M.?

— Una principală: microclimatul secției. De la polizoare, de la mașinile de ascuțit se ridicau foarte multe pulberi de abrazive, încărcau atmosfera secției, oboseau oamenii.

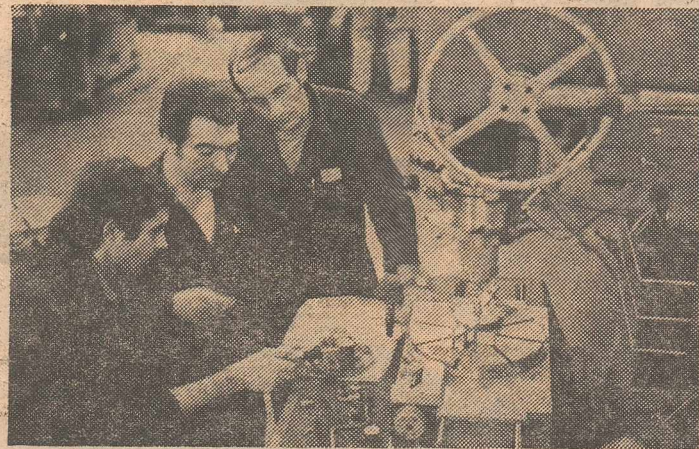
Preluind propunerea așchietorilor, inginerul Teodorescu a ridicat-o în consiliu, a prezentat-o în toate felurile și, pe scurt, s-a hotărît executarea, prin autoutilare, a unor aspiratoare industriale care să se monteze la polizoare și mașini. S-au executat în secția mecanică șef, după proiect propriu, și s-au dovedit foarte eficiente. Microclimatul s-a îmbunătățit mult. Urmează să se ia și alte măsuri.

Consiliul oamenilor muncii n-a scăpat din vedere problemele care aduc în centrul dezbaterilor omul; cu calitățile și defectele lui, cu bucuriile și necazurile lui. Iată-l pe unul din acești oameni: un turnător de 19 ani, Gheorghe Grădincea, de fel din Păuneștii Vrancei. Procesul de modelare prin care mai trece Gheorghe Grădincea, pornit tot de la un principiu democratic, merită să fie menționat aci, măcar ca idee: în secția prelucrări mecanice, 75 la sută dintre oameni sînt tineri, cu categorii încă mici, fără experiență prea mare într-un proces de producție în care micronul e la el acasă. De aici apariția unui procent nu prea mare, dar nici negliabil, de rebuturi. Acestui aspect i se suprapune un altul: indisciplina unora manifestată prin lipsuri nemotivate. Aceste două necazuri s-au dezbătut și paradezbătut în secție, au fost semnalate și consiliului oamenilor muncii care a considerat că soluționarea lor se poate obține și prin crearea unei opinii de masă împotriva aceluia care — preiau o expresie locală — „mai cred că pot să fie leneși”, acum, în țara asta care se înalță prin propriile sale brațe. Ion Petrescu, muncitor specialist, a propus formarea unei comisii de disciplină care să judece, tot democratic, pe fiecare după fapta sa. Pe Grădincea, cei din comisie l-au judecat după faptele sale rele: lipsuri nemotivate de la program, consum de alcool și altele.

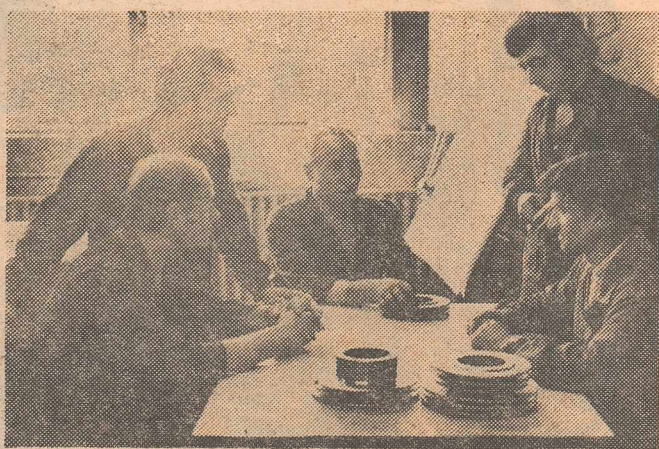
— Avea doar 18 ani; puteam să-l lăsăm în degringolada în care intrase?, se întreabă și mă întreabă maestrul Gheorghe Mihalache, membru al comisiei de disciplină; nu puteam! Nici măcar ca străini, necum ca maștri, ca tovarăși de muncă mai vîrstnici. Și atunci l-au chemat la uzină pe tatăl lui Grădincea. Tatăl a venit din Vrancea, ei l-au așezat în plenum comisiei de judecată și... judecata a fost aspră. Acum, Gheorghe Grădincea, pe care cei din jur îl alintă Gigi, e un tînăr „scos la suprafață”; ca și Marin Răducanu, Lenuța Ignat, Ion Sillion, Nicolae Sînpetru. Capabili să devină... Ce? Măcar strungari de elită ai uzinei, oameni pe umerii cărora să te poți sprijini la nevoie. Credeți că e puțin?

Astfel mulți băieți tineri s-au limpezit, au devenit adică oameni curați la suflet și la fapte, harnici, ajunși, într-un cuvînt, „oameni de bază”. Procesul de educare se lărgește. Devine tot mai mult un proces de opinie, democrația muncitorească acționînd și în direcția fortificării climatului moral al muncii.

N. GRIGORE MARĂȘANU ■

Meseria nu-și epuizează niciodată tainele

Comisia de disciplină — expresie a întraajutorării muncitorești

Prin toți,
pentru toți

Opinia unui alegător

Primarul de la Horezu

Îl cheamă Preda. Un om mărunț, inimos, neliniștit, neostenit, bolnav de flori. Cine vine azi la Horezu găsește Horezu scaldat în flori. Nu poate fi ne-gospodar cineva care iubește florile. Sub lumina blîndă, albăstruiă, prelinsă cuminte de pe tîmpla Bui-lei, Horezul se înfățișează azi ca o urbe senină, primitoare și bucuroasă de oaspeți.

Clădirile sînt albe, cele mai multe, un han în vechea tradiție a Olteniei vilcene își întinde aripa de umbră ca un uriaș saivan deasupra meselor unde se poate minca bine, așa se spune de către toată lumea trecătoare pe-aci (să nu dea Dumnezeu să mă dez-mintă cumva circumarul!), un liceu de ispravă cu merite în promovarea curajoasă a unor generații de intelectuali — elevi care au intrat în facultate cu bun renume pentru școala lor —, o Casă de cultură decorată de Ogrzeanu, pregătită să asigure și un viitor muzeu al artei populare din plaiurile Horezului (iar, mi se pare, o inițiativă a acestui Preda și bine ar fi să asistăm curînd la inaugurare), un ansamblu folcloric cu frumoase ecouri pînă departe în Franța, un tîrg anual al Cocosului de Horezu, străzile și magazinele vesele mereu, piața mică și țărănească amintind o copilărie de demult, freamătul unui șantier care vestește primele întreprinderi industriale așezate aici cu grijă ca să nu strice nici tradiția, nici lumea de basm a așezării cu nobilă istorie, toate laolaltă dau Horezului un farmec care nu scapă nimănui. Nu poți fi primar într-un astfel de tîrg al viselor dacă nu ești neliniștit și ambițios. Primarul Preda e un om ambițios. De multă vreme îl urmăresc și cu plăcere și cu grijă pentru că Horezul e și pentru mine o vatră.

Primarul Preda, mărunț, inimos și neliniștit, s-a legat în imaginea mea de Horezu, iar cu patima lui pentru florile care inundă literalmente urbea, mă gîndesc că nu va rămîne trecător în conștiința concetățenilor. Însă dacă ai apucat să lași celor din jur o părere bună, înseamnă că abia de aici înainte începe greul: fiindcă trebuie să și aperi mereu această imagine.

Nu e ușor să fii primar, nu e ușor să ai grijă, nu e ușor să vi-sezi viitorul, nu e ușor să-l clădești și mai ales nu e ușor să faci față zilei de azi și de mîine, pentru că pînă la viitor mîncăm azi, trăim azi, murim azi. Un primar are în față și viitorul, dar în fiecare dimineață are toată ziua de azi! Greu, foarte greu și mai ales greu să înțelegi și cînd ești înjurat și să vezi dacă nu cumva printre cei care te înjură sînt și unii care au dreptate. Și atunci e greu să le dai dreptate pentru că e greu să te zbați să le dai dreptate.

Cînd se spune „omul sfințește locul” se poate vorbi și despre primar. Bine ar fi să punem pe fruntea primărilor noastre aceste cuvinte pline de grele înțelesuri. Pe fruntea primăriei de la Horezu, deocamdată, ele pot fi citite cu cinste.

DINU SĂRARU ■

S-au făcut multe, dar s-ar putea face și mai mult

Piețe noi în București

Sigur că nu spunem nici o noutate afirmând că de mai multă vreme buna deservire și aprovizionare a populației, trecerea la un comerț cât mai modern, civilizat preocupă în mod deosebit organele de partid teritoriale și pe organizatorii comerțului totodată, care dau astfel curs indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu. În atari condiții, din inițiativa Comitetului de partid al unităților comerciale din sectorul 7, s-a trecut la înființarea unui mai vechi plan de măsuri al Comitetului P.C.R. al sectorului, și anume dezvoltarea spațiilor comerciale în piețele publice, în mod special în cartierele aglomerate, ca și modernizarea spațiilor existente. Cele patru piețe mari din sector — **Ilie Pintilie** (în apropiere de Gara de Nord), **Al. Moghioros** (în cartierul Drumul Taberei), **Militari 1** și **Giulești** — au primit cu această ocazie noi spații de desfășurare a mărfurilor. Li s-au acoperit tarabele, pe alocuri s-au ridicat chiar pereți de sticlă pentru protecție pe timp de iarnă, renunțându-se astfel la vechile chioscuri și tarabe, la piața incompatibilă cu profilul noilor cartiere înconjurătoare.

„In Piața Ilie Pintilie — ne spune Alexandru Serbănescu, secretar adjunct al Comitetului de partid al unităților comerciale din sectorul 7 — aflată aproape de centrul orașului, dar și de gările Nord și Basarab, de unde sosesc o multime de producători, ne-am gândit să creăm un local cu un specific aparte, care s-o deosebească de alte piețe ale Bucureștiului. Specificul e oltenesc — și eu sînt din Gorj, ce să fac?! — și în acest scop am organizat acolo un bazar, la care se intră printr-o frumoasă poartă sculptată în lemn, avem o grădiniță oltenescă și o zahana în care se vind o serie de mincăruri cu adevărat specifice”.

Bazarul respectiv, care completează fericit produsele agro-alimentare din piața propriu-zisă cu mărfuri de uz casnic, textile, obiecte de artizanat, marochinărie, metalo-chimice și așa mai departe, izbuteste să reinnoiască o veche tradiție a piețelor românești — bazarul pieței, așezat astăzi însă pe baze moderne, în spații comerciale adecvate. De aici, cumpărătorii veniți în piață pentru târguiești obișnuite pot alege o serie întreagă de „măruntisuri” necesare, pentru care, altfel, ar fi trebuit să facă un drum în plus. În ceea ce privește specificul culinar amintit, e bine să-i dăm aici cuvîntul lui Corneliu Vlăduț, responsabil al celor două zahanale din piață. „Noi n-am făcut decît să ne adaptăm cererii, și nu invers, cum se mai întîmplă în comerț — ne spunea dînsul. Adică, știind că piața este formată în majoritate din producători din Oltenia, le-am oferit ceea ce-și doreau. Ei știu dealtfel că la noi pot să găsească, în fiecare zi o mîncare pe placul lor: o tochitură gorjencească, o ciorbă de burtă, o ciorbă de fasole uscată cu cîrnăciori oltenesti, zisă și „ca la Benghești”, trandafir oltenesc, tocăniță cu mămăliguță sau ochiuri românești cu mămăliguță și așa mai departe. Așa se face că astăzi, chiar fără să vindem nici un strop de alcool, încasările noastre depășesc suma de 20.000 de lei în fiecare zi”.

Prezent la inaugurarea acestor localuri, tovarășul Ion Dincă, primarul general al Capitalei, a făcut câteva recomandări, în special la sporirea sortimentală a bazarului și la mai intensă utilizare a spațiilor comerciale, dar i-a și felicitat, cu bună dreptate, pe toți cei care și-au dat concursul la materializarea acestei inițiative. Zilnic, prin Piața Ilie Pintilie se perindă acum aproape 100.000 de oameni, producători și cumpărători laolaltă. Nu avem, așadar, decît cuvinte bune pentru eforturile ce se fac spre asigurarea unui comerț cât mai civilizat și care nu trebuie să rămînă nicidecum o raritate. Vom reveni.

DUMITRU GRAUR ■

Apartinînd aceluiași județ, adică Teleormanul, Zimnicea și Roșiori de Vede par să împartă, în zilele de după 4 martie, un destin asemănător. Soarta unor orașe serios afectate de seism la reconstrucția cărora s-a trecut, la alte proporții, firește, pentru că pagubele au fost diferite, cu hotărîre și temeinicie, pentru a oferi locuitorilor, prin munca lor și prin solidaritatea muncitorească a întregii suflări românești, așezări mai mindre și mai moderne, cu un grad superior de civilizație. La Roșiori, urbe în care am zăbovit zilele trecute, solidaritatea despre care aminteam s-a făcut pe deplin resimțită, printr-o sumedenie de dovezi materiale și de inimă care le-au întărit roșorenii, aflați la necaz, convingerea că nu sînt singuri și că ampla operațiune de refacere, declanșată aici cu toate energiile, se poate baza nu doar pe brațele lor, ci pe brațul întregii țări. Astfel, mai multe întreprinderi din sfera industriei construcțiilor din județul Bihor au expediat la Roșiori, 5 vagoane de țiglă, iar județul Dîmbovița a trimis cîteva barăci, pentru adăpostirea familiilor sinistrate, în număr de 482, cît și pentru amenajarea unor spații comerciale. Fiind această ultimă rețea puternic afectată, în proporție de pînă la 80 la sută, s-a procedat la reamplasări și amenajări provizorii pe suprafețele disponibile, restrînse corespunzător, s-au desfășurat mărfuri de toate felurile prin geamurile coborîte ale cîtorva automagazine, două dintre acestea sînd în cadrul solidarității internaționale. Adăugînd că județul Timiș a trimis două chioscuri pentru vînzarea pîinii, se cade să spunem, din ceea ce aflate de la oameni și din cele constatate de noi, că rețeaua comercială a orașului, ajunsă cam la aceeași suprafață utilă, funcționează bine și că roșorenii pot găsi tot ceea ce-și doresc. Piața agro-alimentară a orașului, în jurul căreia a fost amplasat un adevărat „briu” de barăci și chioscuri, se prezintă abundentă, cu mărfuri proaspete și de bună calitate, carne, de exemplu, vînzîndu-se prin patru boxe și găsindu-se la îndemîna oricui. Din păcate, curățenia zonei lăsa serios de dorit, asfaltul pieței părea peronul plin de hîrtii și murdărie al unei gări la căderea nopții, trecătorul vîzîndu-se obligat să pășească cu băgare de seamă, spre a evita locurile în care apa bălțește.

Grija față de cetățean s-a manifestat la Roșiori, în primul rînd, în ceea ce privește asigurarea unui adăpost deasupra capului tuturor celor rămași fără acoperiș. Din acest punct de vedere, rîvna organelor locale pare să fie încununată de succes, putîndu-se raporta, așa cum am fost informați de vicepreședintele Consiliului popular orașenesc, Gheorghe Coman, că „problemele sinistratilor au fost rezolvate în întregime”. Asta vrea să însemne că mulți dintre cei care au avut de suferit în noaptea de 4 martie, fiind povoziorii mutați în căminele de nefamiliști de la I.M.M.R., Textila „Teleorman” și I.M.A.I.A., au primit locuințe definitive în cele 40 de apartamente ale blocului B4 din zona C.F.R. Date în folosință înainte de termen, primele 20 la 20 aprilie, celelalte la 20 mai, prin strădania și seriozitatea lucrătorilor șantierului local al întreprinderii de construcții-montaj a județului Teleorman. De asemenea, s-a procedat la o redistribuire mai rațională a celor 100 de garsoniere ale blocului G 100 din Calea Dunării, rezolvîndu-se acolo, prin restrîngerii și mutări, probleme de spațiu care prezentau maximă urgență. O serie de acțiuni similare a fost nevoită să suporte și rețeaua sanitară a orașului. Secțiile de chirurgie și boli interne s-au transferat din Spitalul orașenesc la dispensarul T.B.C. Policlinica a fost mutată pe spațiile secției de pediatrie, care și-a găsit adăpost, firește momentan, în cadrul creșei, reamplasări la care s-a procedat cu repeziune și simț al realității, în așa fel încît sănătatea roșorenii să poată fi garantată prin toate serviciile și toate secțiile.

Ni s-a spus că 70 la sută din casele avariate au fost reparate și că, pe ansamblul orașului, s-au prestat zeci de mii de ore de muncă patriotică, mai ales la demolări,

acțiune în care „s-a recuperat pînă și ultima cărămidă rămasă întreagă”. S-a lucrat în schimburi prelungite, gărzi patriotice, mai ales cele de la Atelierele de zonă C.F.R., solicitate la demolări cu un grad sporit de dificultate, de la I.M.M.R., I.M.A.I.A. și Textila „Teleorman”, făcîndu-și datoria cu prisosință, continuînd pe șantierele refacerii orele obișnuite de program. Nici elevii n-au rămas mai prejos, participînd activ la sortarea materialelor obținute din demolări și la alegerea cărămizilor. Dacă demolările s-au încheiat într-un ritm susținut, nu același lucru se poate afirma — din cele văzute de noi în diversele puncte ale orașului — despre refacerea caselor avariate. Foarte multe arată de parcă seismul din 4 martie s-ar fi întîmplat în urmă cu numai cîteva zile. Există în sprijinul eventualelor scuze unele explicații obiective, între care lipsa unui număr suficient de meseriași (după calculele Consiliului popular ar mai fi nevoie de 200 de zidari, de 120 de dulgheri și de 70 de fierari-betoniști), dar există și unele lipsuri mai greu de lămurit. În cele două depozite din care cetățenii își pot procura materialele necesare reconstrucției propriilor gospodării se găsea spre vînzare numai ciment! Cărămida, atît la depozitul comerțului de stat (I.C.S. Mixtă) cît și la acela al cooperăției, fusese, dar se terminase. Aceeași situație, la materialul lemnos. Tabla de învelit casele, în schimb, lipsea cu desăvîrșire, fără ca vînzătorii să poată preciza o dată la care ar urma să intre în posesia podusului respectiv, atît de căutat de cetățeni!! Credem că e de datoria Consiliului popular, chiar și în absența primarului, aflat în concediu de odihnă, să ia de urgență măsurile necesare pentru ca roșorenii să poată găsi în depozite toate cantitățile și sortimentele solicitate în scopul refacerii propriilor locuințe.

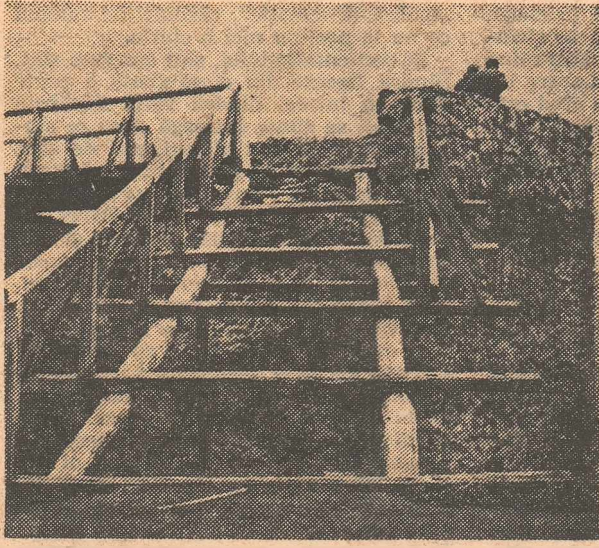
Se află în oraș, de la 30 martie, un lot de constructori de la I.J.C.M. Argeș, cam 100 de oameni, numărul fiind fluctuant în funcție de nevoile imediate ale muncii, în fruntea cărora se găsește maestrul Dumitru Andrei. Argeșenii, dulgheri, betoniști, fierari și așa mai departe, locuiesc în clădirea — de ei reamenajată — a fostei Școli generale numărul 1 și lucrează, cot la cot cu constructorii teleormăneni în două puncte ale orașului, în zonele Rahova și Macul, ultimul numit așa după apropierea de magazinul universal plasat în centru. Avînd de ridicat 300 de apartamente pînă la sfîrșitul anului, în conformitate cu un plan bine stabilit și cu suplimentarea fondului locativ din așezările afectate de seism, cărora le vor urma alte 300 și o școală generală cu 16 săli de clasă, argeșenii au atacat cu săpături și fundații toate blocurile ce le revin, muncind cu responsabilitate și abnegație. Nu doar la lumina zilei, ci și la cea a reflectoarelor, turnînd uneori betoane la ceasuri tîrzii din noapte sau la ceasuri timpurii din zori. O sumedenie de meseriași cu vechi ștate pe șantiere de construcție, ca maestrul Ion Șerban, șeful de echipă Ion Boțocă sau dulgherii Constantin Micuță și Gheorghe Oprea, stau cheazăie cu profesionalismul și seriozitatea lor lucrului făcut bine și la timp, ceea ce nu l-a împiedicat totuși pe șeful de lot, în biroul amenajat în fosta cancelarie a școlii, să afirme că „stăm cu planul pe muchie de cuțit”. Ceea ce vrea să însemne că unele documentații lipsesc, că unele schițe de detalii întîrzie și că lucrările ce urmează să fie atacate în viitorul cel mai apropiat nu sînt suficient pregătite.

Firește, nu sîntem noi cei mai în măsură să dăm soluții, dar e de datoria noastră să atragem atenția factorilor de execuție că pentru reconstrucția Roșorienilor de mîine, pe care îl dorim cu toții un oraș mindru și modern, pe măsura timpurilor pe care le trăim, s-a făcut mult, dar s-ar putea face și mai mult. Inteligențe, energii și disponibilități există, ele se cer numai mai exact și mai rapid canalizate.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Reconstrucția la zi în Roșiori de Vede

Clătorind prin părțile Rădăușilor și Lipovei, turiștii sînt atrași de ruinele unei cetăți: Soimșoș. Oricît ar dori să o viziteze, nu o pot face. Scările de acces, așa cum le vedeți în imaginea pe

Am citit cu interes și emote știrea publicată în revista Flacăra din 19 mai a.c. în legătură cu descoperirea castrului roman de la Pietroasele, județul Buzău. Gîndurile m-au întors în satul copilăriei mele, vechea AN-GUSTIAE, azi localitatea Brețcu din județul Covasna, unde uitarea s-a așezat peste unul din cele mai vechi castru romane, amplasat la marginea cea mai îndepărtată a fostului imperiu, la intrarea ardeleană a pasului Oituz. Aici a fost sediul unei puternice garnizoane formată din „Cohorta I Hispanorum veterana equitata și a Cohortei I Braearangustanorum”, venite din Moesia Inferioară, alimentată desigur și cu populația băștinașă, așezată cîndva chiar în apropierea castrului. Ridicată cu ziduri de piatră, astăzi acoperite cu pămînt, dar puternic reliefate pe toată întinderea construcției, într-o poziție naturală admirabilă, la poalele unor dealuri împădurite, castrul așteaptă de veacuri cercetătorii pentru a fi readus în întregime la lumină (în decursul anilor s-au făcut doar săpături parțiale) ca o nouă și puternică mărturie a continuității elementului roman în Dacia. Localitatea este o comună frunțasă în județul Covasna, prima și poate cea mai veche poartă de intrare în Transilvania, care se va urbaniza în acest cincinal. (Constantin Finichiu, Brașov).

De necrezut și totuși adevărat: un tată, după ce își abandonează propriul copil, revine și reinvie sentimentele filiale ale acestuia în scopul unui țel meschin, acela de a-și face apartament proprietate personală cu buletin de Capitală. Să înșeli bucuria regășirii unui tată, încrederea în oameni pe care ți-o dau anii tinereții și să dărimi cu atîta cinism ceea ce ai clădit în sufletul unor tineri fericiți să te aibă lingă dinșii nu cred că poate să nu umple de revoltă pe toți cei ce au citit articolul din Flacăra nr. 20/1977, referitor la comportarea lui Marin Diaconu. Și ce e mai trist, omul a căruia comportare e străină de legile nescrise ale firii noastre și în afara climatului societății noastre, este profesor și educator. Oare ce poate învăța pe acești copii la capitolul etică, comportare în societate, respect și

care v-o trimit, cu trepte pe care pot pași numai uriașii din basme, sînt o dovadă a aspectului neprimitor în care se află acest vestigiu istoric. (Octavian Stoia, București).

incredere, cînd el însuși, predicatorul, își tirăște copiii prin tribunal, îi denigrează peste tot și le ia ceea ce, cu prefăcută dragoste de tată, construise cu atîta dărmăcie. Tinerii care și-au înjghebat un cămin și muncesc cu rîvnă să-și facă un viitor fericit pot fi oare loviți tocmai de cel ce se arată atît de binevoitor încît e gata să-și plătească polițele îndelungii abdicări de la datoria de tată? (În numele organizației U.T.C. nr. 4 I.P.M.C., semnează Anica Ioana).

Din partea Consiliului popular al municipiului Baia Mare: „Referitor la scrisoarea cititorului Petru Batîn din Baia Mare, trimisă nouă spre analiză, prin care solicită ajutor în obținerea unei locuințe pentru familia sa vă comunicăm: sus-numitul nu este sincer în scrisoarea adresată dv. prin care arată că este angajatul E.M. Suior în calitate de topograf, deoarece nu lucrează și nici n-a lucrat în această unitate, neavînd nici o calificare. Stînd de vorbă cu tatăl petentului, acesta ne-a relatat că fiul său a fost condamnat de patru ori pentru diferite furturi și afaceri, ultima dată fiind eliberat pe baza Decretului din luna mai 1977. În prezent lucrează la E.M. Săsar ca muncitor necalificat, din luna mai a.c. Nu corespunde adevărului faptul că a locuit în condiții necorespunzătoare la părinții lui deoarece aceștia dețin apartament cu trei camere, și nu cu două camere, cum a relatat în scrisoare, avînd condiții corespunzătoare pentru a locui aici cu familia sa, însă din cauza comportării sale — și-a bruscă și lovit părinții — a fost alungat din apartament”.

S-a întîmplat în satul Boureni, comuna Tg. Frumos, Iași. Joi 2 iunie 1977 familia Pralea ieșise la prășit: cei trei copii prășeau liniștiți, găsind la un moment dat un obiect de metal. Neștiind ce este, s-au apucat să-l bată sapele pe el. Proiectilul a explodat, omorîndu-l pe doi dintre ei și rîndind grav pe al treilea. Nici azi urmele războiului nu se mai șterg. (Dumitru Păpușoiu, Tg. Frumos).

Din partea Consiliului popular al municipiului Deva: „Cu privire la rezolvarea scrisorii cititorului Tomulete Constantin, care solicita locuință corespunzătoare familiei sale, vă informăm că solicitantul este bolnav T.B.C., are trei copii, și deține un apartament cu două camere, spațiul fiind insuficient familiei sale. I s-a atribuit un apartament cu patru camere, în cartierul Bejan, bloc 56, apartament 17, cu termen de predare în octombrie a.c.”

Mă numesc Valer Morozan, locuiesc în satul Mocod, județul Bistrița Năsăud. Am fost minier la Exploatarea minieră Rodna, de unde am fost pensionat pe caz de boală: fibroză nodulară pulmonară, T.B.C. pulmonar, spondiloză dorsală, silicoză, gastrită, nevroză astenică. Am fost pensionat în 1970. Anul acesta, în luna martie, am fost la control la comisia de expertiză a capacității de muncă din Cluj-Napoca. Comisia mi-a anulat decizia afirmînd că sînt apt de lucru. Pe noua decizie apar astfel. Cum este posibil ca eu, avînd aceleași afecțiuni pentru care am fost pensionat, să fiu considerat acum apt de lucru. Cu aceste boli nici o întreprindere nu mă angajează, întrucît capacitatea mea de muncă este redusă.

Nicolae Coman, Gheorghe Diaconescu, Nicolae Chircă, Gheorghe Ion, Dumitru Constantin și Anton Olaru, angajați ai Întreprinderii de contractare Buzău, absolvenți ai Școlii tehnice de maștri, vă aducem la cunoștință următoarele: deși avem contract cu întreprinderea pe timp de 5 ani — absolvirea avînd loc în 1975 — nici pînă în prezent nu ni s-au asigurat posturile de maștri sau tehnicieni, fiecare lucrînd în meseria de bază. Pe de altă parte, conducerea nu a fost de acord cu transferul nostru la altă întreprindere, ea preluîndu-ne și contractul de școlarizare.

Din partea Comitetului județean al sindicatelor Timiș: „Privind sesizarea lui Petru Popa din Timișoara, prin care acesta ridică o serie de probleme privind efectuarea serviciului și remunerația primită, vă comunicăm: în acest an, Popa Petru a adresat scrisori cu același conținut mai multor organe de partid și de stat, centrale și județene. De mai multe ori s-a stat de vorbă cu dînsul, explicîndu-i-se că datorită faptului că nu depune cartea de muncă la Grupul de construcții chimice — sau alte acte oficiale — nu poate fi încadrat și retribuit decît ca muncitor necalificat. Cu toate acestea, nici pînă azi nu a depus cartea de muncă. De asemenea i s-a explicat că datorită faptului că nu este căsătorit — trăind în concubinaj — nu poate emite pretenții la altă locuință față de camera pe care o are în cămin. Folosind un vocabular necontrolat a afirmat că nu va lăsa pe nimeni să-i facă inventarul, că va sta cu cuțitul în fața ușii. De asemenea a refuzat să cazeze muncitorii veniți din alte județe, aceștia fiind nevoiți să doarmă pe jos, a săvîrșit

numeroase acte care nu cadreză cu o comportare civilizată. În aceste condiții, tovarășul Popa Petru a primit decizia de încadrare într-o formație de lucru, urmînd ca după ce aduce cartea de muncă să i se stabilească funcția și remunerația cuvenită.

Ținem să vă mulțumim pentru publicarea eserii noastre cu privire la lăzile depozitate pe pașul verde. Vă mai informăm că odată cu rearanjarea spațiului verde, locatarii din blocurile învecinate, din proprie inițiativă, au mutat lăzile în cauză peste drum, în zona indicată de noi în sesizare. (Nicolae Pădurariu, președintele Asociației de locatari nr. 2 Sebeș, Alba).

POȘTA REDACȚIEI

• Dumitru Marinescu — Brăila. Ajutorul social se acordă numai pe baza unei vechimi în muncă de minimum 5 ani lucrăți efectiv ca angajat, fără perioada stagiului militar. Intrucît nu ați putut dovedi această vechime în muncă, respingerea cererii de înscriere la ajutor social a fost întemeiată.

• Dr. O. Pascu — I.M.F. Cluj-Napoca. Vă rugăm să semnalăm concret eroarea.

• Lucian Borbil — Lugoj. Gradul III de medic primar se obține prin concurs, organizat de Ministerul Sănătății. În acest an, un astfel de concurs va avea loc la data de 24 noiembrie.

• Cornel Farcaș — Sălașu de Sus, Hunedoara. Trebuie să efectuați un minimum de norme stabilite de adunarea generală a C.A.P.-ului pentru a avea drept de lot în folosință personală.

• Nicolae Dragomir — Peris, Ilfov. Ne-ați trimis o scrisoare ilizibilă. Reveniți. Altfel.

• Catrinar Maria — com. Păltinoasa, Suceava. La 12 mai a.c. s-a dispus de către Judecătoria Cimpulung Moldovenească înființarea poprii pe retribuiția lui Costea Vasile și care s-a comunicat Inspectoratului județean al M. I. pentru executare.

• Zoltan Vaida — Satu Mare. Am fost informat de către Ministerul Educației și Învățămîntului că vi s-au cerut actele necesare în vederea reanalizării situației dv.

• Adrian Mihălcescu — Oltenița. Ceea ce ne-ați scris nu este convingător. Reveniți cu exemple concrete.

• Constantin Ignatovici — Buzău. Datorită faptului că transferul de la C.O.S. Tirgoviște la I.M.U.T. — Buzău vi s-a făcut din motive dependente de activitatea dv. și nu din motive organizatorice, nu vi se pot aplica prevederile H.C.M. nr. 69/1975.

MARGA NEDELEA

„FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți.

O scrisoare adresată redacției

Abuzuri într-un magazin

Mă numesc Sabău Ioan, domiciliu în orașul Miercurea Ciuc și îndeplinesc funcția de judecător la Judecătoria Miercurea Ciuc, jud. Harghita. Sîmbătă, 28 mai, mă aflam cu soția în magazinul „Central” din Miercurea Ciuc, la cumpărături. Pe la orele 19.45 ne-am îndreptat spre ușa de ieșire, ușă pe care însă un lucrător al unității nc-a închis-o în nas. Cu stupoare am constatat că împreună cu alți circa 250 cetățeni sîntem sechestrați, situație ce a durat apoi peste o oră și jumătate.

Pentru că nimeni nu are dreptul să lipsească pe cineva de libertate în mod ilegal, și cu atît mai puțin responsabil amintitului magazin, i-am cerut ferm dar civilizată, ca și alți cetățeni, să-mi deschidă ușa pentru a pleca. Acesta mi-a răspuns pe un ton răuvoitor, a gesticulat disprețuitor și a plecat fără a mă învrednici măcar cu o simplă scuză sau explicație. Zeci de persoane s-au adunat alarmate în holul din fata ieșirii din magazin. Evenimentul a produs ilaritate și în rîndul trecătorilor de pe stradă, ceea ce a făcut ca grupuri de curioși să staționeze în fata magazinului. Au început să circule tot felul de zvonuri, pînă la urmă am aflat că la unul din raioanele magazinului a dispărut o sumă importantă de bani și trebuie prins hoțul. Înarmați cu lanterne și chiar unele obiecte mai... autoritare, lucrătorii magazinului făceau pe detectivii prin colturile interioare ale clădirii, printre mobile, confecții, după perdele etc. Lumea a început să se agite, unii s-au speriat uitîndu-se bănuitor în jur, bănuind că vreunul dintre noi ar putea să fie hoțul.

Pentru că am îndrăznit din nou să spun că reținerea noastră în magazin este o gravă încălcare a legii, manifestîndu-mi deschis nemulțumirea față de atitudinea vinzătorilor, am fost luat drept primul suspect, trezindu-mă la un moment dat lingă peretele unde mă aflam cu un lucrător comercial în preajmă pentru a mă cerceta mai atent.

Cu mare întîrziere au fost anunțați și tot cu mare întîrziere au ajuns la fața locului lucrătorii de miliție. Numai că aceștia, abătîndu-se de la practica firească, în loc să solicite sprijinul cetățenilor și să elucideze cu tact și răbdare cazul, s-au molipsit de neîncrederea responsabilului și i-au preluat neîngăduita metoda.

Am încercat să-i explic tovarășului maior de miliție prezent acolo că este cazul, măcar după ce a trecut o oră, a se pune capăt acestei sechestrați interzise de legile țării. Chiar acceptînd ideea că făptașul ce s-a dovedit pînă la urmă a fi imaginat s-ar fi aflat printre noi, totuși, de față eram 249 persoane cinstite. Mi-a replicat făcîndu-se auzit de toată lumea: „Poate d-ta ești hoțul, chiar dacă ești judecător!” Vă rog să mă credeți sincer că nu port în sine blazonul funcției pe care poporul mi-a încredințat-o s-o îndeplinesc cu cinste și corectitudine, dar indiferent cine erau cetățenii ale căror preocupări diurne și pașnice au fost întrerupte, subit, modul cum au înțeles să procedeze cei ce aveau asupra lor cheile de la uși îl consider total neinspirat, străn de orice manieră civilizată.

După o oră și jumătate s-a interzis circulația prin magazin și a început percheziția, fapt incredibil dar adevărat. Spun aceasta pentru că reguli de drept au fost încălcate, chiar cele mai elementare. Este de prisos să enunț texte legale. Între timp un alt lucrător de miliție mi se adresează: „scopul scuză mijloacele”. Maiorul pomenit dorind probabil să-și ducă gafa pînă la capăt și la sugestia „celor în drept” începe percheziția corporală cu mine, invitîndu-mă zeflemitor și nervos să-mi desert plasa și buzunarele, avînd totodată grijă să mai facă o aluzie jignitoare la adresa instituției unde lucrez.

Iată și adevărul în legătură cu banii dați dispăruți: cîteva lucrătoare ale magazinului păreau plătite și au început să se zbugheie. Una din ele se făcea că face casa. Un tînar țărăn din Valea Ghimeșului, cumpărînd cîteva articole de lenjerie de corp, a solicitat timid casiera, după ce i-a plătit, să binevoiască a-i împacheta lucrurile, conform obligației sale de serviciu, spunînd că afară plouă și pînă acasă are drum de mers. Distrată, casiera a împachetat cu lucrurile și suma de 27.000 lei, pregătită pentru a fi predată, punînd-o în plasa tînarului. La aproximativ un sfert de oră, dîndu-și seama de lipsa banilor, a dat alarma, pentru ca după ce s-au întîmplat cele descrise să-și reamintească modul cum a săvîrșit propria-i greșală. Tînarul habar nu avea că poartă asupra lui o asemenea sumă. S-ar mai putea adăuga că acest tînar nevinovat, pînă s-au clarificat lucrurile, a încasat din partea personalului cîteva lovituri și imbrincituri pe nedrept. A fost meritul unui plutonier de miliție cu numele Antal de a pune capăt unor violențe și nedreptăți ce ar fi putut lua proporții. Tînarul s-a întors în mușii săi cu această amintire neplăcută creată de neglijența și abuzul unor semeni. Cum de asemenea cu un gust amar am rămas toți cei care am fost martorii acestei nefericite întîmplări.

IOAN SABĂU

NOTA REDACȚIEI: Cercetarea la fața locului, cu ajutorul forurilor de partid și de stat, al organelor de miliție, a faptelor relatate în corespondența de mai sus, a dus la constatarea că ele sînt într-o totală adevărate. Ca atare, Inspectoratul județean de miliție Harghita a procedat la o analiză a celor petrecute, criticînd cu severitate, în fața întregului colectiv, comportarea necorespunzătoare a unora din lucrătorii săi, luînd măsuri pentru înlăturarea cu desăvîrșire a unor asemenea atitudini față de cetățeni, neconforme cu principiile și normele care guvernează activitatea de zi cu zi a miliției noastre. Directorul magazinului „Central”, ca și ceilalți lucrători vinovați de abuzurile amintite, au fost retrogradați și sancționați material, pentru manifestările grosolane față de cumpărători, ca și pentru neglijențele grave în îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

Puterea de înriurire a obștei

Tineri care învață din nou să privească în ochii oamenilor

Cind vorbește despre nesăbuitele fapte care i-au adus condamnarea, lăcătușul mecanic Constantin D. privește în jos frământat. Își recunoaște pînă la capăt vina și o regretă, considerînd-o o rătăcire de moment pentru care a plătit și pentru care urma să mai plătească încă multe luni. Au venit însă, ca o dovadă de profund umanism, măsurile stabilite prin Hotărîrea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 24 mai 1977 și Decretul Consiliului de Stat privind amnistierea unor infracțiuni în urma cărora Constantin D. și-a recăpătat libertatea și dreptul de a se întoarce la o viață normală.

A fost repartizat la întreprinderea de articole de sticlărie din București, cea mai mare unitate de acest gen din țară, unde-și făcuse ucenicia și în care căpătase, după o școlarizare plătită de stat, carnetul de lucrător. Știindu-l că vine de unde vine, am deforma adevărul dac-am spune că oamenii de la I.A.S.B., colectiv fruntas, cu muncitori harnici și perseverenți, l-au primit cu flori. Pe el, ca și pe ceilalți 15 tineri repartizați în condiții similare, sticlării de pe bulevardul Ion Sulea i-au înconjurat cu omenie și cu înțelegere, după convingerea că adevăratele destine se leagă de muncă și seriozitate. S-a constituit în unitate un colectiv format din mai mulți comunisti care a purtat discuții cu fiecare dintre noii veniți, unii reînțorși la locuri de muncă mai vechi.

Judecînd după comportarea de pînă acum a celor 16 tineri repartizați la I.A.S.B. în condițiile amintite, s-ar putea afirma că vorba bună a prins, după cum înaintea vorbeii blinde pare să fi prins ceea ce directorul Grigore Togan numea „educație prin forța de exemplu a colectivului”. Prin muncă li s-a oferit tinerilor o șansă semnificativă spre recucerirea unei demnități stîrbite prin momente mai scurte sau mai lungi de rătăcire, o șansă de reînțorcere în mijlocul unei societăți care începe pentru ei, firește cu colectivele în sinul cărora muncesc, schimb de schimb și zi de zi, oameni deveniți nu doar tovarăși de lucru, ci, în același timp, și educatori. Iar tinerii par să fi înțeles care e datoria lor. Înainte de detenție, spre exemplu, strungarul Liviu T. mai mult lipsea decît venea la lucru. Acum, după o lună de zile, n-are nici o absență, nici un minut de întîrziere, șeful secției în care a fost repartizat, inginerul Cristache Spătăreleu, caracterizîndu-l astfel: „S-a schimbat radical. Nu ne face nici un fel de probleme”. Nici ceilalți nu creează colectivului frunța de la I.A.S.B. vreo greutate. Șoferul Tudor T., dat nu doar în grija colegilor de muncă, ci și a unui frate mai mare, cu aceeași meserie, s-a încadrat fără poticneli în serviciul de fiecare zi. Strungarul Gheorghe S., la fel, iar exemplele pot continua pînă la epuizarea listei. Cu o singură excepție. Fostul operator al fabricii, Iorgu Avram, a refuzat să lucreze la mașinile de făcut pahare, considerînd că acolo e prea mult zgomot și că se poate descurca din banii primiți de acasă, de la tatăl său, preot pe undeva prin părțile Galațiului !!

Cind vorbește despre prezent, Constantin D. ridică ochii din podea, subliniînd că a fost ajutat în toate privințele și că lucrătorii mai vechi ai secției, șeful de echipă Mihai Lișman sau lăcătușul mecanic Nicolae Radian, l-au primit cu o asprime dreaptă, de adevărați părinți. Pe drumul recîstigiării demnității muncitorești și civice, acest fel nou, de a privi drept în ochi, al tînarului lăcătuș mecanic înseamnă primul pas, un pas ce se cere continuat printr-o muncă și o seriozitate fără cusur.

TRAIAN IORDĂCHESCU ■

Rodul, frumosul sat al Mărgini-mii Sibiului, aparținător comunei Tilișca, are o înălțime a istoriei și a vieții sale care te tulbură ca un memento. Stă aici, sub poala de codri și stînci a Munților Sebeșului, la 825 de metri deasupra mării, din acel veac al XIII-lea de cînd ni-l atestă primele documente. Are 430 de case și 921 de suflete. Casele, între bătrîne ulițe de pămînt (în ultima vreme, pavate în mare parte), sînt frumoase și mari, sînt niște fortărețe de piatră puse pe temelie de bolovani de riu (în ultima vreme, de beton), cu porți fastuoase, monumentale, din lemn de brad sau stejar, porți uriașe, făcute parcă pentru a primi, sub deschiderea lor, nu care încărcate cu fin, ci turme de pahiderme. Casele sînt frumoase și mari, sufletele, între pereții lor, sînt la fel. Rodul, ne spune primarul Tilișcăi, Ion Hașeganu, „e un sat de oameni buni”. Rodul, adaugă el, e, sub acest raport, al umanității lui, „un sat cum puține sînt altele”. Cel ce ne spune aceste cuvinte nu e rodean, nu-i nici tilișcan, e din Săliște, satul aflat mai jos, mai la poale, mai spre drumul Sibiului.

Dar ce înseamnă un sat cu „oameni buni”? Nu există, e de părere Ion Hașeganu, „sate cu oameni răi”. Orgoliul

iar pe prispă, puse de-o mîna prietenă, care nu a mai așteptat nici măcar strîngerea ei întru mulțumire de către mîna dreaptă a gospodarului, ard în soare toporul sau sapa. În Rod, nu de cînd este Ion Hașeganu primar, ci de cînd este Rodul Rod, n-au prea dispărut, ni se spune, nici măcar un topor, nici măcar o sapă.

Cum totuși s-a păstrat acest cuib de oameni într-o înălțime a vieții lui, într-o puritate a ei vecină cu oxigenul cel tare al munților, pe care izolarea nu le mai explică și cărora lumea închisă a vechii obști, sfîșiată azi de atîtea porniri polare, nu le mai e chezaș?

Pun întrebarea unui grup de oameni, într-o cămăruță a poștei. Cei pe care-i întreb sînt Ion Hașeganu și cîțiva membri ai Comitetului obștii Rodului: Vasile Bogdan, secretarul organizației de partid, delegat sătesc și deputat, 46 de ani, Ion Ghene, 48 de ani, achizitor la I.R.I.C. și crescător de vite, Gheorghe Cuteanu, 44 de ani, crescător de vite, Ion Roșu, 45 de ani, electrician-navetist la Săliște și crescător de vite, Ioan Beju, 66 de ani, agent poștal și crescător de vite, Ion Verza, 38 de ani, șofer-navetist la I.T.A.-Sibiu și crescător de vite, Andrei Arsin, 69 de ani, crescător de vite.

„tabără de creație”, găzduiți de oameni ce nu le pretind nici o chirie.

Ei, oamenii Rodului, sînt așa cum sînt, fiindcă fiecare din ei se simte o parte dintr-un întreg, fiindcă viața fiecăruia dintre ei se simte întregă doar în sin-teza obștii. Ei sînt alături unii de alții și la muncă, și la petreceri, ei împart drept, frățeste, poverile, bucuriile și necazurile; ei, cînd Maria lui Pavel, femeie bătrînă și singură, a rămas și mai singură, murindu-i de bătrînețe vaca, au colectat bani și i-au luat alta; ei, cînd Elena lui Roșu, femeie singură, văduvă, cu o fetiță de zece ani, a rămas fără casă, au strîns bani, au cumpărat din pădure brazi, i-au ridicat, prin munca lor, o casă nouă. Ce-au făcut și fac ei, în astfel de cazuri, nu reprezintă o chetă a milosteniei, ci solidaritatea unor oameni care împart cu alți oameni su-fletul lor și viața lor. Ei, cînd un Ghiță Sîrbu, șofer-navetist, s-a certat cu tî-năra lui nevastă, l-au poftit fără preget în fața obștii, a comitetului obștii, i-au dat dreptate în ce-avea drept, l-au muș-trat și l-au rușinat pentru ce greșise, restaurîndu-se astfel o armonie și o i-a-milie, parte din armonia cea mare a obștii lor. Ei, cînd un Dumitru Nistor, de la casa cu nr. 390, nu prea putea sau nu prea voia să se înțeleagă cu un

Oameni din Rod, oameni ca Andrei Arsin, Ion Ghene, Gheorghe Cuteanu, Ion Roșu, Ioan Beju, Ion Verza, Petre Vascan, membri ai „comitetului obștii” sau simpli reprezentanți ai ei, oameni a căror muncă, a căror viață, al căror cuvînt atîrnă greu în existența acestei vetre a înălțimilor.

de a spune că „satul meu” sau „oamenii mei” sînt „cei mai buni” ține, adaugă el, de o anume orbire a sentimentelor, de o anume sublim sau superlativ al adorării, care, ca și în dragoste, nu se discută, care ignoră argumentele. Cum să argumentezi un superlativ? Ar însemna să pui toate argumentele la superlativ. Dar mai există o cale: să pornești de la dimensiunile inverse, de la negativul clișeului. Așadar, nu de la ce are, ci de la ce n-are Rodul.

Ce n-are Rodul? N-are, ne spune primarul Hașeganu, „probleme” etice sau juridice, încălcători de lege sau de morală, de norme civice sau obștești, de datorii sociale, familiale, umane. De șapte ani, de cînd e primar, nici un rodean, zice Ion Hașeganu, n-a intrat în vreun conflict cu legea, cu codul juridic sau etic, cu legile scrise sau cu cele nescrise ale acestei vetre bătrîne, mîndră să-și țină și să-și ducă mai departe această fală și această curățenie a vieții ei. De șapte ani, de cînd e primar, Ion Hașeganu n-a dat în sat nici măcar o amendă de zece lei. Rodul n-are scandalagii sau bătăuși, necum făcători de fapte mai grave (bătrînii satului nu-și amintesc să fi auzit, de la bătrînii lor petrecuți în lut, vreo poveste cu tîlhărie sau cu omor întîmplată în vatra lor), n-are familii destrămate (divorțul, spun aceiași bătrînii, e ceva ce încă nu s-a „inventat” în Rod), n-are pizmași, n-are hoți. Gospodarul cînd pleacă cu vitele sau la cîmp nici măcar nu-și încheie casa, reazemă doar de poartă un „țîrș” de mesteacă, semn pentru cei care-l caută că este plecat. Duminicile, cînd întreaga suflare se strînge în piața din centrul satului, la „porunci”, adică la întîlnirea cu noutățile sau problemele ce privesc obștea și viața ei, „publicate” (adică expuse) de Ion Hașeganu sau de delegatul sătesc Vasile Bogdan, se mai „publică” (adică se-anunță de către cel în cauză) chiar și-un mielul rătăcit de turmă, chiar și-un topor sau o sapă pierdute prin cîmp ori prin pădure. În zilele următoare, la poarta ca de cetate a păgușăului behăie mielul pierdut,

În Rod, îmi spun ei, tot omul e om fiindcă din zori pînă-n noapte, din zorii vieții în amurgul ei, muncеște. Cele cîteva sute de navetiști muncesc, majoritatea, la C.F.R. și la I.T.A., ca șoferi, făcînd slujbă în ture, 24 de ore acolo, 24 acasă, cele de-acasă fiind dedicate plugului, coasei, oilor, vitelor. La suta de vaci și juninci furajate, ei obțin cîte 97—98 de produși. La 800 de metri altitudine și chiar mai sus, în solitudinea piscu-rilor și norilor, în sublimul alpin de „Mioriță” stelară, pe culmi sparte cu plugul și defrișate cu foc, ei pun cartofi, pun chiar și grîu, pe care-l treieră tot acolo, cu batoze arhaice.

Ei, oamenii Rodului, sînt așa cum sînt, adică oameni întregi, adică oameni din care, oricum i-ai cîntări și i-ai măsura, nu iese decît o bucată, fiindcă, lîngă dragostea lor de muncă, lîngă dragostea lor de vatră, lîngă dragostea lor de familie, ei au și o dragoste, o mare dragoste, pentru carte, pentru lumină. Un bătrîn învățator, Petre Vascan, azi pensionar, a ținut, aici, vreme de niște decenii, în fiecă simbătă, la ceasul 7 spre seară, „cursuri pentru adulți” (un fel de universitate populară) pe teme științifice, politice, economice, literare, domestice, etice și juridice. Peste 300 de teme, în fața a peste 30 000 de participanți. Satul oierilor de sub Munții Sebeșului s-a încheat astfel în timp și ca un centru al hărniciei, și ca unul al spiritului. Într-o astfel de lume s-a simțit bine să se nască Aaron Florian, marele fiu al Rodului, marele cărturar și pașoptist. În această lume curată, tea-fără, apropiată de natură, cu frumosul în sine, cu fantezia în sine, aprinsă și de avîntul cărturăresc, s-a simțit bine să vină, verile, G. Călinescu, ca să scrie, în casa cu nr. 265, „Enigma Otiliei” și „Viața lui Mihai Eminescu”. Din Rod este și pictorul Vasile Dobrian (o colecție de tablouri, care îi poartă numele, împodobește vechea „casă a obștii”, bătrînă de peste un veac, în Rod, verile vin, regulat, de cîțiva ani, artiști plastici din toată țara constituiți într-o

Gazeta de stradă, acest instrument factice de educație (factice pentru cei ce nu știu să-l folosească), are aici o putere de zile mari. „Deci să-l scrii pe vreunul la gazetă, ne spune primarul, mai bine să-l bați, să-i faci orice...” Ni se relatează cazul unui flăcău, Ion Marcu, care, lăsîndu-și caii, doi lipițani bă-nățeni, să pască în locuri ne-ngăduite, și i-a „răpît”, noaptea, din oborul comunal în care îi închisese paznicul. În-tîmplarea (care s-a petrecut acum vreo doi ani) a fost „publicată” la gazeta de stradă și, în aceeași zi, mama flăcăului, Ana Marcu, a venit disperată la primărie, la Hașeganu: „Mai bine mi l-ați fi luat în furci, decît să-l fi scris! Cum o să se mai însoare el acum, cine o să-l mai ia?” Întîmplare sau nu, Ion Marcu, deși cumințit după povestea cu caii, nu s-a înșurat nici pînă azi...

Este Rodul un sat de „oameni buni”? Ca orice sat românesc, și aici trăiesc oameni și oameni. Are și Rodul, ca orice sat, și împliniri, mari împliniri, dar și greutăți, și armonie, dar și contradicții, el este un sat românesc al acestei vremi, aflat la răscrucea patetică a unei istorii în continuă schimbare.

Ei, acești oameni, acești teferi și mîndri români ai munților, știu să a-leagă, știu să oprească la porți — la poarta ca de cetate a lumii lor — tot ce e pleavă și efemer, lăsînd să intre, spre ei și spre inima lor, doar împlinirile și doar esențele.

ILIE OLTEANU ■

Inșelatu-s-a Tudor Vianu?

Am citit recent interesanta carte a unui tânăr debutant foarte informat, Marian Vasile, cu titlul **Disocieri în teoria culturii și artei moderne** (Editura Albatros, 1975). Îl presupunem tânăr, pentru că e la prima sa lucrare sau, mai precis, la întâia lui apariție în volum (nu figurează cu nici un alt titlu în fișierul Bibliotecii Academiei R.S. România). Îl mai credem tânăr, pentru că nu este lipsit nici de vivacitate, nici de plăcere polemică, cu viii sau cu morții iluștri, ca Tudor Vianu, notoriu estetician și filosof al culturii. La primele lor arpegii, tinerilor le place să persifleze partiturile maeștrilor. E în regulă. Așa o cere firea, n-aș zice de când lumea, dar în zilele evului nostru, măcar de la Renaștere încoace.

Ce îi impută în definitiv Marian Vasile lui Tudor Vianu? Întii, că deși a intuit „principiul moral suprem al valorilor”, mai mult l-ar fi simțit decât gândit și formulat. E grav, nu-i așa? Al doilea, că „nu ajunsese la o concepție etică sistematică”. Al treilea, că nu este convingător când subordonează sferii estetice domenii ale altor discipline. În fine, că „teoria estetică a lui Tudor Vianu rămâne doar ca un deziderat personal”, ba chiar ca „o fantezie care denotă mai multă poezie decât adevăr”.

E cazul grav, nu-i așa? Ca să nu cădem în aceeași eroare de neiertat, mărturisim din capul locului că vom încerca o reabilitare a punctului de vedere al lui Tudor Vianu, fără nici o pretenție de a încălca terenul filosofiei culturii, păzind cu atita strășnicie de juțele Cerber, ci de a ne mărgini a da niște exemple, pe baza unei vechi experiențe de lector în mai multe ramuri ale culturii.

În prealabil, să spunem că nici frumosul, nici plăcerea estetică nu au primit definiții unanim acceptate, ca legile din domeniul științelor naturii. Vai, științele omului sînt sortite să nu se

încadreze niciodată perfect în aspirația noastră către ceea ce s-a numit „legitate”.

Cu toate acestea... Fără a fi nici estetist, nici, cu atît mai puțin, panestetist, vom observa că frumosul, din fericire, se cam vîră peste tot unde domnește măiestria omului, fie el meșteșugar, artist, scriitor sau om de știință. Astfel, o piesă perfect finisată de un meșter strungar e calificată ca „frumoasă” și smulge admirația nu numai a tuturor meseriașilor, dar și a clientului (**le cochon de payant**, porcul de cumpărător, cum spune francezul). Oul lui Brâncuși, cum a observat un alt mare artist, este atît de frumos șlefuit, că realizează un înalt ideal de artă și simbolizează Geneza însăși (la început, așadar, n-a fost găina!). Nu vom stărui asupra frumosului literar. Vom trece însă la științele naturii, zise și pozitive. Medicii găsesc frumoasă o tumoră (ziceți-i cum vreți: tumoare sau altminteri) involtă ca o floare de liliac și rubescentă, împărțindu-și admirația de zile mari ale profesiei lor. Să trecem însă la filosofie, căreia i se subsumează aceea a culturii. O idee filosofică nouă, exprimată nu numai cu rigoare, dar și cu farmec, are mai multă priză asupra cititorilor decât dacă s-ar înfățișa pur și simplu rațional sau raționant. Chiar și în matematici, o demonstrație dusă la capăt cu măiestrie este admirată pentru „eleganța” ei. Ce alta este eleganța în știință decât rezultatul unei forme alese, ieșită, cu alte cuvinte, din comun? În etică, după cum a observat profesorul N. Iorga într-unul din ale sale „Sfaturi pe întunerice” (adică într-o emisiune radiofonică), românul numește binele „frumos”, iar răul „urît”. Am făcut **mea culpa** că nu l-am citat în **Rubrica mea** în care susțineam același lucru, crezînd că descoperisem America.

Sîntem dispuși a repeta această autocritică, dacă ni s-ar face dovada că și alții au arătat prezența frumosului în toate ramurile de activitate ale omului, mai ales cînd acesta este un autentic „faber”, un meșter în toată puterea cuvîntului. În concluzie, credem că Tudor Vianu, de parte de a se fi înșelat, a avut dreptate, dacă nu subsumînd valorilor estetice pe toate celelalte, dar relevîndu-le tangența, care le înobilează pe acestea.

ȘERBAN CIOULESCU ■

Creșterea limbii românești

Cuvînt înainte

A vorbi românește este un beneficiu al istoriei. Româna este o limbă pururi tinăra.

Celelalte limbi romane — surori — sînt, într-un anume fel, incremenite; le-a incremenit cultura pe care au tîlmăcit-o. Adică seamănă cu ele inșeși de-a lungul veacurilor.

La noi, de la Coresi și pină la Eminescu sau pină astăzi, sînt distanțe enorme. Vreau să spun că limba noastră, românească, și-a găsit greu „normele”. Nu este, oare, și acest semn — între altele — al tinereții ei depline?

Pentru că rubrica aceasta amintește nobilul indemn al Văcărescului, aș vrea să spun că în latinește cresco — „a crește” (de unde frumoasa rostire „Creșterea limbii românești / Și-a patriei cinștire”) se leagă, etimologic, de creco, creare, „a crea”. Deci „creșterea” devine creație, iar creație înseamnă, iarăși, creștere, spre care rivnea „moștenirea” lui Văcărescu.

Faptele și vorbele

Critică și informație

Pentru unii, dovada peremptorie a absenței talentului în critică este de a relate ce cuprinde cartea recenzată. „Ala — se spune cu nemărginit dispreț — povestește subiectul romanului despre care scrie, ba, culmea, chiar și al poeziilor.”

Dacă procedează în chipul acesta pedestru, școlăresc, și cam la atît se mărginește contribuția sa, criticul nu-și merită numele și mînîncă — așa cum conchidea tăios G. Călinescu — coloanele gazetei degeaba. Dar aici e de făcut și o distincție importantă, care scapă adesea minților ignare. Istorisirea subiectului de roman sau piesei de teatru — să presupunem — poate fi adesea prilejul reconstituirii operei, astfel încît să-i apară structura artistică, logica pe care o impune acțiunea, natura personajelor, sensul întîmplărilor prezentate, pină la urmă — semnificațiile textului. Călinescu însuși narează nu o dată subiecte de cărți dar spre a le recrea într-o formă concentrată, transparentă, revelatoare a mecanismului lor intim.

De fapt, nici nu poți să dialoghezi realmente cu cititorul, fără a avea o minimă certitudine că știe despre ce se discută. Iată-ne astfel ajunși la obiectul propriu-zis al rîndurilor-de față: informația. Se poate oare critica dispensa de ea?

Nu vreau să intru într-o discuție prea savantă și, firește, sînt departe de a confunda datele stricte referitoare la ce cuprinde o carte cu interpretarea și judecarea acesteia. Trăim însă în secolul exploziei informatice. Apar azi zilnic în lume mii și mii de volume. Publicul simte nevoia imperioasă, legitimă, să fie ținut măcar la curent despre ce se publică mai important. Cine să o facă?

Gestul criticului care consideră că nu e treaba

Există două căi de comunicare între oamenii aceleiași neam. Una — între cei ai aceleiași generații, alta — între cei ai unor timpuri diferite. Modul de comunicare, în ambele cazuri, este cuvîntul. El ne așază față de contemporani și față de străbuni în ipostaza de a fi buni sau răi.

Cuvîntul obligă. Și indeamnă. Legînd trecutul de viitor. Din această perspectivă toți românii se recunosc în română. Ca fii ai aceluiași străvechi, aici, și nobil neam. Limba noastră se confundă cu însăși istoria poporului român. Ea păstrează cîștigurile unei vechimi cu ascutișul sabiei și al minții dobindite, ale unui prezent și ale unui viitor demn și frumos.

A vorbi românește înseamnă — așa cum am scris la început, fără să-mi desăvîrșesc gîndul — a te cunoaște pe tine însuși, ca om al unui pămînt binecuvîntat, înseamnă a asculta bătăile inimii acestei glii. A vorbi corect și frumos românește înseamnă a-i asculta și a-i tîlmăci pe Eminescu, pe Creangă, pe Caragiale, pe Argezi, pe Blaga și, bineînțeles, pe Sadoveanu.

Creșterea limbii românești, noua rubrică a revistei **Flacăra** pe care redacția mă invită să o susțin, poate deveni cu ajutorul cititorilor ei un îndemn spre cunoașterea cit mai profundă și spre slăvirea statornică a acestui „fagure de miere”.

G. I. TOHANEANU ■

lui mi se pare o țîfnă de un aristocratism intelectual pueril, total desuet. Mi-e greu să văd pe cineva cîștigînd pentru lungă vreme asentimentul publicului la judecățile sale, cînd se adresează unor oameni neinformați. Așa se clădesc micile mari glorii provinciale, ruinate subit de îndată ce orizontul cititorului cîștigă puțină lărgime. Așa ajung unii să descopere a doua oară America și să se considere rivali nedreptății ai lui Columb.

Mai e ceva. Astăzi se citește enorm literatură nebeletristică. Cititorul e avid să afle opinii și despre ea. Unde să le găsească?

Lucrări celebre asupra artei, cărți pasionante de istorie, filozofie și sociologie (amintesc doar recent apăruta ediție din Marcusse) se epuizează în câteva ore, dar trec aproape fără nici un comentariu, cînd ar putea fi sursa multor dezbateri rodnice și pentru literatură.

Informația nu mai e azi simplă bucatărie gazetărească, o treabă sortită să ajungă pe mîna oricui. După mine, constituie un capitol foarte însemnat și necesar al activității critice. Spațiul de exercitare al acesteia din urmă a crescut imens. Și dacă rămîne prea sumar jalonat, riscă să-l facă a se rătăci ușor pe oricine-i încearcă explorarea. De aceea, nici o publicație de mare răspîndire, indiferent de profil, n-ar trebui să neglijeze participarea la o asemenea operă.

Toate ar fi în regulă dacă, printre noi, persoane ca Pic della Mirandola ar cunoaște o proliferare fantastică. Dar mă indoiesc și așa că ar face față situației. Explozia informatică le-ar plesni capul. E nevoie deci să recurgem, vrînd-nevrînd, la diviziunea muncii și în această materie. Dar să o facem onest și sistematic, nu de mîntuială, cu oameni pricepuți și răspunzători pentru fiecare notiță scrisă. N-ar strica, apoi, nici ca furnizorii informațiilor să fie și ei informați. Ne-ar scuti să citim cum s-a întîmplat acum cităva vreme că vestitul și tradiționalul festival wagnerian va avea loc... în capitala Libanului.

OV. S. CROHMĂLNICEANU ■

Actualitatea literară

Cronica literară

Gabriel Chifu: Sălaş în inimă

Gabriel Chifu a atras atenția asupra sa de la primele poeme publicate prin diverse reviste, poeme caracterizate prin nonșalanța confesiunii și ocolirea declarată a locurilor comune. Revista **Flacăra** a avut și ea o contribuție decisivă la impunerea tînrului poet căruia anul acesta i-a apărut întâia carte, **Sălaş în inimă**, premiată la concursul de debut al Editurii Eminescu. Volumul este remarcabil, unitar, fără să cadă în mo-

notonie, de un modernism plin de bună-cuviință. Autorul descrie un tărîm aflat parcă sub o vrajă care interzice ca acolo să se petreacă vreo întîmplare atroce, vreun eveniment dramatic. Poetul este atotstăpînătorul unei lumi ce amenință să se destrame la o adiere de vînt, alcătuită din materii străvezi, fragile, aproape fără greutate. Orice gest pare desprins dintr-un protocol întocmit pentru a ocroti bunătatea și candoarea. Ca și alți colegi mai „în vîrstă” (Adrian Popescu, Ion Mircea, Mircea Dinescu), Gabriel Chifu imaginează un teritoriu unde nu amenință nici o primejdie, unde suferința nu are acces și este socotită un semn de slăbiciune. Ca urmare, poezia sa celebrează bucuria de a trăi într-o lume riguroasă definită, unde domnește echilibrul și rînduilele firii rămîn pururi aceleași. Poetul denunță cu îngrijorare atacurile împotriva vieții: „Acolo păsările nu zboară — văzduhul / e ocupat de cartușe, / și florile acolo sînt o erezie, / și cu atîta, atîta neîncredere / e întîmpinată / orice naștere acolo”. Pentru el cuvîntul este o unealtă și o armă: „Poete, ia-ți cuvintele și vino cu ele spre viață, / repară cu ele o casă, pietruiește un drum, învață-ți cuvintele să țină în mină / tîrnăcopul, lopata — asta așteptăm de la tine, umilirea morții / abisul făcînd reverențe realului”.

Uneori, imaginația poetului este copleșitoare, ca în închipuirea unor trupuri străpuse de iarba crescută vertiginos sau a pîinii care înghite în hăul ei un om. Dar Gabriel Chifu recurge rar la viziuni de acest fel și preferă să se adreseze direct, fără complexe, cititorului. Inima sa este „cît un munte” și dorința lui de adevăr, de autenticitatea emoției atît de puternică încît în poeziile sale patriotice, cu adevărat demne de reținut, printre cele mai bune din volum, el izbucnește împotriva versificatorilor mărunți care își marchează lipsa de talent închinînd țării imnuri, sperînd astfel că impostura lor nu va fi demascată: „Folosindu-ți numele, țara mea, tu înviere, unii / și-au înălțat ziduri groase, scumpe, în care / să-și ascundă inima goală”.

Desigur, volumul adăpostește și naivități, stîngăcii. În special cînd începe să filozofeze, poetul își dă un sentiment de neîmplinire (vezi de pildă poemul despre Cain și Abel). El se află în largul său mai ales cînd descrie și lasă pe cititor să descopere sensurile, și nu atunci cînd caută să le ofere el însuși, de-a gata. Din fericire numărul paginilor neizbutite din **Sălaş în inimă** este destul de mic.

Autor al unor poeme simple, nesofisticate, care nu caută originalitatea cu orice preț, Gabriel Chifu aspiră la întîlnirea cu marea poezie.

GEORGE ARION ■

Antologie

Dunărea ca un salcim înflorit

Cade seara peste Dolj ca un cocor blind
Mă duc pe malul Dunării și
ingenunchez —

Fluviul acesta n-a mințit niciodată.
Un zimbet îi stăruie pe chip;
vai, Dunărea a cunoscut toate generațiile
de năvălitori. I-a văzut înainte
de a ne călca pămîntul (înveșmîntați
în aur!) și după...

Știe de acum că orice trufie nu e decît
anticamera umilînței viitoare — și
zimbește: în pintec îi are pe toți străinii
acea — unii sînt
valuri curate, alții pești sau
sălcii plîngătoare...

Cade seara peste Dolj ca un cocor blind.
Dunărea pare un salcim înflorit.
O barcă abia înaintează sub greutatea
luminii de lună. Mă duc pe mal și ingenunchez.
De aici imi sorb eu puterea
cu care a doua zi
mă urc pe baricadele adevărului
și inving.

(Din volumul prezentat)

A patra elegie precară

I
Ne-a mai rămas doar o treime
Din drumul care ne-a fost dat,
Supuși acelei ore prime
Și semnului neașteptat,
Pin-la vestirile sublime
Cind umbre vor cădea-n obline
Peste-un tărîm infiorat.

De-un zbor să mai luăm aminte,
De-o margine de răsărit
Cu dinastii și cu morminte
În prăbușirea unui mit...
Ne duce lumea înainte
Peste puzderii de cuvinte
Cu înțelesul lor uimit,

Și uneori, de nicăiera,
Din vremea-mpărăției Ming,
Vă spun : - păziți-vă iubirea
De brumele care-o ating,
Dacă așa ni-i dată firea
De la cîntarea și-nflorirea
Pînă la iernile ce ning.

II
Dar noi eram lingă hotare,
Pe-un drum de țară, mai în sus,
În amintire și uitare,
Între amurguri și apus,
Cind suferință și iertare
Mă aduceau din depărtare
Spre lumea celor ce nu-s.

Și nu mai știu de era vară
Ori toamna sălcilor moi,
Cind ca un zbor ori o povară
Păream noi singuri între noi.
Eram copiii lor de-afară
În ploaia multă ori avară
Întorși din lumea de apoi

Și ne vedeam pe-aceiași vale
Pe unde-odată mai șezum,
În cîntecele ei de jale,
Sub streșinile ei de fum, -
Atunci, robit iubirii tale,
Din lumea umbrei colosale
Știam că n-am venit oricum.

Și-acolo-n marginea Cimpiei
Și-a dealurilor de pămînt,

Chemat de-o patimă tîrzie-i
Spuneam tîrîinii mele : - sint,
Și-n ceasul dat melancoliei,
Nu tînuirile Mariei,
Păcatul Martei mi-e mai sfînt !

III

Acum pe munți e-o ceață deasă,
Acum pe suflet plouă mult,
Ca-ntr-o grădină neculeasă
Aștept un anotimp ocult,
Să vină ea, de mult aleasă,
În amăgire de mireasă
Cum numa-n valea de demult...

Mai pot să cred în vre-o minune,
Mai pot să fug nebun în zori,
La ora cinci, cind prind să sune
Peste pămînt ciocănituri ?
Cît așteptam să-mi poată spune
Că ziua leri s-a dus, și nu ne
Îngăduie de două ori !

Mă-ntîmpinau în zăbovire
Și constelațiile mii
Pe valea-mpodobită-n fire
De rouă și de păpădii,
Privighetori cîntau iubire
Și cucii ne dădeau de știre
De cite ori aveai să vii.

IV

Treimea zilelor acele
S-o mai întorci nu te înduri ?
Și floarea de salcîm cu ele
Și marginile de păduri -
Acesta-i ceasul rugii mele
Cind ploii se-ntorc să ne înșele
Norocul dat de auguri.

Ori totu-i numai o poveste
Pe care-o mai repet în gînd,
Cum un păun ar da de veste
Dintre magnolii, cind și cînd,
Din lumea care nu mai este,
A Orientului, cu peste
O mie de povești la rînd ?

Castelul, lebedele mute,
Copilării și glume dulci,
De multe nopți au fost țesute
Și nu-ți mai vine să te culci...

Sînt amăgiri ce par să-și mute
Din văi cu busturi și cucute
Închipuirile de-atunci.

Așa mă-ntorc și eu din zborul
Acelor zile, mai presus
Decît și muntele și norul
Și timpurile ce-au apus,
Cind mă-nsoțea numai fiorul
Și gîndul tău, izbăvitorul,
Și cite-aș fi avut de spus.

Deșerturi în nemărginire
Din lumea lui Sardanapal,
Păreau de sus o zugrăvire
Între albastru și coral
Și zborul nu avea sfîrșire
Cu oceanu-n logodire
Deasupra Golfului Bengal.

V

Pămînturile noastre suie
Pe lingă rînduri de acății
La dunga cerului, verzuie,
În care nu te mai arăți.
Nici urma ta prin casă nu e,
Nici prin ogradă, să mai spuie
De-aceste mari singurătăți.

La miezul nopții numai prunii
Pînă la poartă se mai văd
Cum umblă în bătaia lunii,
De floare grei, ca de omăt, -
Pînă la drum se-arată unii
Porniți în lume ca nebunii,
Să nu mai caute-ndărăt.
E-o nălucire așteptată
A sufletului meu bolind,
La ușa casei, incuieată,
În noaptea de după comînd,
Ca de-o iubire blestemată
Să vii din lumea nenturnată
Pre moarte-n moartea ta călcînd.

VI

Dar noi trăim din amintire
Și pomenim de tot ce nu-i.
Pe vale, negura săbîntire
Ascunde casa oarecui
Și dealurile dau de știre

Ca dintr-o carte de citire
De tot ce-ai mai dori să spui.

Cum să mai crezi acele zece
Urniri de coaste-n care-azi
În toamnele cu ploaie rece
Lungi tînguiri de piersici uzi,
Și-atunci cind luna plină trece
Și-o strigă din foșniri buiece
Pădurile de cucuruzi ?

În ceasuri binecuvîntate
Cind nu mai știu ce umbre vin
Cu amintiri îndepărtate
Peste vacarmul citadin,
Pe-această vale cu bucate
Mă fură gîndurile toate,
Iubirii ei să mă închin.

La Ripa Morii să coboare
Se-ncumetă pămîntul meu,
Pe unde Mureșul mai doare,
Pe unde-i drumul foarte greu.
Exploziile-asurzitoare
Și cei rămași pe sub răzoare
Mai spun de Oarba, de Dileu,

Și-ncolo drumul țării cheamă
Către Vaidei, de unde-ai duci
În amintiri, de bună seamă,
Pe dealuri cu umbriri de nuci,
Un veac de silă și de teamă
Căruia nu i-ai cere : „ia-mă”,
Spre care nu mai vrei să-apuci.

Numai părinții pot să spună
De cite-n valea lor au fost.
Altfel, din lumea rea ori bună,
Să cauți unde-i rîndul nost
Cind anii vin peste comună
Și alte rînduri li se-adună,
Ar fi tîrziu și fără rost.

Numai iubirea ne rămîne,
Numai ascunsul ei noroc,
Cu vorbele ce știu să-ngîne,
Cu-mbrățișările de foc.
Întoarcerile ei păgîne
Pe vale cu salcîmi și grîne
De-aș mai putea să le invoc !

4 aprilie 1965. În clasele primare, la **Lucaei**, și, mai tîrziu, la „**Matei Basarab**”, la liceu, am avut coleg de clasă și, de multe ori de bancă, pe **Coriolan Vasile**, un băiat sfios, tăcut, retras, care nu lua parte, niciodată, la jocurile și bucuriile noastre, închis în el, ca într-o carapace. În clasele primare nu mi-am dat seama ce dramă ascunde. În liceu am început să mă dumiresc privind-i mișcările, iarna, roșii, ulcerate de degerături, vara, muncite, crăpate, cu unghiiile ciobite de lovitură. Orfan de tată - dacă a avut, vreodată, unul - fiul unei femei de serviciu, slugărea, din greu, alături de mama lui, la o familie de militari, pentru un pat într-o magazie și o masă săracă. Toate astea nu le-am aflat de la el - își purta tristetea cu o mare demnitate - ci, printr-un bizar concurs de împrejurări, pe care nu-l mai evoc, fiindcă mi-ar cere un ocol prea mare. După baccalaureat, l-am pierdut din vedere, ca să-l întîlnesc, cu totul din întîmplare, în primăvara lui 1934, într-o dimineată, în Piața de Flori. Era în cea mai neagră mizerie, slab și famelic, își lăsase o barbă încultă, care îi dădea o înfățișare de sfînt bizantin. Împărtea țărănilor și gospodinelor, pornite după țirguiele, broșuri ale unui cult sectant. A fost - am aflat, ulterior, din mărturisirile lui - o rătăcire care a durat un an sau doi. Prin 1938 l-am revăzut. Era așa cum îl știam : chinut, sfios, dar drept, cinstit, incapabil de minciună, de cea mai inocentă viclenie. Se înscrisese, cu o întîrziere de opt ani, la literă, era fascinat de Iorga, care, remarcîndu-l la un seminar, i-a făcut rost de o bursă modică și de dreptul să ia masa, la prînz, la o cantină de pe Cheiul Dimboviței. Au venit cei patru ani de război și, din nou, n-am mai știut nimic de Coriolan Vasile, căruia, în absență, în amintire, îi purtam, consecvent, o adîncă tandrețe. Nu o dată m-am întrebant, cu spaimă, dacă n-a pierit, undeva, pe front, ca atîția colegi de-ai noștri. Prin 1946 avînd treburi la Tribunal, l-am descoperit slujbaş la o grefă, îngropat în dosare. Avea un post umil, dar arăta, ca întotdeauna, senin, împăcat, cu o privire limpede și nevinoată, de candoarea martirilor. Atunci i-am cunoscut și familia. Locuia pe **Uranus** împreună cu mama lui, o femeie mărunțică - nu i-am auzit niciodată glasul - și trei surori, una mai mare ca el, bolnavă de un reumatism deformant, a doua, mai mică decît el, cu un an, dactilografă la un birou de copiat acte, și a treia, o fată de douăzeci și patru de ani, oligofrenă, rămasă mică, necrecută, cu mințea unui copil de patru ani. O chema Alexandra. Cînd am venit pentru prima dată la ei, am găsit-o pe jos, jucîndu-se cu niște păpuși de cîrpă. Coriolan nu s-a simțit stingherit, fiindcă mai tare decît dragostea pentru copilărie era iubirea pentru Alexandra, de care, cînd pomenea, ochii lui de arhanghel pur se umezeau de o lacrimă cenzurată. Oli-

gofrena, altminteri liniștită, era apucată, la două-trei luni, de furii, și atunci Coriolan venea în fugă acasă, oriunde s-ar fi aflat, ca s-o potolească. Îi făcea păpuși, iar seara, înainte de culcare, îi spunea povești, ca s-o adoarmă. Cehov și Tennessee Williams, într-o singură piesă. Și, din nou, l-am pierdut din vedere, pentru ca să-l regășesc, anul trecut, la un minister de însemnătate primordială, șef al unei secții de arhivă. Egal, echilibrat, bănuiam că s-a căsătorit, că și-a întemeiat și el un cămin. Nu, cum să-și permită o asemenea aventură, cînd are atîtea greutăți și obligații, din care prima rămîne Alexandra ? E însă multumit, fiindcă lucrează într-un domeniu care îi place. Și am înțeles că a intervenit și o legătură, o femeie cu cinci ani mai tînră, dactilografă în serviciul lui, pe care am și identificat-o în scurta mea vi-

asta ?” O seară de lacrimi tînuite. Lor însă, așa susținea cel puțin, le-a plăcut și au fugăduit să mai vină - „El se deplasează greu”, a spus la plecarea Paula și l-a învăluit pe Coriolan cu o privire atît de dulce și de maternă, că mi-a sfîșiat inima. După plecarea lor, M. s-a înfundat în fotoliu, cu genunchii la gură, și n-a scos o vorbă, un ceas.
19 aprilie 1965. Coriolan și Paula sînt din nou la noi, de data asta mai puțin crispați. Coriolan - surpriză - este chiar volubil. Vorbește de serviciul lui, de documentele pe care le clasează după criterii riguroase și sistematice - „arhivistica este astăzi o știință” - de oamenii cu care lucrează. Pentru unii are un adevărat cult, cum ar fi, de pildă, ministrul adjunct în subordinea căruia se află, să-i spunem pentru conformitate Cristea. Îl ascult și-mi dau seama ce adolescen-

tire îndepărtată și înșelătoare. Era grav, preocupat, distant, neatent, indiferent la suferințele oamenilor. În numele „luptei”, „vigilenței”, „intransigenței” și „principialității” devenise - dețineam amănunte de la oamenii cu care lucra zilnic - un zbir obtuz, violent, grobian, îngăduitor și „înțeleghător” doar cu cei ce îi flatau orgoliile. Cu toți ceilalți era necruțător și fără milă, în numele „cauzei”, bineînțeles. Hazardul, acest regizor extraordinar care toată viața mi-a pus în scenă întîmplările, cu un deosebit simț al efectelor, a făcut să mă afl în biroul lui cînd au apărut, în ziare, numele candidaților pentru alegerile de la 19 noiembrie 1946. S-a căutat de două ori în liste, nu s-a găsit și s-a îmbolnăvit de o exemă chinuitoare, greu de vindecat. A trecut, de atunci, prin avaturii complicate, urcînd și coborînd pe scara puterii, pe o traiectorie capricioasă. L-am văzut, mereu, în toți acești douăzeci de ani din urmă, și cazul lui - care nu e unic - a constituit, pentru mine, o sursă inepuizabilă de întrebări. Ce s-a petrecut în sufletul lui, pentru ca dintr-un om valoros, generos, devotat, cu sinceritate, unor înalte idealuri umane, să iasă un soi de monstru al egoismului, cu o inimă împietrită, cu nervii veșnic excitați, un tip bănuitor, neliniștit, anxios, atent doar la șoaptele ce circulau în jurul scaunului său, pe care îl vedea necontenit amenințat, lovind, fără milă și ezitare, în cei pe care îi socotea „suspecți” și potrivnici autorității lui, înconjurîndu-se doar de lichele jalnice, gata oricînd să-i cînte, smeriți, osanale ? Ce s-a petrecut - mă întrebam - cu acest om atît de tare alunecat pe panta înstrăinării de sine și de oameni ? De zeci de ori am acceptat ipoteze ce mi se păreau plauzibile, satisfăcătoare, de sute de ori m-am îndepărtat de ele, fiindcă reprezentau doar jumătăți de adevăruri, adică nici un adevăr. Un lucru este cert, și poate că de aici trebuie pornit : **Cristea** n-a avut niciodată o reală calificare profesională. Deținător a douăzeci de formule, învățate și rostite mecanic, a fost o vreme, scurtă, cînd asemenea clișee păreau suficiente ca să rezolve „problemele”, fiind manevrate ca niște panacee universale, fie că era vorba de economie, filatelie, sport sau chirurgie maxilo-facială. Cîrînd însă a devenit împedecă că formulele - fie și juste în expresia lor pur logică - erau insuficiente, că nu intrau într-o conexiune firească și organică, necesară, cu situațiile concrete ale vieții. Iar **Cristea** nepregătit, neinformant, necalificat - alcătuit exclusiv din negații - n-a mai fost în stare de nici un efort intelectual, care să-l pună, cit de cit, pe o linie de plutire. Starea asta de inferioritate l-a înrăit, l-a otrăvit, l-a dezumanizat, obligat fiind să înlocuiască argumentul cu ordinul și demonstrația științifică prin injurie.

AUREL BARANGA ■

Memoriile mele

Jurnal de atelier (V*)

zită prin minister, o ființă decolorată, ca o veche fotografie, căreia vremea i-a șters, cu delicatețe, contururile. Leri seară, stînd de vorbă cu M., și povestindu-i destinul acestor oameni, M., cu spontanea ei capacitate de a se emoționa, îmi spune : - „Cheamă-i la noi. Să vină simbătă seara la noi”. - „N-o să vină”. - „Cheamă-i !”

7 aprilie 1965. Spre mirarea mea, au venit. El, la ora convenită, după o jumătate de ceas ea. Era limpede că întîrziase la coafor. Purta o rochie de pe vremea punctelor și o pereche de pantofi din aceeași epocă, dar ceea ce m-a impresionat cel mai tare erau mișcările ei, cu degetele tocite, scurte de atîta bătut la mașină. Trebuie să fi fost o mare frumusețe Paula, în adolescența ei îndepărtată, fiindcă lucrul se mai observa și acum, sub o mască muncită. M. a făcut eforturi supraomenești ca să se simtă bine, dar nici risipa de cordialitate, nici veselie pe care încerca s-o fabrice n-au izbutit să le risipească timiditatea. N-au mîncat mai nimic. Abia spre sfîrșitul serii a îndrăznit Coriolan să spună cite ceva. Paula locuia pe aceeași stradă cu el, la o sută de metri, pe același trotuar, dimineața cînd se duce la serviciu îi bate în geam, ca să iasă și ea, seara se întorc, bineînțeles, împreună. Merg o dată la două-trei săptămîni la cinema, au fost și la teatru, e mult de atunci, e adevărat, au văzut „Noaptea furtunoasă” - „Paula a ris”, ține să precizeze Coriolan, și Paula lasă ochii în jos : „Vai, de ce spui

ireductibil a rămas. Un sfînt. „Sfîntul Coriolan Vasile”, îmi zic și sînt sigur că nu greșesc, chiar dacă nu-l înregistreză nici un calendar. Fiindcă pe ministrul adjunct pentru care are o adîncă venerație îl cunosc bine și nu de ieri. A constituit, constituie, în continuare, pentru mine, pricina multor nopți de nesomn, un mister condamnat să rămînă mister pentru eternitate. L-am cunoscut la puțină vreme după 23 August. Venea cu un prestigiu îndrîuit : un trecut eroic real, de nimeni contestat. Era - sau așa părea - cel mai bine pregătit dintre oamenii cu care lucra, muncea cu îndărătnicie, pînă la extenuare, în pofida sănătății lui fragile. Și în plan uman - nu numai în cel politic - era un om demn de respect : bun, generos, prieten fidel, indiferent la bunurile materiale, emotiv și sensibil. Avea o instrucție culturală precară, e adevărat, dar asta nu-l împiedica să-i placă poezia și muzica, mai ales muzica, pe care o asculta cu evlavie. N-am lucrat decît puțină vreme împreună fiindcă prin 1946 a fost „promovat” în posturi de răspundere, un an la **Economia națională** și apoi - era sistemul vremii, din cauza lipsei de cadre - la **Ministerul căilor ferate**, pe o treaptă și mai înaltă în ierarhia responsabilităților. L-am căutat la puțină vreme de la catapultarea lui pe orbita demnităților și am avut sentimentul că încerc să deschid o ușă cu o cheie greșită. Din adolescentul revoluționar, pe care îl cunoscusem cu doi ani în urmă, nu mai rămăsese decît o amin-

O demonstrație a virtuților artei de a apropia popoarele

Au răsunat, așadar, ultimele acorduri ale Festivalului european al prieteniei, manifestare care s-a înscris, prin multitudinea și calitatea momentelor artistice oferite, în seria marilor sărbători ale spiritului.

A fost această primă ediție a Festivalului european al prieteniei — găzduită și inițiată de țara noastră — o acțiune incununață cu cel mai deplin succes; o putem spune acum încă o dată în deplină cunoștință de cauză, martori fiind noi și alți cronicari la suita de concerte, recitaluri și spectacole de mare ținută artistică programate în cadrul festivalului. Subiectiv vorbind, ținuta artistică înaltă a spectacolelor ne-a pus în mare dilemă pe noi, cronicarii, fiecare dorind să fie prezent pretutindeni. Dificultatea opțiunilor noastre — dată fiind multitudinea manifestărilor programate în fiecare seară, mergând pînă la 7 concerte și spectacole, așa cum s-a întimplat simbată seara — nu a fost egalată decît de satisfacția care a însoțit și răsplătit justetea uneia sau alteia dintre opțiuni, căci, oricare ar fi fost obiectul alegerii noastre, el ar fi coincis invariabil cu o manifestare artistică de calitate, cu un spectacol sau cu un concert demn de a figura în programul acestui festival.

Același sentiment l-a avut și publicul nostru. Recunoscut deja pentru căldura și ospitalitatea sa, el s-a întrecut și de astă dată pe sine. Cererile de bilete au fost mai numeroase ca oricînd. Casele de bilete au fost luate cu asalt și numărul celor ce-și însoțeau regretele de a nu fi în posesia biletului miraculos de speranță găsită unuia în plus, nu era dintre cele mai mici. Artiștilor le-au fost solicitate autografe și oferite cu dărnice flori; la rîndul lor, mesagerii de pretutindeni prin cîntec și dans, aș celor mai frumoase sentimente ce animă popoarele lor, au întors spre public florile primite, revers-simbol al aceleiași clasic adagio: „La prietenie se răspunde prin prietenie, la căldură prin căldură”. „Impresia mea cea mai puternică de la festival? Nu se poate, nu am numai una, toate impresiile mele sînt excelente: publicul și oamenii de pe stradă — atât de călduroși, de prietenoși, de darnici; orașul și toată țara. România dumneavoastră, atît cît am cunoscut-o — incintătoare; festivalul acesta în care cu adevărat ne-am apropiat unii de alții — impecabil organizat, extrem de bine venit; iar faptul că, deși am fost invitată să susțin un singur spectacol, dată fiind cererea imensă de bilete, am hotărît să ofer suplimentar, vineri seara, un al doilea, vorbește cred, de la sine, despre atmosfera festivalului. ca și despre impresiile mele; voi reveni curînd” (Lucero Tena, interpretă de flamenco, Spania).

A fost această sărbătoare a spiritului care s-a numit Festivalul european al prieteniei incununață pe tot parcursul desfășurării sale de aplauzele sincere, entuziaste, ce însoțesc orice manifestare prin care arta mare își face drum spre sufletele oamenilor, înobilindu-le astfel prin adevăruri și sentimente fundamentale, prin mesaje de un adînc umanism, în deplină concordanță cu dorința de pace și de conviețuire comprehensivă a popoarelor lumii. Lui Andreas Rikakis, directorul artistic al baletului Teatrului din Atena, ziaristul care și-a închinat întreaga viață promovării artei dansului în țara sa, i se pare „minunată ideea reunirii artiștilor sub semnul prieteniei” și e mîndru că teatrul său a fost ales să reprezinte Grecia la o manifestare unde „toate țările pot găsi prin artă o limbă comună”. Într-adevăr, mesajul de prietenie al poporului grec a fost pe deplin înțeles și receptat de publicul nostru, care a aplaudat baletul din Atena și care a descifrat cu ușurință în „Dansurile sacre și profane” ecurile milenare ale vechii culturi grecești, sau în microbaletul „Străinul” sentimentele de dreptate, mîndria dar și dorința sinceră de comunicare și înțelegere ce animă astăzi poporul grec.

Manifestare incununață de succes! Se poate spune așa despre o activitate artistică numai atunci cînd ea e în consonanță cu spiritul epocii, cu sufletul poporului care o generează, cu mijloacele artistice cele mai potrivite, cu înalta măiestrie interpretativă, așa cum a fost de fapt cazul celor mai multe din concerte și spectacolele prezentate în festival. Dialog fructuos, deplină receptare, intensă emoționalitate; cum poți caracteriza mai bine impresia profundă produsă asupra publicului românesc de realizarea scenică magistrală, într-o e-

xecuție muzicală de filigran, a capodoperei compozitorului ce a înțeles ca nimeni altul sufletul poporului rus — Hovanscina de Modest Mussorgski — în interpretarea artiștilor din Kiev? Evoluția strălucită a soliștilor, contribuția impecabilă a corului și a orchestrei conduse de S. Turceak și de Ivan Csamkalo (acesta dirijînd Zaporjanul de la Dunăre de S. Gulak — Artemovski, operă pulsînd de vervă, de simplitate și sinceritate expresivă, de factură populară), naturalețea decorurilor și realismul montărilor au cucerit pe deplin publicul român. La plecare spre Cluj-Napoca, unde au prezentat alte două spectacole, oaspeții sovietici ne-au declarat imensa satisfacție pe care le-a produs-o întîlnirea cu publicul românesc. Tot așa, întrebate fiind ce altceva ar putea mărturisii oare, dirijorul Carlo Maria Giulini, după veritabilul triumf de la Ateneu reputat în fruntea orchestrei Academiei Naționale „Santa Cecilia”, restituindu-ne, în variante ce tind spre perfecțiunea redării și înțelegerii în spiritul lor, două capodopere ale muzicii universale, Simfonia a IV-a de Brahms și Simfonia a VII-a de Beethoven?

Și cum am putea exprima mai bine, mai nuanțat ideea de splendidă confruntare cu exigența publicului în cazul unor concerte ca acela cu Simfonia a IX-a a Titanului, dirijată la Filarmonică de Roberto Benzi sau ca acela al Orchestrei simfonice Radio, avîndu-i ca protagoniști pe dirijorul E. G. Asensio și pe violonista Silvia Marcovici („extrem de bucurioasă de a reveni și a cînta în fața publicului care a consacrat-o, în fața profesorilor ei care-i vor rămîne întotdeauna modele”), concert în care dirijorul a ținut să lanseze în primă audiență o lucrare românească cu certe calități, poemul simfonic Pinea Viteazului de Liviu Glodeanu?; sau în cazul concertelor camerale susținute de Cvartetul de coarde din Berlin (Beethoven, Sostakovic), de „Madrigaliștii” din Bratislava, dirijați de Ridezer Halashek, de formația Camerata din Canada?; ori despre recitale ai căror protagoniști s-au chemat pianista elvețiană Fernando Caesar, discipola lui Dinu Lipatti, violonistul Tunç Unver, interpret remarcabil, plin de culoare și temperament, al renumitelor „Dansuri românești” de Bartók, soprana Ritva Auvinen și pianistul Eero Heinonen din Finlanda, într-o seară de ținută în care creația lui Jean Sibelius s-a aflat la loc de frunte?; și mai apoi în cazul evoluției corului bărbătesc Sängerkunst (Austria) sau al ansamblurilor folclorice din Scheessel (R. F. Germania), Kolo (R.S.F. Iugoslavia), cvartetul Sebiđ din Budapesta ori Holstebro Folkedansere din Danemarca; ori cînd au concertat soliste de muzică ușoară Helena Vondracikova (R. S. Cehoslovacă) și Therese Steinmetz (Olanda), sau formația de folk, blues, jazz și country The Red Ramblers din S.U.A.? În toate aceste cazuri, aceeași sintagmă poate exprima totul: succes deplin! Succesul unor manifestări în care calitatea artistică a interpretărilor a facilitat receptarea de către spectatori a înaltului mesaj umanist.

Aportul artiștilor români la festival s-a bucurat, desigur, de atenția cuvenită din partea publicului, fie că a purtat girul unor ansambluri ca acelea ale Operei Române, Teatrului de Operetă, Rapsodiei Române, orchestrelor simfonice ale Radioteleviziunii (ca și a celor de Estradă și de Studio) și Filarmonicii „G. Enescu”, al cvartetelor „Academice” al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” și „Napoca” al Filarmonicii din Cluj-Napoca, al Corului „Madrigal”; fie al unor dirijori și interpreți de talia unor Mihai Brediceanu, Marin Constantin, Ion Voicu, Magdalena Popa, Ludovic Spiess, Eugenia Moldoveanu, Marta Kessler, Gh. Crăsnaru și a altora pe care numai lipsa de spațiu nu ne permite să-i trecem în revistă. Pentru toți aceștia, atributele evoluției lor sînt acelea ale dăruirii totale în slujba artei profesate, ale sincerității și căldurii expresiei, ale dorinței de a fi la înălțimea cerințelor contemporaneității.

Și cum aceste atribute ale încărcăturii de idei și sentimente, ca și cele ale profesionalismului artistic desăvîrșit le-au întrunit toate manifestările, se poate spune că auspiciile sub care s-a desfășurat prima ediție a Festivalului european al prieteniei au fost dintre cele mai generoase: o demonstrație a virtuților artei de a apropia popoarele.

NICOLAE SPIRESCU ■

Pină la Duda — cale de un cîntec

• **Invățător la Duda, satul său natal, Valeriu Penișoară nu și-ar părăsi meleagurile natale pentru nimic în lume. „Este greu de ajuns la Duda, dar și greu de plecat” — imi spune Penișoară. „Sînt invățător lingă alte 12 cadre didactice, tot din Duda, și care au același program. Să-i lumineze pe copii. Iar ei să nu plece niciodată din Duda.”**

— Și ce faceți voi acolo?

— Avem tot ce ne trebuie. Mai ales viață spirituală. Trebuie să vă spun că la noi, în Duda, am înființat primul cîntec sătesc din județ și, poate, unul dintre puținele din țară. Ceea ce cînt eu în Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar trece mai întîi prin cenaclul nostru din Duda. Mă confrunt înainte de toate cu colegii mei, acolo unde vine și poezia populară moș Bircă, să-și citească versurile scrise cu mîna tremurată, și unde Ion Gheorghe Pricop este sufletul, mentorul cenaclului. Acio se citește și se cîntă ceea ce se simte și gîndește mai frumos în Duda.

— Valeriu Penișoară, am avut bucuria să te aud cîntînd în fața a mii de oameni care îți preluau cîntecul. Ești întotdeauna emoționant.

— În cea mai mare parte, versurile cîntecelor mele le datorez lui Ion Gheorghe Pricop, directorul școlii. La el aș alerg cu melodiile mele. Adeseori ele se nasc odată cu versul. E o concluzie dintre cele mai fericite.

— De menționat faptul că aveți o tematică nu de colea. Sînteți pătrunși de sentimentul istoriei, nu vă apropiați numai de ea.

— Așa sîntem noi, moldovenii ăștia. Nu uităm nici bine, nici rele. Toate trăiesc în noi și prin noi. Vă aduceți aminte de „Moș Ion Roată al nostru”: „Eu fac merele și vinul / Ar pămîntul an de an / Știu ce gust are veninul / Nu-s boier, eu sînt țărăn”. Oricum, vă aflați pe un teritoriu care a știut ce-i gloria. Ștefan cel Mare a iubit Hușiul, vasluienii și-au iubit patria, un lanț de sentimente înalte și nu niște blînde aduceri aminte ne leagă pe toți.

— Am ascultat de multe ori „Povestea eroilor”: „Intr-un an, zicea bunicul / Suta e de-atunci / Au plecat flăcăi la luptă / Chiuind prin lunci. / La căciuli purtau petala / Floarei de gîțui / Au plecat la ceas de stele / Veseli, din Vaslui”. Ești un artist de marcă în Cenaclul Flacăra.

— Am impresia că prin Cenaclul Flacăra mă împlinesc total. Cînt ceea ce simt. În mare curățenie și sinceritate. Cenaclul acesta rămîne totuși o adevărată și entuziastă școală de educație patriotică pentru mulți dintre noi. De aici și dorința vie a actorilor și cîntăreților de a cînta măcar o zi cu noi. Eu răspund, de cite ori pot, la chemările colegilor mei și, după cum vedeți, vin de la mare depărtare, dar ce mai contează efortul!

— Mă așteptam ca la Festivalul național Cîntarea României să-ți văd numele alături de alte formații din județul Vaslui, incununate de lauri la faza republicană. Pe unde ai umblat?

— N-am stat locului. Am participat la faza județeană, interjudețeană și am fost selecționat pentru faza republicană. Alături de celelalte formații muzicale-coregrafice din județ m-am prezentat și eu la sala „Rapsodiei Române”. Am cîntat două cîntece folk („Povestea eroilor” și „Glasul pămîntului”). Publicul, electrizat. Nu m-am așteptat la o primire atît de entuziastă, de caldă. Ies eu din scenă, imi „string uneltele” și vine un tovarăș organizator și-mi spune că „mata nu trebuie să cînti aici, ci în altă parte cînti dumneata”. Și m-a trimis la Savoy, unde era concursul de brigăzi, estradă, muzică ușoară. Împreună cu directorul Centrului de îndrumare a creației artistice din Vaslui, Gabriel Anicolaesei, goneam printr-o pînză de ploaie spre sala și juriul care trebuiau să mă aștepte. Dar un alt tovarăș din juriu, Bogdan Căuș, mi-a comunicat că n-are rost să vă mai pierdeți timpul Mergeți la „Rapsodia”. Ne-am luat seama și am venit acasă*).

— **Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar a fost premiat la Festivalul național „Cîntarea României”. Mă gîndesc că și pentru faptul că voi, cei cu muzica folk, cîntați acolo și faceți educație patriotică. Dar cum se naște în tine sentimentul viitoarei cîntări?**

— Păi, îl am, îl avem, îl aveți. Știți dumneavoastră cum!

— Nu știu.

— Trei săptămîni am muncit „să află melodia care nu se naște așa cum trebuie pentru un text dedicat lui 1907. Voiam să renunț. Trebuia un cîntec dur, ca un blestem, dar și ca un bocet. Și, a ieșit. Da, bocet și blestem trebuia! Acest cîntec mă solicită, mă consumă extraordinar! Nu se poate cînta decît o dată pe săptămîna.

— În satul tău cînti? Cum primesc țărani muzica ta?

— La faza intercooperatistă a festivalului, am îmbrăcat tot căminul cultural în covoare. Cînd am început „Cuvîntul lui Roată la divan”, cînta toată sala. Țărani mei știau cîntecul. Era să și uit textul de supriză: „Vrem cu Roată, vrem cu țara / Noi îl vrem pe Cuza domn”... Nu-i puțin lucru!

— Deci țărani cîntă muzică folk?

— Satul nostru poate nu-i frumos, dar e plin de oameni inimoși. În ce privește muzica folk, chiar mă deranjează acest apelativ care nu-i al nostru. Dar muzica, muzica e a tuturor, din trunchiul statornic al folclorului nostru. Vine din noi. E o comunicare directă a sufletului cu lumea. Unii muzicologi și muzicieni o ignoră neștiind unde s-o încadreze. Dacă încă nu s-a făcut o „încręgătură”, s-o facem acum. Tot ce este simplu este frumos. Trebuie să apărem în atitudine firești.

— Ce faci cînd nu cînti, Valeriu Penișoară?

— Cu elevii și scriu cîntece.

Mă îndepărtam de Huși, întorceam capul și-l vedeam pe acest om al locului înfipt în drum ca o bornă kilometrică pe care scrie că pînă la Duda e doar o cale de suflet.

ADI CUSIN ■

* Nota redacției: Dacă a spus sau nu aceste cuvinte numitul membru din juriu e greu de stabilit. Fapt este însă că pe de o parte la faza republicană au fost promovați prea puțin cîntăreți folk, iar pe de altă parte că, într-adevăr, pe lista premiilor nu figurează nici un nume care ilustrează această pasiune a tineretului nostru. Printre pușinii care au concurat s-a numărat de altfel și un alt cîntăreț mult îndrăgît: Adrian Ivanicișchi din Sighișoara. Nici el n-a intrunit sufragiile juriului.

Hotărâri concrete, nu discuții sterile

Deși întâlnirea care se desfășoară în prezent la Belgrad nu are drept obiectiv decît stabilirea cadrului reuniunii propriu-zise, ce urmează să se intrunească în toamnă, ea este deosebit de importantă, căci pe lângă unele chestiuni de ordin secundar — data, durata și modalitățile de desfășurare a reuniunii prevăzute la capitolul „Urmările conferinței” din Actul final semnat la Helsinki — această întâlnire preliminară trebuie să decidă și asupra unei probleme de fond: ordinea de azi, adică problemele concrete ale securității și cooperării europene ce urmează a fi abordate. Or, după cum se știe, acestea sînt suficiente de numeroase și de acute și nu putem decît să sperăm că măcar o parte din ele vor constitui obiectul dezbaterilor.

Semnificativ și de bun augur este de altfel faptul că reprezentanții a numeroase state consideră că întâlnirea pregătitoare trebuie să abordeze cu prioritate tocmai această chestiune de fond, și nu aspectele de ordin formal. Și pe bună dreptate, deoarece esențialul este nu cînd și cum să înceapă lucrările efective, ci, evident, ce probleme să constituie obiectul acestora. De bun augur pentru că, pe lângă tendința de abordare unilaterală apărută la un moment dat în ultima perioadă și care viza transformarea reuniunii de la Belgrad într-un for al confruntărilor și acuzațiilor reciproce, străine „spiritului de la Helsinki”, la întâlnirea pregătitoare, potrivit indiciilor ce au putut deveni publice pînă acum, se prefigurază și o altă, de tratare pur „bilanțieră” a problemelor. Desigur, nimeni nu poate nega importanța analizei rezultatelor obținute pînă în prezent în înfăptuirea principiilor și angajamentelor cuprinse în documentele finale semnate în mod solemn și la cel mai înalt nivel de competență și autoritate politică la Helsinki. Este însă îndeobște cunoscut că transpunerea în viață a prevederilor acestor documente se află abia la început, ca de altfel însuși procesul edificării securității și cooperării în Europa. În toate domeniile rămîne încă mult de făcut. Dar prin abordarea bilanțieră în sensul strict al cuvîntului, progresele pe calea deschisă de Conferința general-europeană riscă să rămînă în continuare nesemnificative.

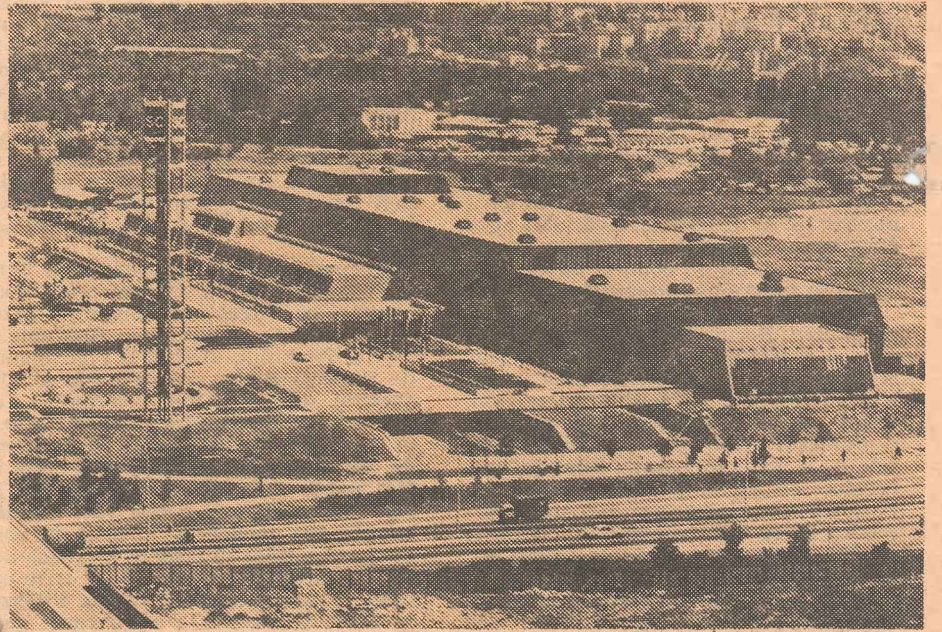
Problemele care se pun sînt, pe de o parte, efectuarea acestui bilanț — prevăzută de textul Actului final — iar pe de alta, o înaintare dincolo de cadrul, limitat la posibilitățile existente în momentul semnării, stabilit de acesta, spre noi măsuri și hotărâri — acestea constituind o cerință imperioasă a momentului actual, a cauzei continuării procesului destinderii și cooperării europene. Tocmai în această conexiune lucidă constă poziția activă și constructivă a României în această chestiune de importanță vitală pentru popoarele continentului. În acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Sîntem hotărîți să ne aducem contribuția activă la buna desfășurare a apropiatei reuniuni general-europene de la Belgrad, astfel încît aceasta să se încheie cu măsuri concrete, menite să impulsioneze aplicarea în viață a angajamentelor asumate de statele semnatare ale Actului final de la Helsinki, să ducă la progrese efective pe linia întăririi securității, colaborării și încrederii pe continent — aceasta corespunzînd nu numai intereselor popoarelor europene, ci și ale întregii umanității, asigurării unei politici noi, democratice, de pace în lume”. Este clar că reuniunea va putea aduce o contribuție reală, efectivă la promovarea acestor interese și aspirații fundamentale numai în măsura în care nu se va mărgini la un rol constatativ, ci la unul dinamic, concretizat în adoptarea unui program de lucru concret, care să activeze procesul securității și cooperării, să asigure continuarea în forme organizate a acestuia. Reuniunea, arăta pe bună dreptate șeful delegației române în ultima sa intervenție la Întîlnirea pregătitoare, „trebuie să fie orientată spre viitor, ca atare ea nu poate fi doar un „club de discuții”, o simplă „consultare”, în care problemele să fie doar dezbătute fără a se lua însă hotărîri”. România, ca și numeroase alte state participante la Conferința general-europeană, sugerează o reuniune de lucru, care să ducă nemijlocit la rezultate palpabile pe calea edificării securității, dezvoltării cooperării și consolidării cursului destinderii în Europa. Cauza securității și cooperării va fi servită numai dacă la reuniunea de la Belgrad abordarea constructivă se va impune ferm în fața celor neconstructive, care ar putea fi grupate

aproximativ în trei „curenți” principale: cel caracterizat prin înclinația de a acuza pe alții de nerealizările constatate; cel ce proclamă eșecul destinderii din cauza acestor nerealizări; cel înclinat să considere Actul final sîrșit și eforturilor și să declare dosarul problemei închis și clasat.

Este ușor de observat că nici unul din aceste curenți de opinii nu poate reflecta just imensul capital de încredere și speranțe investite de poporul nostru, de toate popoarele europene în procesul inițiat prin Conferința pentru securitate și cooperare în Europa. Căci chiar realizarea integrală în practică a prevederilor Actului final, atît de ferm și perseverent urmărită de România socialistă, nu ar fi decît un singur pas în direcția aceluia înalt grad de securitate, încredere și colaborare

spre care tind popoarele continentului. Cum însă tendințele menționate mai sus continuă să se mai manifeste, într-un fel sau altul, în rîndul unor cercuri mai mult sau mai puțin influente, iar, pe de altă parte, principiul salutar al consensului va fi menținut, reuniunea ar putea să fie lungă și laborioasă. Ea reprezintă însă forul cel mai adecvat în care statele europene pot soluționa problemele majore comune. Pe de altă parte, ceea ce interesează în mod real popoarele celor 35 de țări participante nu este atît durata reuniunii, cît rezultatele ei concrete și măsura în care acestea pot reprezenta progrese efective pe calea destinderii, securității și cooperării.

BAZIL ȘTEFAN ■

Impunătorul edificiu din capitala Iugoslaviei, care găzduiește lucrările noii reuniuni europene

Aritmetica libertății

O gheară, un taur într-un semicerc, silueta unui castel cu turnuri prăbușite și pînza unei corăbii ce se desprinde de țărnișele vegheate de portocali par să fi însemnat pentru mulți, și pentru mult timp, cea mai reprezentativă imagine a Spaniei. Imagine incompletă, desigur, dar îndreptățită. Cel puțin pentru faptul că toate cele patru elemente care o compun sînt virtuți, ori, mai exact, vocații recunoscute ale poporului spaniol: vocația cîntecului, vocația riscului suprem transformat în artă, vocația mîndriei sau așa-zisei „grandorii” hispane și vocația aventurii stimulată de necunoscut.

Verificate de-a lungul istoriei, convertite în fundamente ale tradiției, exagerate prin metaforă și cultivate cu tot sîrgul, aceste patru elemente au pus în umbră multe altele și tocmai de aceea schița rămîne incompletă. Așa de exemplu, una din vocațiile ce nu mai erau în atenție de multă vreme este vocația libertății.

Existența acesteia s-a verificat însă categoric acum cîteva zile, respectiv miercuri 15 iunie, cînd poporul spaniol a fost chemat în fața urnelor de vot pentru a-și declara în mod clar opțiunea sa în ceea ce privește viitorul țării. Rezultatul acestui scrutin desfășurat într-o ordine care, dincolo de unele mici incidente, poate fi apreciată ca fiind perfectă ilustrează pe deplin a-mintita vocație a libertății și nu e nici o exagerare dacă această zi a fost considerată istorică.

Au fost poate mai puțini cei care au crezut de la bun început în acest rezultat de acum bine cunoscut. Iar cei care au crezut cel mai puțin au fost tocmai învinșii de astăzi: adepții, propovăduitorii și apărătorii celor patruzeci de ani de dictatură franchistă.

Puțin convinse de acest rezultat par să fi fost chiar și forțele politice grupate în „centru”, sub conducerea președintelui Adolfo Suarez, pentru că nu se întrevedea o orientare a votului atît de masivă spre stînga. Și s-a orientat.

Rezultatele scrutinului, știute astăzi de toată lumea, în condițiile particularităților legii electorale spaniole dau Congresului deputaților următoarea configurație: U.C.D. — 165 locuri, P.S.M.S. — 118, P.C.S. — 20, Alianța populară —

17, P.S.P. — 6 locuri. Așadar, în pofida condițiilor grele, a faptului că, așa cum arăta pe bună dreptate secretarul general al P.C.S., Santiago Carrillo, „40 de zile de campanie electorală reprezintă foarte puțin pentru a face față unei campanii ostile care a durat 40 de ani”, Partidul Comunist s-a situat ca a treia forță politică a țării.

Înseși partidele de stînga știau că o asemenea izbîndă se va obține greu, că o schimbare categorică se va produce anevoios după decenii de teroare. Și ea s-a produs. S-a produs pentru că, indiferent de faptul că rezultatul definitiv al scrutinului dă posibilitatea ca Uniunea Centrului Democrat să formeze

această extraordinară cursă au apărut pentru ultima dată la televiziune, milioanele de electori, neconfirmați de urne, nu prevedeau nici ei această victorie. Mai ales că unele din aceste discursuri din ultima oră a campaniei electorale păreau făcute pentru a dezorienta, altele pentru a înfricoșa și foarte puține pentru a convinge, între aceste ultime aflîndu-se, neîndoiește, intervențiile avute de Adolfo Suarez, Felipe Gonzales și Santiago Carrillo, liderii Uniunii Centrului Democrat, Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol și, respectiv, Partidului Comunist.

Între cele de dezorientare se află cel susținut, în colectiv, de către liderii

tit” un cîntec din care desprind pentru cititorul român această „strofă”: „Muncitorii și țărani / în cîrînd se vor trezi / cît timp trăiește un Falangist / Revoluția se va face... Firește, cîntecul este mai lung, condamnă patronii, proclamă reforma agrară etc. Într-un cuvînt, un cîntec aparent „revoluționar”. Cîntec de lebadă, de lebadă cenușie: Falanga nu a obținut nici un loc din cele 557, cît adună la un loc Congresul deputaților și Senatul.

În sîrșit, printre discursurile de „spaimă” se numără cel al lui Fraga Iribarne, cel care, după ce și-a etalat meritele de elev și student siliitor, după ce și-a făcut un autoelogiu de ex-ministru franchist, a lăsat să se înțeleagă clar că dacă poporul nu-l alege pe el, pe Fraga Iribarne, teribila „stafie” de stînga care cutreieră Europa poate să treacă Pirineii... Tot un cîntec de lebadă și acesta, locurile obținute la urne reprezentînd enorm de puțin și dovedind tuturor că așa pretinsa „fedație” de partide fondată de Manuel Fraga Iribarne în ultimul septembrie și masiv susținută de cercurile marii finanțe tocmai în vederea cîștigării acestor alegeri nu este decît un lăstar de salcie tăiată.

Spuneam la începutul acestor însemnări că micile incidente produse în timpul votării nu au putut dezorganiza ordinea și perfecțiunea asigurate de guvern prin operația ce s-a numit „Ariete”. Aceasta, în ciuda celor ce, nu de mult timp, în perioada preelectorală, cînd s-au anunțat și au fost recunoscute cîteva sute de partide, lăseau să se înțeleagă clar, din pricina acestei proliferații, că Spania ar fi o țară de neguvern.

Sigur, alegerile nu sînt, în viața unei țări, a unui popor decît un moment, dar mai ales în cazul Spaniei ele pot reprezenta un moment hotărîtor. În acest sens, titlurile presei spaniole de după scrutin sînt mai mult decît expresive: „Naufragiul franchismului”, „O răsunaătoare izbîndă a voinței de înnoire”, „Rezultate de bun augur pentru viitorul Spaniei”. Semnificații profunde, de necontestat.

DARIE NOVĂCEANU ■

Corespondență din Madrid

un nou guvern sub președinția aceluiași președinte, Adolfo Suarez, voturile stîngii, cu 1,3 milioane mai mult decît voturile „centrului”, sînt voturile unei opțiuni politice clare, opțiune pe care noul guvern nu o va putea ignora nici-cum.

Victoria s-a produs pentru că aritmetica libertății acestui scrutin dovedește, în mod categoric, că votul exprimat la 15 iunie este piatra definitivă pe care poporul spaniol, cu marea sa vocație pentru libertate, o pune definitiv peste cei patruzeci de ani de dictatură franchistă, peste amintirea „marelui caudil”, cel care aproape de fiecare dată cînd se adresa poporului obișnuia să-și încheie discursurile cu o frază de îmbărbătare: „spanioli, nu fiți îngrijorați, că eu nu vă las”...

Că poporul spaniol l-a părăsit definitiv pe cel ce promitea să nu-l lase este un fapt de necontestat acum, după alegerile de la 15 iunie. Dar, așa cum am spus mai înainte, evidența nu s-a produs decît după numărătoarea voturilor. Pentru că la 13 iunie, cînd campania electorală a luat sîrșit, lăsînd spaniolilor o zi de reflecție și meditație, iar liderii principalelor partide angajate în

Falangei Spaniole Autentice, partid ce emană din Falanga concepută de către José Antonio Primo de Rivera, împreună cu Ramiro Ledesma Ramos, în 1934, sub clară ideologie fascistă, integrată apoi în Mișcarea Națională a lui Franco. Azi, după dispariția lui Franco, după ce un ex-ministru franchist, Manuel Fraga Iribarne, a „colectat” pentru Alianța Populară o parte din forțele Mișcării, desființată oficial anul acesta, iar alte mici grupări politice s-au deplasat mai de mult în „extrema dreapta”, unde se afla Blas Piñal cu Fuerza Nueva (Noua Forță), Falanga s-a dezmembrat pe mai departe, ultimul fragment, cel așa-zis Autentic, angajîndu-se în bătălia voturilor cu un program electoral care, în mod straniu, cu toată ideologia fascistă care-l patronează, putea fi considerat de neavizați drept... progresist. Discursul ultim de la televiziune, cel care ne-a determinat să facem toată această incursiune, este foarte ilustrativ. În întregime sa, dar mai ales prin prezența unuia dintre conducători, un bărbat tînăr, împodobit cu o frumoasă barbă și care n-a vorbit, ci a cîntat. S-a acompaniat singur la ghitară, veșnica ghitară spaniolă, și a „ros-

Mărturiile fostei terori

Hue, vechea capitală imperială, este un oraș poetic și, implicit, o eternă reședință a artiștilor. El își are tipicurile lui patriarhale, cu o anumită eleganță pînă la rafinamentul listei de bucate sau la aerul distins al cafenelelor unde se citesc reviste și se duc convorbiri literare. Rîul care străbate orașul se numește simbolic, „Rîul Parfumurilor” și este covârșit de flori multicolore și înmiresmate iar șampanele sînt și ele colorate frumos. Dar dincolo de culorile șampanelor dospea mizeria unor oameni care într-o viață întreagă nu izbuteau să-și ducă o casă cît de modestă și erau obligați să se nască și să moară în locuințe plutitoare pe ape. Așa, în orice caz, se prezenta în primăvara lui 1975, imediat după eliberare cînd am avut șansa fericită să intru, printre primii gazetari, în sudul Vietnamului.

Impresiile bune mă cuceriseră în ziua celor rele chiar dacă unele dintre ele se infiripaseră mai ales în hotelul în-cropit într-o fostă locuință a profesorilor universitari. Un alt hotel de alături era încă minat de armatele frunțase în retragere. Erau bănuite mine ascunse chiar și în micul parc al locuinței noastre. — nu aveam voie să călcăm dincolo de alei. Dar o seamă de scriitori scăpați de filajul continuu al fostului regim, mă vizitau zilnic și-mi mărturiseau planuri originale pînă la pitoresc printre care și intenția ca primul lor congres să aibă loc în bărci de agrement, noaptea sub clar de lună.

Totul mi se părea așadar, oarecum bine și frumos pînă ce într-o zi, amfitrionii noștri au ieșit din litera severă a programului de obicei neschimbabilă nici în rupuțului capului și ne-au condus în mașini spre o destinație nemărturisită. Importanța drumului nostru se vedea în gravitatea fețelor și în tăcerea pe care amfitrionii au păstrat-o pe tot parcursul pînă ce, după un colț al unei ulițe lutoase, flancate cu case și ele de lut, ne-a dezmeticit vocea ridicată a unor oameni de pe o altă uliță alăturată care, după toate aparențele, strigau

lozinci. În frazele lor deslușesc cuvintele **Ho Și Min** și morfema **doi-doi** care înseamnă: **veșnic**. Deci prin deducție: „Glorie veșnică marelui Ho Și Min”.

La răscrucea ulițelor ne-am întilnit cu lungul șir de oameni care erau cu toții desculți, aveau labelle picioarelor mari și purtau, ciudat, cu toții aceeași pălărie cenușie și cu boruri cam mari iar la gît, înnodată simplu, eșarfa tipică revoluționarilor. În lungul șir erau și cîteva femei, iar la capătul șirului, o femeie căruntă, purtată pe-o targă de doi bărbați mai tineri și slăbită, — numai piele și os. Înfașurarea era groaznică. Nu mai trebuia să mi se explice: eram sigur că oamenii aceia veneau din închisori dacă nu chiar din lagărul de pe o apropiată insulă lugubră.

Intr-adevăr, tocmai de acolo veneau. Din lagărul cu înspăimîntătoarele cuști de tigri, — celele strimite, în care se stătea numai în picioare sau pe așezat, — deasupra cu gratii sub arșiți și ploii și în care călăii închisorilor aruncau de sus purici, păduchi și ploșnițe.

Am coborît din mașină și am urmărit, de pe trotuar, coloana de demonstrații. Erau cu toții serioși și nu rosteau lozincile mecanic. Se vedea că pun suflet în fiecare silabă rostită. Și erau mulți. Coloana s-a oprit apoi în fața unei clădiri lungi și simple, — un fel de cantină unde îi așteptau mese cu bucate și răcoritoare iar, printre mese, oameni, pe antebraț, cu banderole roșii. Fotoreporterii ne așteptau cu blitzurile, a început un miting simplu ca adevărul și pînă, dar la un moment dat mi s-a părut că totul se învîrte în jurul meu, că mi-e frig, că nu mai am sînge în mine. Mi s-a spus că arătăm alb ca varul.

M-au dus la hotel și mi-au dat medicamente tradiționale mult mai eficiente decît cele pe care le numim cu atributul de laudă: moderne. Seara mi-am revenit și a doua zi dimineața, am plecat spre Da Nang.

Ca urmele fostei terori să se țină lant, în Da Nang am făcut cunoștință cu lecturile primului mare genocid din sudul Vietnamului. Drama s-a petrecut la

estuarul prin care un rîu se varsă în Marea Chinei de Sud. Acolo, la capătul estuarului, sub presiunea armatei de eliberare care înainta vertiginos, un grup de nave așteptau, în larg, să imbarce trupele lui Thieu și să le ducă spre Saigon. Dar armata de eliberare, ajunsă deja pe malul celălalt al estuarului, se instalase tîptil în cursul nopții, într-un crîng cu tufișuri dese. Cînd un corp întreg de armată se îndrepta pe o limbă îngustă de pămînt dintre muntele de marmură și mare, cu mașini blindate, cu care de luptă, cu tunuri și cu întreaga pedestrimă, — armata de eliberare a deschis focul. Surprins, inamicul a intrat în panică și s-a produs o învălmășeală în care tancurile vrînd să se întoarcă în oraș au intrat bot în bot cu tancurile ce veneau spre estuar, — soldații au încercat să se retragă dar ofițerii din ariergardă au cerut deschiderea focului, considerîndu-i trădători, așa că soldații inamici s-au trezit împușcîndu-se unii pe alții. Cînd s-au dezbuimăcit au încercat să ajungă înot la nave, lepădînd de pe ei totul: raniță, armă, cizme, uniforme, bidoane.

Peste cîteva ore armata de eliberare a intrat în oraș printre cadavre de oameni și metal. Ajuns la fața locului la două săptămîni după încăierare, înaintam cu greu printre leșturile de metal, printre zdrențe, și — fără nici o exagerare poetică — pașii îmi scrișneau peste gloanțe. Alături, curtea unei foste întreprinderi industriale era o gigantică piramidă de fier unde au fost transportate o infimă parte din cadavrele de metal.

Urmarea a fost că zile de-a rîndul valurile aruncau cadavre pe plaja de lîngă „Muntele de Marmură” unde în primăvara anului acestuia, la mai puțin de doi ani de la marea tragedie, am văzut oameni făcînd baie, stînd la soare pe plajă, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

Ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic...

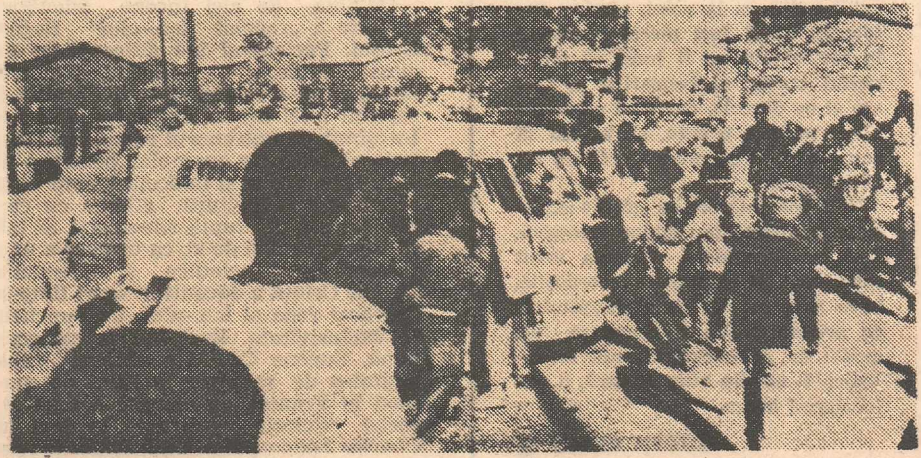
AL. ANDRIȘOIU ■

perat, m-a avertizat cu o delicioasă grijă față de om: „Domnule, puteți filma 10 minute. Dar, vă rog, mare atenție. Filmați numai corpuri. Nici o figură din față sau din profil. Multe fete sînt studente și liceene și ar putea avea neplăceri dacă părinții, profesorii sau colegii...”

Așadar, prostituția își are și ea... „decețele” ei, principii și baremuri ca orice afacere care se respectă! „Ambalajul” de umanitate, de grijă maternă — pe care doamna directoare o arăta față de slavele sale salariate — rămîne uluitor prin aroganță și, pînă la urmă, prin cinismul sîngeros. Prostituția, ca și traficul de droguri, a ajuns să fie organizată pe scară industrială într-un regim de proliferare clandestină după tipul clasic al mafiei. Nu este de mirare că zonele de vad ale prostituției coincid cu acelea ale „desfacerii” de stupefiante, că bordelurile și în general cartierele unde s-au înrădăcinat „paradisurile” pornografiei sînt și gazele ospitaliere ale delincvenților urmăriți de poliție. Tot aici (informațiile date publicității o confirmă) s-au descoperit și cele mai teribile „cuiburi” ale gangsterilor specializați în răpire.

St. Pauli, ca și altele asemenea, nu este altceva decît demonstrația, la scenă deschisă, a limitei inferioare a vieții. Societatea de consum își etalează gangurile cu impetuozitate cu care își concepe reclamele rămase, orice s-ar spune, sufletul comerțului. Inclusiv cu oameni.

RADU BUDEANU ■

Soweto, sau o nouă etapă în lupta de eliberare a poporului Africii de Sud

Nou și
vechi în Univers

Mondo umano?

Profiturile la profitori trag

În jumătatea lunii trecute presa vest-germană publică bilanțurile pe spații considerabile ale bilanțurilor pe 1976 ale concernelor din această țară. Încă de la o fugară lectură se vedea cu claritate că profiturile concernelor erau foarte ridicate. Și aceasta în condițiile în care, în general, a fost redus substanțial numărul lucrătorilor.

De pildă, cunoscutul concern „Volkswagen”, cel care produce tipurile de autoturism cu același nume — dar și alte zeci de produse — concern care în 1976 a procedat la concedierea a 7 000 (șapte mii!) de lucrători, a înregistrat anul trecut un profit record în valoare de peste un miliard de mărci. Explicînd importanta cifră, o publicație — Handelsblatt — care este tipărită la Düsseldorf, scria că o asemenea neobișnuită creștere a profitului a fost realizată îndeosebi datorită „unor draconice măsuri de raționalizare și economii”. În ce-o privește satisfăcută de succesul măsurilor „terapeutice”, conducerea concernului s-a declarat fermă să meargă în mod „energetic” pe această cale.

Dar „August-Thyssen-Hütte-Ag” cum a traversat anul 1976, apreciat drept dificil pentru economia occidentală? „Bine, foarte bine”, a afirmat răspicat conducerea concernului care a dat și amănunțele de rigoare: în cursul anului trecut, efectivul celui mai mare concern siderurgic occidental, care este o proprietate particulară, s-a redus de la 143 500 persoane la 136 000. În plus, la începutul lunii mai 1977, alți 18 000 țelari au fost obligați să muncească după un orar redus evident, diminuîndu-li-se corespunzător remunerația.

Nici cunoscutul „Siemens”, foarte bine plasat între producătorii de armamente, nu a rămas mai prejos la capitolul beneficii și la cel al economiilor. Să exemplificăm: în 1976 un profit de peste 255 milioane mărci și, în aceeași perioadă, o reducere a personalului cu trei la sută.

În sfîrșit, „Bayer”, „Basf” și „Hoechst” — numiți pe drept giganții chimiei vest-germane — au înscris în dreptul lor profituri de circa un miliard mărci.

Așadar, cifrele sînt consistente atît la capitolul profiturilor cît și la acela al reducerilor de personal din „motive de economie”. Lesne de văzut că, în bună măsură, un aspect explică pe celălalt. Un raport invers proporțional.

Parafrazînd un cunoscut proverb românesc, banul la ban trage profiturile la profitori trag.

PETRE NICOLAE ■

Jurnalul unui călător sceptic

Viața în gang

Hamburg, Cartierul St. Pauli. Un departament special al poliției veghează asupra liniștii publice în această zonă. În privința moralei publice nici vorbă de măsuri de austeritate. Asta ar fi culmea... St. Pauli este cel mai întins, cel mai bine organizat, cel mai pîcant și cel mai rentabil cartier (din R.F.G. și din Europa occidentală) în care carnea vie se desface în ritmul și în cantitățile sperate de cei mai optimiști industriași ai prostituției.

St. Pauli este o cetate în cetate. Odată intrat în atmosfera ei de o afișată ambiguitate, sesizezi perfect că aici legea junglei stăpînește, crasă, fără tertipuri sau disimulări. Toată fauna vieții de gang se desfășoară pe străzi cu o mahmură poftă de a sfida regulile decenței. Turisții de clasa a treia, alcoolicii, drogații, golanii de cele mai variate naționalități își găsesc în St. Pauli, după 10 seara, scena ideală. Fiecare își dă în petic după cum îl duce mîntea și, mai ales, buzunarul. Pitorescul străzii și debandada pietonală nu se încheagă însă într-o compoziție de carnaval. Dimpotrivă. O rece disperare, o amărăciune veche — imposibil de măturat — te pîndesc din mai toate privirile. St. Pauli e un paradis de mucava cu îngeri bolnavi și plante vezicante.

Dar chiar și aici, în plină dezecupare morală, vraștea este savant distribuită. Pînă la urmă, în St. Pauli se face comerț și asta impune o organizare inspirată. În consecință, arta capcanei se manifestă pe compartimente. Mai întii sex-shop-urile. Unele sînt mohorîte și îngheșuite. Altele au apetiturile spațiale ale unor magazine universale. Toate sînt de o dezarmantă penibilitate. Ți se oferă reviste ilustrate și cărți, topuri de fotografii (sigilate perfid ca să incite curiozitatea și să oblige clientela să se dezamăgească după ce a achiziționat marfa), filme de 8, 16 și 35 de mm, casete cu înregistrări de sunete previzibile, precum și un arsenal de instrumente pentru cumpărătorii dezordonați mental: bice cu bile de plumb, hamuri, scaune cu țepi și alte dichisuri de chinuire care l-ar deruta și pe Franken-

stein. Pornografia dusă la limita demenței izbucnește din toate colțurile, într-un efort concertat de a dărîma ultima fărîmă de echilibru a unor amatori, oricum, ușor de manevrat.

Vînzoleala străzii, pînă tîrziu spre zori, este de o ferocitate deprimantă. Tinerii umblă în haite zgomotoase, intrînd și ieșind repede din ganguri, în turnee care durează ore în șir. Portarii localurilor și „gorilele” barurilor, cu o structură bine definită, își laudă marfa în tonurile cele mai ridicate. Te iau de mîină și te trag înăuntru, cu o bruschetă complice, ambiționînd să te convingă că mirosul de deodorant dinăuntru ar fi și cel mai bun din lume. Proxeneții pe drojdie se țin scai de tine și își prezintă fotografiile înfașînd victime de o tristețe catastrofală.

Se pare că în St. Pauli tristețea este laitmotivul nr. 1. Prostituatele emană o amărită deznădejde, de parcă fiecare noapte ar anunța dezastrul. Au mîntea schimonosită de gîndul că nu mai rezistă la concurență și rămîn cu... impozitele neplătite. Majoritatea, odată intrate în rețea, trebuie să se lase exploatare la sine. Filiera intermediarilor, de la peștele care te pîndește de după colț pînă la patronii cei mari, poate concura cu birocrația cea mai drastică. Cele care vor să scape din această groapă comună captușită cu paiele sînt urmărite fără milă și, dacă e nevoie, sînt lichidate prin ștrangulare. Cu ciorapul de nylon. Asemenea chemări la disciplină sînt ultimele secvențe ale unei tragedii care începe, banal și mizerabil, în prima noapte de „lucru”.

Intr-o seară am intrat într-un Eros-Centru. La subsol, lîngă stîlpii plantati din 2 în 2 metri, femeii sumar îmbrăcate așteptau cu o mohoreală care nu mă mai frapa. Am rugat-o pe una dintre ele să mă ducă la patroană. După negocieri spinoase m-a primit. Avea alura rigidă a unei directoare de întreprindere normală. S-a așezat la un birou foarte sobru echipat, ca orice birou unde se practică afaceri. I-am explicat că fac un film despre viața în marile orașe și îi cer permisiunea să filmez în... garaj. După ce mi-a propus tranșant un preț cît se poate de pi-

Căldură mare

Comunicatul Federației de fotbal de la sfârșitul săptămânii trecute a liniștit pe toată lumea: în sfârșit forul suprem al problemelor de balon rotund va intra în arenă și se va apuca să puie lucrurile la punct. Lectura cronicilor de luni și ascultarea relatărilor de la postul de radio nu ne-au oferit o imagine concludentă a calității jocurilor de duminică. Trei erau punctele nevralgice ale acestei etape: Bucureștiul și anume Stadionul Republicii unde Sportul studențesc trebuia să-și apere cinstite șansele în fața Rapidului; Galați unde F.C. Constanța avea de înfruntat o echipă și așa pusă sub semnul întrebării: cea a localnicilor, și Aradul unde o simpatie firească, așa zice, una pe U.T.A. și Corvinul.

Ei bine, la București lucrurile sînd mai în ochii mulțimii faptele se pare că au fost cu totul curate. Răducanu a fost retras din echipa studentescă pe motiv de boală diplomatică, spre a nu lăcrăma cumva în poartă văzîndu-și foștii colegi cum se chinuie să rămînă în Divizia A, încă vreo trei sau patru alb-negri s-au îmbolnăvit sau erau bolnavi sau suspendați, nu mai știm nici noi, așa incit teoretic, din pornire, gărarii aveau o șansă, numai că Lazăr, rezerva lui Rică, a ținut să se afirme și să amenințe și tricoul de la club al fostului portar al naționalei, de unde un 1-1 la mustată, stabilit în primele 10 minute ca să nu fie vorba. Nu am văzut meciul, dar am citit că Realul Giulești a ratat goluri și pentru anul viitor cînd se pare că se va întoarce din nou acolo unde nu e intristare, nici durere. Ne pare rău că această simpatică echipă nu a găsit toate resursele pentru a contracara valul de simpatie care s-a abătut, să zicem asupra Constanței și Corvinului pentru că ce altceva decît simpatia pe care oamenii lui Antonescu și cei ai lui Nunweiler VI au iscat-o colegilor de întrecere explică nului de la Arad și victoria tomitanilor la Galați? Un ziarist mai isteț a și prezentat cheia rezultatului de pe malul Dunării: „Ce, domnule, vreți să-i batem (pe constănțeni, n.r.) și să-i luăm cu noi în Divizia B ca să ne facă zile fripte la anul cînd o să ne luptăm și noi din nou pentru prima divizie? Logică de fier care explică ușurința cu care cele trei puncte marcate de echipa Constanței au săltat-o deasupra Rapidului cu care se va întîlni în ultima etapă cînd pe malul mării se va disputa derby-ul derby-urilor, adică lupta pentru locul 16!

La Arad, textiliștii care au găsit resurse de atîtea ori ca să cîștige pe teren propriu în fața unor echipe mai acătării, de data asta au valsat în jurul Corvinului care pare deocamdată mai aproape de visul celorlalți. Sint chestiuni ce vor fi vreedată elucidate.

Surprinde căderea Craiovei. Unsprezecele din Bănie a primit în ultimele două meciuri 7 goluri și nu a înscris nici unul. Să fi căzut atît de rău apărarea betonată a lui Tească, ori toate eforturile sînt îndreptate acum pentru cucerirea Cupei României? Vom vedea. Oricum, un nou capitol din „Memoriile“ Piticului este gata.

La TV am văzut meciul Dinamo—Progresul: 4-1. Partidă fără sare, deși saltul acrobatic al lui Tichigiu care a pasat lui Moldovan mingea golului doi, ca la volei, rămîne anologic. Să fi fost niscăi interese în joc, cineva ar fi jurat că nefericitul portar al bancarilor a fost așa și pe dincolo, dar cînd miza era aceea pe care o știm, nu putem să spunem decît că mare-i grădina lui Dumnezeu.

Unii comentatori au găsit o explicație pentru toate: căldura excesivă. Este un argument. Oricum acest campionat de bătut toate recordurile, între care cel al neinteresantului, cu prisosință. Va fi clasat ca un model de nefericită dispută fotbalistică și nu din vina noastră, a celor care-l iubim.

EUGEN BARBU ■

Palmares

În orașul cu dragi rezonanțe olimpice sportivilor români, Tampere, într-o țară care iubește și practică atît caiacul cît și canoia, Finlanda, într-o companie selectă, înglobînd sportivi din Ungaria, Norvegia, Polonia și țara gazdă, cu numeroase distincții internaționale în aceste discipline, reprezentanții țării noastre și-au înscris numele în fruntea clasamentelor recentului concurs de cinci ori! Ivan Patzaichin, desfășurîndu-și forțele între 1000 și 10000 m, obține două victorii la canoa simplu, Vasile Diba îl imită într-o probă mai nouă pentru el — caiac simplu — 1000 m și, a doua oară, alături de alți trei caiaciști în echipajul de 4 condus de el (Simioncenco, L. Serghel și Malihin, aceștia doi din urmă ocupînd locul frunții în proba de K2, pe distanța de 1000 m).

La Budapesta, atletele noastre și-au confruntat rezultatele obținute recent în țară în condițiile concursului internațional desfășurat pe Népstadion. Dacă pentru Alina Gheorghiu zborul ei de 6,90 m, obținut printr-o săritură depășită, poate însemna preluđuul unor excepționale rezultate, cei 6,72 m reprezintă — credem — un record personal în competiție oficială și „un prag“ sănătos pentru sezonul aflat de-abia la început. Dumitru Iordache urcă și el pe podium, la aceeași probă de săritură în lungime, rezervată bărbaților, cu 7,80 m.

Pe un alt meridian, la Bourges, Natalia Mărășescu și-a verificat posibilitățile excepționale demonstrate cu prilejul noller sale performanțe de nivel mondial, în proba de 3000 m, cîștigată în 8:59,3. La 6 zecimi de secundă de Maricica Puică. Pe lîngă adversarele redutabile, englezoaica Ford și americana Bremster, sportivele noastre au avut de înfruntat ploaia și vîntul, ceea ce nu le-a împiedicat să cîștige și, în aceeași gală atletică, să doboare un record național la 4X800 m (locul III în concurs).

Din culisele boxului profesionist (X)

Povestea unui rege al k.o.-ului

Printre strălucii reprezentanți ai boxului francez dinaintea anului 1920 un adevărat rege al k.o.-ului a fost Eugène Criqui, care pe bună dreptate își merita cu prisosință această denumire. Născut la 15 august 1893 la Paris, Eugène Criqui a început să practice boxul de la vîrsta de 14 ani, ca numai după 5 ani să devină campion al țării sale. Ceea ce surprinde total este că la începutul carierei sale Eugène Criqui era un pugilist așa-zis „științific“ care nu avea „punch“, reputind victorii doar la puncte. Așa se explică faptul că din cele 52 de întîlniri susținute a cîștigat 46 la puncte, pierzînd celelalte 6. Primul război mondial a întrerupt prematur cariera care se anunța strălucită a micului Eugène Criqui. Înrolat în armată și luptînd pe front unde a fost dat ca exemplu și decorat pentru eroismul său, Eugène Criqui în timpul unui asalt a fost lovit de un glonț de mitralieră în maxilar, fiind internat la spital în stare gravă. Medicii i-au extras glonte. declarînd că Eugène Criqui va trebui să-și întrerupă cariera de boxer. Reîntors la Paris, fără nici o meserie decît aceea de boxer, ambițios, Criqui a declinat verdictul medicilor, reluîndu-și antrenamentele.

De-abia de aici începe adevărata poveste a „regelui k.o.-ului“ Eugène Criqui. Parizianul s-a antrenat pe ascuns luni de zile, utilizînd o metodă nouă. El și-a schimbat radical stilul la capătul unei munci extraordinare, care l-a uimit pe antrenorul său. Criqui trebuia să se apere exemplar pentru a nu fi lovit la bărbie și în același timp urma să plaseze o lovitură eficientă cu care să-și scoată din luptă adversarii. Și iată că transpirînd zi de zi, ca urmare a unor antrenamente metodice și extenuante Eugène Criqui a devenit în scurt timp un adevărat rege al k.o.-ului, un puncheur în exclusivitate. Evoluînd la categoria pană, Eugène Criqui a obținut rapid calitatea de șalanger la titlul de campion al Franței, ca urmare a unei superbe victorii realizate în fața lui Charles Ledoux (k.o. I 4.II.1922). Spectatorii parizieni au salutat cu aplauze furtunoase victoria obținută în mai

Soarta titlului era decisă, dar campionii nu s-au făcut că joacă!!

Spre deosebire de campionatul de fotbal, cel de rugby își cunoaște, de mai multe etape, cîștigătoarea: formația Steaua care, în ultimii ani, ratase cucerirea titlului deținut de mai multe ori în trecut. În acest sport, o spunem cu plăcere, valorile n-au fost monopolizate de București, iar situația actuală a principalei competiții naționale nu dezminte afirmația noastră, cu toate că Steaua este, în acest an, o învingătoare sigură și detașată. O confirmă nu atît desfășurarea principalei confruntări a etapei de duminică, dintre Steaua și Farul — surpriza plăcută a ultimelor campionate — (fără posibilitatea împiedicării echipei militare de a se menține în fruntea clasamentului), ci, poate mai puternic, insuccesul puternicei formații bucureștene Dinamo, care a cedat, și încă la scor, în fața unei alte reprezentante a provinciei: C.S.M. Sibiu! O paralelă între agitatul și mult comentat campionat de fotbal — în care partea superioară a clasamentului cît și cea inferioară stîrnesc pasiuni, nedumeriri și neîncredere — și întrecerea rugbyștilor ne dă, de fapt, raportul dintre două discipline, nu la fel de populare la noi, dar cel puțin la fel de interesante în ceea ce privește ambiția competițiilor, cuantumul de participare și fizică și afectivă a jucătorilor, capacității lor de a se exprima, nu numai ca tehnicieni și tacticieni al

sportului practicat, ci și ca oameni de club. Pentru că Farul, aflat evident într-o perioadă de refacere, nu renunță, fără luptă, la panasul ei de campionă care a înfrumusețat, am spune prin prezența sa în vitrina cu trofee de la Constanța, întregul litoral, încercînd la București să întrerupă șirul de victorii steliste chiar dacă rezultatul în sine nu mai avea importanță. Pe scurt, Farul a jucat fără complexe și a menținut, mult timp, un echilibru pe care bucureștenii s-au strădui, nu totdeauna prin mijloacele cele mai potrivite, să-l strice, impunîndu-și modul de joc. Pînă la un moment dat, scorul părea rezultatul unui duel direct între Bucuș și Durbac, transformării celor două echipe. Pînă la urmă, Steaua a reușit să înscrie și încercări, innobilîndu-și astfel victoria cu puncte realizate nu din lovituri de pedeapsă (care se acordă pentru greșeli), ci prin învingerea apărării adverse și purtarea balonului în terenul de țîntă în brațe, adică — dacă vreți iar o comparație cu fotbalul — prin goluri-goluri și nu prin lovituri de la 11 m. Steaua a reușit, în acest an, și faptul ni se pare cu atît mai meritoriu cu cît formula de campionat ar fi putut s-o dezavantajeze, dar și pentru aceea că antrenorul său, Petre Cosmănescu, este același care, împreună cu V. Trimescu, conduce și destinele reprezentativei naționale, fapt care probează un efort sporit de muncă, inteligență și pasiune pentru rugby. Și pentru fostul internațional Ion Danicu sezonul actual înseamnă un prim succes în noua sa carieră de antrenor (secund la Steaua). Remarcăm cu satisfacție că la conducerea tehnică a echipelor noastre de rugby se află foștii jucători de valoare. (Pentru cei care n-au aflat încă, scorul meciului Steaua — Farul 36-9, la pauză 9-6.) (Emanuel Valeriu)

grăbit să-i ofere un nou contract lui Eugène Criqui cu condiția ca francezul să-și pună titlul în joc în fața lui Johnny Dundee. Meciul, disputat la un interval de numai 54 de zile de cînd Criqui cucerise centura, s-a încheiat în favoarea lui Dundee, declarat învingător la puncte după 15 reprize. Odată învins, managerii l-au ocilit pe Criqui, deoarece el nu mai prezenta același interes ca la început, mai ales că în S.U.A. categoriile mici nu atrăgeau un mare număr de spectatori, încasările nefiînd pe placul afaceriștilor din culisele boxului profesionist. La o vîrstă înaintată pentru sportul de performanță (31 de ani), Eugène Criqui continua să boxeze pentru a-și asigura existența zilnică. Într-o zi, la un antrenament, Eugène Criqui s-a accidentat la mina dreaptă. Totuși el a acceptat să-l înțilnească pe belgianul Hebrans, pe care l-a învins foarte greu la puncte. Incepuse declinul lui Eugène Criqui, care a trebuit să facă o pauză de 8 luni. Au urmat apoi înfringeri suferite în fața unor adversari care mai tîrziu au devenit la rîndul lor vedete, ca de pildă Danny Frush, Carlos Uzabeaga, Al. Brown Panama și Gustave Humery. Eugène Criqui, celebrul boxer francez, s-a retras din activitatea competițională la 19 martie 1928 cînd avea vîrsta de 35 de ani, ieșînd pe ușa din fața a arenei sportive. Criqui și-a încheiat prodigioasa sa carieră în calitate de învingător la puncte în fața lui Benny Carter. Sărac, și uitat de oficialitățile sportive, Eugène Criqui a murit la 7 martie 1977 pe un pat mizer al unui azil de bătrîni din localitatea Villepinte, avînd respectabila vîrstă de 83 de ani și 7 luni. Odată cu el a dispărut cel de-al 7-lea din cei 10 foști campioni mondiali francezi. Numele său se înscrie alături de ceilalți campioni mondiali francezi decedați: Georges Carpentier, care a avut o situație financiară precară înaintea morții sale, Battling Siki, împușcat de mafiști, André Routis, Marcel Thill, Marcel Cerdan, decedat într-un accident de avion, și Young Perez. Ceilalți 3 foști campioni mondiali, Robert Cohen, Alphonse Halimi și Milou Pladner, sînt în viață. Dintre ei Milou Pladner, boxerul care în 1925, la Stockholm, a cucerit prima medalie de aur la campionatele europene pentru amatori, iar mai tîrziu a fost un remarcabil profesionist, este orb și lucrează ca maseur la o baie din Paris.

PAUL OCHIALBI ■

DIVIZIA A: 20 Iunie

BUCUREȘTI: Sportul studențesc — Rapid 1-1 (1-1). Obținând doar un punct în partida de duminică, rapidiștii și-au diminuat simțitor șansele de „supraviețuire”. Rezultatul nedreptățește, oarecum, formația feroviară, care a atacat mai mult (în special după pauză), a căutat golul, dar șansa i-a ocolit pe înaintașii echipei antrenate de Motroc. Dacă giuleștenii au jucat crispat, precipitându-se la fiecare atac și, deci, greșind mult, de cealaltă parte, studenții au evoluat degajat, cu mult, chiar prea mult calm, doar Cazan și O. Ionescu încercând să atace ceva mai incisiv. ● Suporterii feroviarilor deși nemulțumiți de prestația favoriților, au asistat la câteva faze de mare spectacol și au văzut, de asemenea, un portar în zi mare: Lazăr, înlocuitorul ex-rapidistului Răducanu. ● Au încercat să joace ceva mai aproape de cerințele primei divizii: Lazăr 9, Cazan, O. Ionescu, Ciugarin 7 (Sportul); Cojocaru 8, Manea, Neagu, Ad. Dumitru 7 (Rapid). ● A arbitrat C. Dinulescu, ajutat de N. Georgescu și Gh. Dumitru — toți din București (Cornel Catană). **Dinamo — Progresul 4-1 (0-1)**, sau „țipătul lebedei” pentru Progresul, care a apărut eroic timp de 50 de minute golul lui Tevi, ca să se prăbușească definitiv după egalarea lui Dudu Georgescu, la o fază la care s-a acuzat fault la portar. După noi, s-a comis acolo o infracțiune, portarul Progresului fiind împiedicat să ajungă la mingea. ● La 1-1, Tichigiu a greșit ca în cupa școlilor, Al. Moldovan a făcut 2-1 și Dinamo a rămas singur pe gazon, în fața unei grupări depășită la toate capitolele. ● Remarcați: Dudu Georgescu, Dinu, Al. Moldovan 8, Cheran 7 (Dinamo); Tevi, Iorgulescu, Moraru 7 (Progresul). Cu excepția fazei de la golul egalizator, cu multă greutate în stabilirea rezultatelor, corect arbitrajul lui R. Stăncan, ajutat de S. Stăncescu și V. Roșu, toți din București (Ovidiu Ioanițoia). **ARAD: U.T.A. — F.C. Corvinul Hunedoara 1-1 (0-0).** Mecii mediocri și plătisitor, în care oaspeții veneau spre un „x” aproape previzibil, dar nu din pricina distanței geografice dintre Arad și Hunedoara, ci din cea a subsolului clasamentului, unde „canicula” înmoaie sufletele binevoitoare. ● Prima repriză a fost curată și nevinovată, fără schimbarea tablei de marșaj. Apoi, în ultimele 45 de minute, pe teren s-au comis două goluri (Cura, min. 58, respectiv Iancu, min. 68, gol excelent, sub privirile dumirițele ale fundușilor gazde), adică doar atât, într-o deplină sportivitate și bună înțelegere. Unii jucători arădeni ni s-au părut a fi intrat deja în vacanța mare, ceea ce i-a iritat pe spectatori credincioși până la capăt fotbalului. ● Remarcați: Jivan 8, Leac 7 (U.T.A.); Vlad, Tonca 8, R. Nunweiler 7 (Corvinul). ● A condus un meci ușor C. Petrea, ajutat de N. Voinea și C. Mateescu — toți din București. (Teodor Bulza). **TG. MURES: A.S.A. — Universitatea Craiova 3-0 (2-0).** Paradoxal, dar eliminarea lui Hagnal (min. 22) a transformat un avantaj al studenților în principalul motiv al acestei înfringeri. Craiovenii n-au știut până la sfârșitul meciului ce să facă cu al unsprezecelea om, jucând până în minutul 90 absolut lamentabil. ● Mai notăm atitudinea ireverențioasă a lui Crișan, care la invitația antrenorului său n-a vrut să părăsească terenul decât după un adevărat circ. ● Remarcați:

Top „Flacăra”-fotbal

TOPUL SEMIFINALELOR CUPEI

1. C. Ștefănescu — 9 p; 2-7. Stoica, Iordănescu, Georgescu și Profir (Metalul Buc.), Tilihoi, Neagu — 8 p; 8-17. Dumitru, Zamfir, Lungu și Nedelcu (Metalul Buc.), Cițu, Balaci, Niță, Pop, Ad. Dumitru, Ioniță — 7 p, urmat de

TOPUL ETAPEI A 32-A

1. Pislaru — 10 p; 2-8. Băloni, Cavai, Naom, Sameș, M. Constantinescu, Florea (S.C. Bacău), Lazăr (Sp. stud.) — 9 p; 9-29. D. Georgescu, Dinu, Al. Moldovan, Jivan, Vlad, Tonca, Körtesi, Anghel, Lața, Augustin, Fildan, Speriatu, D. Nicolae, Stancu, Ciocirlan, Ciobanu, Iordănescu,

Volmer, Iieș, Florea (F.C.M. Reșița), Cojocaru — 8 p; 30-57. Cheran, Tevi, Iorgulescu și Moraru (Progresul), Leac, R. Nunweiler, Beldeanu, Irimescu, C. Ștefănescu, Petrescu, Ciupitu, Bigan, Al. Naghi, Suciu, Cirstea, Romilă, Dănilă, Vigu, Moraru (Steaua), Tolea, Pană, Porățchi, Neagu, Manea (Rapid), Ad. Dumitru, Cazan, Ciugarin, O. Ionescu — 7 p.

În urma aditării cu punctele (notele) obținute până acum, iată cum arată topul permanent alcătuit de revista noastră:

1. C. ȘTEFĂNESCU	—	101 p
2. Dobrin	—	100 p
3. Balaci	—	99 p
4. Iordănescu	—	90 p
5. Antonescu	—	89 p
6. Romilă	—	87 p
7. Muțescu	—	83 p
8. Economu	—	81 p
9. Dumitru	—	80 p
10. Vlad	—	79 p

Pislaru 10, Băloni 9, Körtesi 8 (A.S.A.); Beldeanu, Irimescu, C. Ștefănescu 7 (Univ. Craiova). ● A arbitrat bine M. Buzea, ajutat de C. Ioniță 1 și C. Raica — toți din București (Răzvan Bărbulescu). **BACĂU: S.C. — F.C.M. Reșița 2-0 (1-0)**. Băcăuanii au obținut în final o victorie clară, chiar jucând fără patru titulari, forța echipei gazdă constând în jocul pe extreme, acolo unde Pană și Florea s-au intercalat adesea, producând derută. ● Oaspeții au contestat penalty-ul din care s-a înscris primul gol (Volmer, min. 37), dar părerea noastră este că jucătorul reșițean Chivu a jucat mingea cu mîna. ● Remarcați: M. Constantinescu, Florea 9, Volmer 7, Pană 7 (S.C.); Iieș, Florea 8, Porățchi 7 (F.C.M.). ● A arbitrat foarte bine C. Manușaride, ajutat de N. Gheorghe și I. Pop — toți din București (Gheorghe Amuza). **TIMIȘOARA: Politehnica — Jiul 3-0 (2-0)**. Mobilizându-se exemplar, studenții au reușit în meciul cu Jiul o victorie clară, ca urmare a celui mai bun joc din returul campionatului. Reintrat după o absență de peste două luni, Anghel și-a justificat prezența în teren printr-un excelent joc de concepție, creînd numeroase atacuri periculoase la poarta (apărută senzațional) lui Cavai. ● În fapt, pe oaspeții forma portarului i-a salvat de la o înfrîngere catastrofală, alături de care Augustin și Ciupitu, jucând și ei bine, au reușit ca scorul să rămîna numai 3-0. ● S-au remarcat: Anghel, Lața 8, Nadu, Petrescu 7 („Poll”); Cavai 9, Augustin 8, Ciupitu 7 (Jiul). ● A arbitrat foarte bine N. Raab (Cimpia Turzii), ajutat de T. Gabos și I. Joldos — ambii din Cluj-Napoca (Cornel Ionescu). **GALAȚI: F.C.M. — F.C. Constanța 1-3 (1-1)**. O jumătate de oră de plătisă, după care portarul Ștefănescu nebisgat în seamă pînă atunci uită miza mare a partidei și scapă o minge expedită destul de slab de Tolea. N-a trecut mult și am fost martorii altui gol „de autor”, adică de portar. Livețuc a avut de executat o lovitură liberă de la peste 20 de metri, iar Hagioglu a rămas tîntuit lângă stîlpul din dreapta, spectator. ●

fost cel mai simplu mod pentru realizarea egalării, intrucît înaintașii constănțeni erau cu regularitate surprinși în ofsaid de tușierul T. Istrate, care și-a făcut în mod strălucit datoria. ● Nu la fel s-a întîmplat după schimbarea porților, atunci cînd Gh. Vasilescu I. poate îndușoșat de nevoia de puncte a oaspeților, i-a permis lui Buduru (afiat în momentul centrării lui Dragnea mult în spatele fundușilor) să îndeplinească o formalitate: aceea de a înscrie. ● Și, ca o incununa a „eforturilor”, în final, Haiduc, fi pasează direct lui Ignat, al cărui șut, respins mai întîi de Hagioglu, e reluat în poartă de Dragnea și... 3-1. ● Au lipsit cu desăvîrșire situațiile dramatice și faulturile, chiar și cele de joc cît și multele cartonase colorate pe care N. Rainea, în aște ocazii le-ar fi împrăștiat fără zgîrcenie. ● Remarcați doar zbaterea lui Tolea — nota 7, ca peștele pe uscat. ● A arbitrat onorabil N. Rainea (Birlad), ajutat foarte bine de T. Istrate și încercat de Gh. Vasilescu I., ambii din București (Ion Predoșanu). **ORADEA: F.C. Bihor — F.C. Argeș 1-0 (1-0)**. Dominarea netă la care gazdele și-au supus adversarii pe tot timpul meciului nu le-a adus bihorenilor decât un gol (Suciu, min. 9, după o frumoasă fază de atac), suficient însă pentru o victorie clară. ● În repriza secundă, oaspeții au mai echilibrat jocul, dar ocazia cea mai mare a ratat-o Ghergheli (penalty netransformat, la un henț fr. careu al lui Iovănescu). ● Remarcați: Naom 9, Fildan 8, Bigan, Al. Naghi, Suciu 7 (Bihor); Speriatu, D. Nicolae, Stancu 8, Cirstea 7 (Argeș). ● A arbitrat satisfăcător C. Niculescu, ajutat de N. Păvăluță și V. Constantinescu — toți din București (Dumitru Constantinescu). **IASI: Politehnica — Steaua 1-1 (0-0)**. Rezultat echitabil după aspectul jocului, dar trebuie să nu uităm că oaspeții au egalat cu numai zece minute înainte de final, la o mare greșeală a portarului Bucu, despre care, pînă în acel moment, numai lucruri frumoase s-au spus. ● Cel mai mult ne-a plăcut ritmul jocului — aspru pe alocuri (gazdele au avut

și perioade cînd au jucat la intimidare fiind tîrziu domoliți de arbiterul în linieră), cu multă ambiție de o parte și de cealaltă, tensionat uneori nervos. Steaua a eșuat în final mulțumită cu rezultatul de egalitate, oarecum nesperată în urma absenței lui Dumitru și Ion Ion, ca și a cvasi-absenței din teren a lui Troi și chiar a lui Năstase (acesta a egalat în min. 80, dar în condițiile amintite). ● În rest se cuvine să mai spunem ceva despre evoluția publicului local, care formează o tribună prea rea. Remarcați: Ciocirlan, Ciobanu 8, Romilă, Dănilă 7 (Poll); Sameș 9, Iordănescu 8, Vigu, Moraru 7 (Steaua). ● A arbitrat satisfăcător O. Anderco; la linie, cu multe greșeli datorate incompetenței, I. Taar — ambii din Satu Mare, și V. Catană — Carei (Dumitru Graur).

CUPA: SEMIFINALE, 15 Iunie

BUCUREȘTI: Steaua — Metalul 4-2 (2-0), după un meci plăcut și disputat, mai ales în prima jumătate a reprizei secundă. ● Steaua a început în forță și a ajuns, după exact o oră de joc, să se distanțeze la 3-0 (goluri Zamfir, Năstase și Troi) folosind mai ales jocul extremelor. Simțind că nu mai are ce pierde, Metalul a încercat și a reușit o zvicnire, reducînd pînă la 2-3 (goluri Lungu și Georgescu, ultimul din penalty), grație unui fotbal ambițios și pe alocuri elegant, care a părut să șteargă diferența dintre actualii campioni a. țării și o grupare, pînă la urmă oarecare, din divizia B. ● Scorul final a fost stabilit prin golul lui Năstase și prin ofsaidul de zile mari al lui Troi, autorul centrării, în fața căruia tușierul M. Stan n-a închis un ochi, ci pe ambii! Aitfel, o victorie meritată. ● Remarcați: Stoca, Iordănescu 4, Dumitru, Zamfir 7 (Steaua); Georgescu, Profir 8, Lungu, Nedelcu 7 (Metalul). ● Cu excepția fazei de la ultimul gol, fără greșeală arbitrajul lui Fr. Coloș (Ovidiu Ioanițoia). **PIEȘTI: Universitatea Craiova — Rapid 1-0 (0-0)**. O victorie „mică”, după un joc deloc deosebit, dar care plasează echipa craioveană într-o finală de mare atracție, alături de Steaua. ● Universitatea a jucat mai bine începuturile de repriză, cînd a dominat clar, uneori zdrobitor, dar atacul său de „muște” (Crișan, Cițu, Marcu) n-a izbucnit decît prea rar să se demareze eficace în fața marajului strins aplicat de adversari. La mijloc, Balaci s-a zbatut, însă Donose și mai ales Beldeanu au pedalat mult în gol, ușurînd sarcinile feroviarilor. ● După câteva ocazii craiovene, rapidiștii încep să îndrăznească mai mult, dar atacurile lor sînt lipsite de periculozitate, numai șansa aruncîndu-i lui Rîșniță în fața cea mai mare ocazie a reprizei, stopată însă de Lung. ● După golul lui Cițu (min. 47), dribling subtil și neașteptat pînă lângă stîlpul porții, de unde mingea a fost deviată în gol, la îngrămădeală, de un grup de rapidiști, echipa feroviară aruncă toate forțele în atac, dominînd destul de clar restul timpului de joc. Surprinzător, echipa lui Motroc a dovedit o mai bună potență fizică și un final de joc în forță, lucruri care însă nu s-au putut transpune și pe tabela de marșaj dat fiind jocul foarte exact al apărării conduse de Ștefănescu. ● S-au remarcat: C. Ștefănescu 9, Tilihoi 8, Cițu, Balaci 7 (Univ. Craiova); Neagu 8, Niță, Pop, Ad. Dumitru, Ioniță 7 (Rapid). ● A condus satisfăcător O. Anderco (Satu Mare) (Dumitru Graur).

Nicolae Tăutu inedit

Din jurnalul prestudentului Tilică

● Paginile de umor inedit pe care le publicăm mai jos ne-au fost puse la dispoziție de familia mult regretatului poet, dramaturg, romancier și publicist Nicolae Tăutu, tocmai în zilele cînd se implinesc 5 ani de la fulgerătoarea sa dispariție. Ele sînt începutul unui serial al cărui personaj poartă un nume impus deja prin pana și verva lui Nicolae Tăutu. „Soldatul Tilică” din foiletoanele publicate în presa militară cu decenii în urmă este, de această dată, un adolescent în derivă.

2 aprilie

M-am hotărît să-mi scriu jurnalul intim. Cînd aștepți o cafea, un pepsi sau un coniac, prind bine cîteva cuvinte însemnate pentru la bătrînețe, cum spune Mimy Belfegor, prietena mea, pictorița. Mai ales într-un moment cînd viața se anunță plină de evenimente. Azi am avut un scurt dialog de la semidistanță cu babacul ce mi-a aruncat verbal: „Nenorocitul, cînd eram ca tine, lucram în fabrică și dădeam și examenele, să-ți fac o viață mai bună! Și tu nu ești în stare de trei ori la rînd să-ți treci bacalaureatul!” „Mai încet, babacule, ce sînt de vină dacă n-am știut că tipografiile vin din Serbia, cînd nu mi-ai dat bani să vizitez Iugoslavia cu O.N.T.-ul!” Babacul se înfurie de-a binelea: „Ești o pușlama și un leneș!” Noroc că pe ușă au năvălit, ca la incendiu, mama, mama-mare și tușa Vera. Nu sînt ranchiunos și cu greu l-am salvat pe babacul de urgia lor, după ce mi-a dat o bătrîină de o sută lei, în cap, căci „picioare” i-am dat eu la „Lido”. E tare babacul!

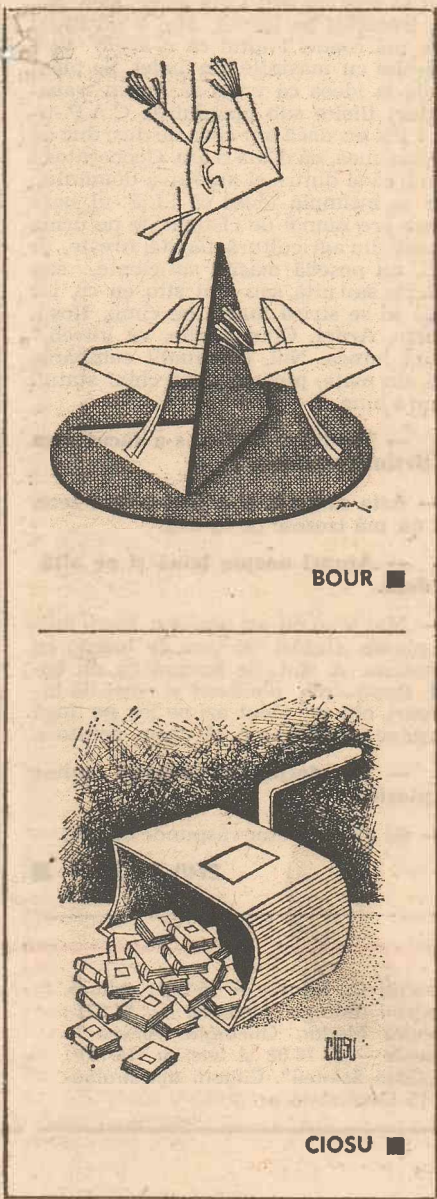
5 aprilie

Azi am fost toată banda în pîr la „Podgoria”: Mimy Belfegor, Lily Peel, Sfîntul, Il Fugitivo zis și Gigi Cacialma. Și nici unul în fonduri, așa că servim o cafea mare pe rînd, în timp ce „Dand Studentul” ne prelucra: — Nu m-am dus la facultate ca să vă luminez pe voi, iar voi să mă primiți doar cu o cafea?... Mai multă rațiune, lumea fără mișcare e moartă... Pînă și Tilică al nostru, un babac baban pe post de ștabuleț, s-ajungă fără o lețcaie în buzunar... De ce nu ne ocupăm de părinți, contemporanilor, să-i aducem pe drumul dragostei față de prunci, că ei ne-au vrut și nu noi i-am dorit. Este? — E un tip Dandu Studentul!... Are 27 de ani și e în anul trei la Agronomie! „La agronomie, dar flotant”, ne zice el. „Mă veți vedea agronom cînd va crește griul pe Calea Victoriei și ovăzul pe Magheru. Cum termin, îi spun bătrînilui că mă înscriu la arta dramatică... Și iar cîțiva ani de studenție laborioasă. Aia-i să fii studios și să ieși din facultate direct la pensie!” Ce ziceți de Dandu? Așa cap... Dealtfel, mi-a spus:

— Tilică, îl anunți pe taică-tu că ți-ai găsit profesor de română pentru bacalaureat, cu doi poli ora... Trei ore pe săptămînă, fix o sută douăzeci... La franceză o sută douăzeci, la istorie idem, deci facem rost de 360 pe săptămînă, că nu pe gratis se ia bacalaureatul! Miine, la șase, încep tratativele cu bătrînul tău, să-l ajustăm de primă...

7 aprilie

La șase punct, Dandu îmbrăcat în salopetă l-a salutat pe babacul meu cu „Noroc bun, tovarășe!” Bătrînul s-a prins și l-a îmbrățișat spunîndu-mi: „Iată un om, Tilică!” E un tip Dandu: a refuzat cafeaua, coniacul, țigara, spunînd: „Noi sîntem un colectiv de profesori care mai toți ne ocupăm și de o meserie, eu sînt instalator. În timpul liber colectivul nostru prepară pentru bacalaureat cu rezultate sigure. Anul trecut au reușit 110% la examen că unul din elevi l-a ajutat la lucrarea scrisă pe un văr”. Apoi mi-a luat țigara din gură: „Ținere, nu-i bine să fumezi, avem nevoie de un viitor sănătos și nevicat!” Ei, gestul ăsta l-a convins pe babacul, care i-a pus în mînă trei sute șazeci de lei pentru prima săptămînă: „Îi dați lecții acasă!” „Nu, la noi, locuim toți profesorii într-un apartament. În trei ore trece din materie în materie!” Și pe drum, Dandu, formidabil tip, mi-a spus: „Vezi, Tilicuță, cu cîtă sudoare se scoate un ban! Să te vad răsfoind cărțile! Ține 180 lei, e partea ta!” Și ne-am oprit la Gigi Cacialma, unde, cu Sfîntul și cu Mimy Belfegor, am bătut cărțile pînă ni s-au jupuit degetele! Strașnic careu! Pînă la sfîrșitul partidei am pierdut trei ore de franceză și două ore de română. De-o oră m-a împrumutat Dandu în contul săptămînii viitoare, rugîndu-mă să-i spun lui babacu că „cine are carte are parte!” Și că dacă merg așa de prost o să fie obligat să-mi dea cîte șase ore pe săptămînă de fiecare materie! E un tip Dandu ăsta, oricare s-ar spune, școală mare!

BOUR

CIOSU

„La noi, nimeni nu mănîncă pîine pentru că arată cu degetul la altul“

— Tovarășe Nedea, ce-i cu opiniile astea atîrnate la ușa dumneavoastră? Dar cu afișul de lingă ele, pe care stă scris „nu uita de unde ai plecat“? Cum adică?

— E o poveste veche, eu zic s-o lăsam pe altă dată. Mai bine să vorbim despre altceva.

— Despre ce?

— Păi despre orz, că doar cu el ne ocupăm acum. (Se ridică de pe scaun și dă perdeaua la o parte. Clatină din cap nemulțumit). Plouă de rupe pământul, mama ei de ploaie.

— Vă incurcă rău ploala asta?

— Ne. Nu mult, dar ne incurcă pentru că avem ceva ambiție cu orzul. E prima producție de la cultura mare pe care o cîntărim anul ăsta și vrem să-ncepem cu dreptul. Anul trecut, am dat la orz 6700 pe hectar, record pe țară, acum stăm și mai bine, cred că trecem chiar de 7000, numai ploala ne-a cam incurcat socotelile. Dacă miine e soare, n-avem probleme. Terminăm. Noi, aici la Purani, iubim foarte mult orzul și griul, culturile astea parcă ne stau lingă inimă.

— Bine, dar titlul de Erou al Muncii Socialiste l-ați primit pentru porumb!

— Și ce-i cu asta?! E de datoria noastră să facem toate culturile bune, le și facem, uite că pentru porumbul din '76 am îndeplinit iarăși baremul pentru Erou, dar de iubit, noi tot orzul îl iubim mai tare. Să vă spun o treabă. (Intră cineva cu o hirtie. Mai plouă, mă?, se interesează. Mai, vine răspunsul). Acum stringem orzul, dar cu gîndul stăm la recolta de la anul. Am ales de săptămîna trecută suprafețele pentru '78, am pus deoparte sămînta, am și tratat-o, că așa e bine în agricultură. Să fi mereu cu un pas înaintea muncii. Cine nu-și face iarna car, nu umbliă toamna cu el încărcat cu bucate.

— Tovarășe Nedea, ce scrie pe hirtia aia?

— Mă cheamă la o ședință. Miine, la 5,30, la U.J.C.A.P.

— 5,30 dimineața?!

— Firește. (Ride de mirarea noastră). O ședință care nu e pusă în zori și care nu ține puțin, ori nu începe cu Nedea, ori se termină fără el. În campanie nu e timp de bătut apa în piua, cum s-a lungit discuția, cum mă scol de pe scaun, îl salut și plec. Cîmpul nu e obișnuit să aștepte. Și-apoi nici țărani. Cum mi-ar sta mie, vă întreb, ca oamenii să fie pe tarla de la 4 dimineața iar eu să mă plimb cu Dacia la Alexandria și să fac teoria chibritului?! Eu zic că mi-ar sta altminteri.

— Cum muncesc oamenii, tovarășe președinte?

— La Purani nu greșesc dacă spun că unul muncește ca doi. Nu lipsește nimeni, iar cînd lipsește are motive bine întemeiate. Nu neapărat motive triste, de boală sau de moarte, ci motive omenești. O nuntă, de exemplu, poate fi un astfel de motiv. Cine nu vine la cîmp, o zi să zicem, recuperează după aceea, nu pentru că îl silesc eu ca președinte, ci pentru că-l silesc ceilalți. La noi, nimeni nu mănîncă pîine pentru că arată cu degetul la altul sau pentru că dă cu gura. Se muncește în acord și în încredere, dar cu tragere de inimă. Avem oameni minunați, pe Pingă, de eșef de fermă, pe șeful mecanizării, Petre Rădulescu, pe inginerul șef Vlad, pe toți, nu i-aș da nici dacă mi i-ar cere cineva în genunchi, așa sint de făcuți dintr-o bucată. Mi-a reproșat cineva, mai demult, că n-am afișat orele de audiență. Păi eu stau cu cooperatorii de la 4 dimineața la 10 seara, cine are ceva de spus,

● De foarte mulți ani, comunistul Marin Nedea se află în fruntea cooperativei agricole de producție din comuna Purani, județul Teleorman, unitate distinsă în 1975 cu titlul de Erou al Muncii Socialiste pentru producția record la porumb pe terenuri neirigate. El însuși Erou al Muncii Socialiste, Marin Nedea în-

deplinește în paralel funcția de director al S.M.A.-ului din Purani, fiind totodată președinte al Consiliului intercooperatist și vicepreședinte al U.J.C.A.P. Discuția care urmează s-a desfășurat într-una din zilele trecute, la ceas de innoptare, în biroul său de la S.M.A. Afară ploua cu găleata.

spune pe cîmp ori pe uliță, doar nu s-a mutat la Purani vreun minister?! Și-atunci auzi vorbă, audiențe...

— Cum adică îl silesc ceilalți?

— Foarte bine, cum am spus. Toți oamenii sint în formații, fiecare știe ce are de făcut, iar rezultatul muncii unuia depinde, firește, și de modul cum își face treaba omul de alături. Am să vă dau un caz concret. (Din nou intră cineva. Lui Chivu Săileanu i s-a spart un rulment la combină. Ce miine dimineața, care miine dimineața?!), se supără președintele. Acum te duci la atelier. Fane să vină de-acasă, o găsi el o umbrelă sau o foaie de polietilenă, vă apucați de lucru și în două ceasuri terminați. Dacă nu vrea să vină, înmoaie glasul, îl rogi din partea mea. Omul iese). Un caz concret, ziceam. Cineva din echipa Petrei Bratu a avut o problemă și-a lipsit cîteva zile. A rugat un neam s-o înlocuiască, dar omul acela, neobișnuit cu ritmul celorlalți, a făcut treaba de mintuală. A treia zi, m-am pomenit că au renunțat la el. Mai bine îi facem noi parcela femeii plecate, au zis oamenii, decît să ne strice vecinul ăsta rostul. S-a ajuns aici, la Purani, la o conștiință muncitorească în agricultură. Lucrează cum s-ar zice, și la noi, omul nou despre care cu atîta dragoste și prețuire vorbea la Congresul țărănimii tovarășul Ceaușescu. Nimeni nu trage chiulul. Nimeni nu obosește. Nimeni nu întîrzie. E un climat foarte bun de muncă, iar cooperatorii nu mai trebuie convinși cu vorba, căci ei s-au convins cu fapta.

— Cu care faptă?

— Cu ce cîștigă. Să nu mi-o luați în nume de rău sau în glumă, dar la Purani se trăiește azi împărțite exact acolo unde altădată se trăia prost. Nu e casă fără televizor și fără frigider. (Își cere scuze o clipă. Dă un telefon. A uitat să-și ia televizorul de la reparat. Vorbește cu cineva și se înveselește brusc. Zice, ni se adresează nouă, că mi-au reparat aparatul de o lună. Îl uitai, ăsta-i adevărul, îl uitai). La Purani, fiecare cooperatist, dacă pun la socoteală și produsele, cîștigă cam 1400 de lei pe lună. Vi s-o părea că nu e mult, dar eu cred că e pentru că, să zicem, C.A.P.-ul îi dă porumbul cu un leu și ceva, dar el face mai mult. Apoi mai e lotul individual, mai e o pasăre, mai e o vacă. Au apărut în comună vreo 20 de Dacia, oamenii vin la cîmp cu limuzina, dar nu toată lumea se îndeară la mașini. O sumedenie de cooperatori de-ai noștri le-au făcut case co-

piilor la București. Aici se muncește mult, e adevărat, pe ploale și pe arșiță, dar se și cîștigă mult. Iar la țară, banul se ține, nu e ca la oraș, unde intri cu suta prin stînga pieței și ieși cu măruntș pe partea cealaltă. (Privește iarăși pe fereastră. Plouă din răspuțeri. Nu-i place. Iese în hol și se interesează dacă a venit Delcea. Răspunsul nu-l auzim).

— Cine e Delcea, tovarășe Nedea?

— Maistrul mecanic Ion Delcea. A plecat ieri în orașul Victoria să aducă niște acid pentru baterii, vru să aflu dacă a venit.

— A venit?

— Mai bine să nu vorbim despre asta că mă înfurii.

— Cum așa?!

— Chiar așa că asta nu era treaba noastră, ci a Bazei de aprovizionare. Numai că de-acolo ni s-a spus că n-au oameni disponibili, așa că am rupt noi pe unul de la treabă, tocmai acum cînd ne crapă buza cu orzul, l-am pus la tren și l-am trimis să procure acid. Ieri am avut doi băieți pe care i-am trimis la Acumulatorul, la București, tot după așa ceva. Cu tuburile de oxigen stăm prost, am vrut să luăm altele noi, dar ni s-a răspuns că fabrica de la Roșiori nu mai are și că trebuie să ne descurcăm singuri. Ce să facem, o să ne descurcăm. Numai că nu știu de ce trebuie să dăm cu sărut-mîna în stînga și să mergem cu gîna la subțioară în dreapta, de parcă treaba n-ar trebui să ne-o împlinim cu toții că de-aia sintem plățiți. Nu știu, dar o facem. Că e necesar.

— Nu s-ar zice că rămîneți datorii la acest capitol.

— Nu rămînem, sigur că nu rămînem, că e în joc nu numai chiverniseala fiecăruia dintre noi, ci și prestigiul cooperativei. Am muncit mult pentru el și nu vrem să ne lăsăm altora. Președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost de mai multe ori la Purani și de fiecare dată ne-a zis că muncim bine, dar că putem să muncim și mai bine. Ne-a ajutat cu sfaturile dumnealui, ne-a dat indicații și ne-a luminat în multe privințe, iar noi ne-am luat angajamentul să sporim toate producțiile, să ridicăm agricultura, satul, viața oamenilor așa cum s-a hotărît la marele nostru congres, al țărănimii. O să ne ținem de cuvînt și de-o trebui să ne mutăm cu toții pe cîmp, să stăm acolo și ziua și

noaptea. La Purani, nu vorba are trecere, ci fapta.

— Tovarășe Nedea, ce-i cu opiniile de la ușa?

— E musai s-o știți și pe-asta?! Să v-o spun. A venit mai demult un control, că nu ducem lipsă de controale și de raportări, ni se cer fel de fel de situații, ba la densități, ba la fertilizare, ba la amplasarea culturilor, ba la balanța semințelor, ba la... (ride), toți vin să te controleze, dar puțini vin să te ajute, mă rog. M-am pomenit cu un control, condus de un tovarăș care mi-a reproșat că aia nu-i bună, că aia nu-i dreaptă, că așa și pe dincolo. Eu să răspund, dînsul nimic, că știe și define, că și dînsul e fiu de țărani. Nu ne-am înțeles, a plecat să mă reclame la primar sau la județ, unde s-o fi dus dînsul știe, apoi s-a întors. Între timp, atîrnasem opiniile la ușa și scrisesem chestia aia cu nu uita de unde ai plecat. A înțeles aluzia, domolită tonul și pînă la urmă ne-am împăcat. (Se uită din ce în ce mai des la ceas. S-a făcut aproape de 9. Cască discret. Afară ploala a mai contenit. Se interesează dacă a venit inginerul).

— Așteptați pe cineva?

— Trebuie să vină inginerul de la cîmp. S-a dus să vadă cîtă apă s-a strîns, ca să facem planul de bătaie pentru miine.

— Un singur inginer aveți?

— La C.A.P. La S.M.A. n-avem nici unul!

— Cum așa?!

— Se poate, se poate. Cînd vine un corp de control din centrală, vîd la față o mulțime de ingineri, dar aici, la saibă, nu prea se înghesuie dînsii. Să vă spun o poveste. Prin '62, pe vremea fostului raion Alexandria, cînd s-a hotărît o reorganizare a agriculturii și cînd au fost trimiși în producție o sumedenie de agronomi, au ajuns și la noi vreo douăzeci. Apoi, treptat-treptat, au început să dispară. Au rămas numai doi, restul au găsit, cum se spune, soluții mai bune. S-au tras cu toții în București, unde mi se pare mie, dar poate mă înșel, că o scaldă cam mulți descurcări. (Tace, apoi ne roagă să nu scriem chestia asta. N-o să scot eu urîții din oraș, zice. Nu, nu, treceți-o pe hirtie). Mai e un lucru care mă roade. Faptul că n-avem voie să ieșim cu mașinile din județ. Se pleacă de la ideea că vrem să facem transporturi ilicite sub oblăduirea C.A.P.-ului? Păi eu dacă am ceva de dus, duc cu mașina mea, că d-aia o am. Cooperatorii la fel, că și dintre ei au, slavă domnului. Dar se întîmplă ideea că I.L.F.-ul, care și-așa are numai de cîștigat de pe urma muncii din agricultură, făcută, firește, de alții, nu posedă mașini suficiente, sau întîrzie, sau uită, sau mai știu eu ce, iar nouă ni se strică marfa pe cîmp. Roșii. Vine. Ardei. Cine pierde, vă întreb? Toată lumea. Noi, eventualii cumpărători din piețe, pînă la urmă chiar statul. Și nu e bine.

— Tovarășe Nedea, s-a făcut cam tîrziu. Terminăm?

— Asta cam așa e. A luat-o spre zece, iar eu mă trezesc pe la trei.

— Atunci noapte bună și pe altă dată.

— Mai bine mi-ați ura să n-avem miine ploaie. (Iarăși își face de lucru cu perdeaua. A stat. Se bucură ca un copil). După vreo douăzeci și cinci de kilometri, cîți am făcut azi pe jos, pe lingă combine, e sigur c-o să dorm neîntors.

— Vă dorim să n-aveți miine ploaie.

— Să vă audă cine răspunde de asta.

EMIL NEGOIȚĂ ■